

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonych dowodów Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

M. W. (1) prowadził gospodarstwo ogrodnicze w miejscowości K. T., produkujące głównie pomidory. Do 2001 roku uprawa była prowadzona w dwóch szklarniach: o powierzchni użytkowej 2176 m.kw.(rok budowy 1998) i o powierzchni użytkowej 567 m.kw.(rok budowy 1996). W 2001 roku wybudowano szklarnię typu (...) firmy (...) o powierzchni użytkowej 13 686 m.kw. Inwestycja ta została sfinansowana z kredytu zaciągniętego w Banku (...). Kolejnym etapem rozwoju gospodarstwa było wybudowanie szklarni o powierzchni użytkowej 2,5 ha na gruncie zakupionym w 2005 roku (stadium wykonalności k.2431).

M. W. (1) skontaktował się z J. L. (1), chcąc zaciągnąć pożyczkę w kwocie około 1 mln.zł, w związku z trudnościami w spłacie kredytu w (...) (zeznania J. L. (1) k.16 126v).

W dniu 27 listopada 2000 roku M. W. (1) zaciągnął w Banku (...) kredyt w wysokości 550 000 EURO na okres do 30 września 2005 roku z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów budowy obiektu szklarniowego i uruchomienie 1 cyklu produkcyjnego. Z uwagi na zaległości w spłacie kredytu w 2004 roku został on przekazany do wydziału zamiejscowego w L. Departamentu Kredytów Trudnych, gdzie w dniu 18 stycznia 2005 roku doszło do podpisania aneksu do umowy kredytowej. Rozmowy z pracownikiem Departamentu – A. C. prowadził M. W. (1) oraz w jego imieniu J. L. (2) i A. K. (1). J. L. (2) udzielił poręczenia spłaty kredytu przez M. W. (1). M. W. (1) deklarował chęć rozbudowy szklarni i uzyskania na ten cel kredytu. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie spłacał terminowo kredytu w (...), bank nie był zainteresowany kolejnych kredytów. (...) nie zdecydował się na prowadzenie egzekucji przeciwko M. W. (1), oceniając iż uniemożliwiłoby to dłużnikowi prowadzenie działalności i zmniejszyłoby szansę na spłatę kredytu. Ostatecznie kredyt ten został spłacony w dniu 7 lutego 2006 roku. Ponadto w dniu 27 listopada 2011 roku Bank (...) udzielił M. W. (1) kredytu podstawowego w rachunku bankowym na finansowanie działalności bieżącej – zakupu materiałów do szklarni w kwocie 150 000 zł, z terminem spłaty w dniu 20 lutego 2002 roku. Kredyt był obsługiwany z opóźnieniem i ostatecznie został spłacony w dniu 14 grudnia 2002 roku (zeznania A. C. k.13 411, 15 510; umowy kredytowe k. 13 338, 13 342).

W 2003 roku M. W. (1) zaciągnął w Banku (...) SA kredyt w kwocie 74 900 zł na zakup samochodu. Kredyt został spłacony całkowicie w okresie od 13 sierpnia 2003 roku do 21 grudnia 2004 roku (zeznania D. C. k.8218,17 623v).

J. L. (2) zaproponował swojej znajomej A. M. (1), aby udzieliła pożyczki M. W. (1), rękując, iż jest on osobą wiarygodną, a kłopoty gospodarstwa ogrodniczego są przejściowe (k.4273). A. M. (1) wiedziała, że M. W. (1) jest w trudnej sytuacji finansowej i chciała mu pomóc (k.13 802). Przystała na propozycję J. L. (2), licząc że jej syn znajdzie zatrudnienie u M. W. (1) lub w spółce, którą założy z M. W. (1). Wiedziała, że M. W. (1) nosi się z zamiarem rozbudowy i postawienia nowej szklarni. Warunkiem realizacji tych planów było uzyskanie dużego kredytu, co z kolei było uzależnione od spłaty zadłużenia w Banku (...). A. M. (1) zgodziła się przekazać środki na spłatę zadłużenia w (...). Była przekonana, że uzyskanie przez M. W. (1) dużego kredytu pozwoli mu na spłatę zadłużenia wobec niej (k.11 937), co miało nastąpić po uzyskaniu kredytu z (...), w momencie kiedy ruszy druga szklarnia (k.4273). W dniu **24 grudnia 2004 roku** A. M. (1) udzieliła M. W. (1) i K. W. (1) pożyczkę w kwocie 113 500 zł na zakup materiału siewnego, zastrzegając termin zwrotu pożyczki po uzyskaniu zbiorów, nie później niż do 24 marca 2005 roku. Umowa przewidywała obowiązek zapłaty odsetek w skali 12 % rocznie, tj. kwotę 1135 zł za każdy miesiąc w terminie do 10 – go dnia danego miesiąca. Strony zobowiązały się do zawarcia w terminie dwóch tygodni umowy zastawu na dwóch kotłach parowych ciśnieniowych (...) firmy (...) wyprodukowanych w 1981 roku o nr.fabrycznych: (...), (...), jako zabezpieczenie pożyczki. W dniu **9 lutego 2005 roku** A. M. (1) udzieliła M. W. (1) i K. W. (1) pożyczkę w kwocie 51 500 zł na zakup materiału siewnego, zastrzegając termin zwrotu pożyczki po uzyskaniu zbiorów, nie później niż do 9 maja 2005 roku. Umowa przewidywała obowiązek zapłaty odsetek w skali 12 % rocznie, tj. kwotę 550 zł za każdy miesiąc w terminie do 10 – go dnia danego miesiąca. Strony zobowiązały się do zawarcia w terminie dwóch tygodni umowy zastawu na dwóch kotłach parowych

ciśnieniowych (...) firmy (...) wyprodukowanych w 1981 roku o nr.fabrycznych: (...), (...), jako zabezpieczenie pożyczki. W dniu **10 stycznia 2006 roku** A. M. (1) udzieliła M. W. (1) i K. W. (1) pożyczkę w kwocie 106 000 zł na zakup na spłatę zadłużenia w Banku (...), zastrzegając termin zwrotu pożyczki do dnia 11 kwietnia 2006 roku. Umowa przewidywała obowiązek zapłaty odsetek w skali 12 % rocznie, tj. kwotę 1060 zł za każdy miesiąc w terminie do 10 – go dnia danego miesiąca. Strony zobowiązały się do zawarcia w terminie dwóch tygodni umowy zastawu na dwóch kotłach parowych ciśnieniowych (...) firmy (...) wyprodukowanych w 1981 roku o nr.fabrycznych: (...), (...), jako zabezpieczenie pożyczki. W dniu **24 stycznia 2006 roku** A. M. (1) udzieliła M. W. (1) i K. W. (1) pożyczkę w kwocie 53 000 zł na spłatę zadłużenia w Banku (...), zastrzegając termin zwrotu pożyczki do dnia 11 kwietnia 2006 roku. Umowa przewidywała obowiązek zapłaty odsetek w skali 12 % rocznie, tj. kwotę 530 zł za każdy miesiąc w terminie do 10 – go dnia danego miesiąca. W celu zabezpieczenia wiarygodności pożyczkobiorcy podpisali weksel własny „in blanco” oraz zobowiązali się do ustanowienia hipoteki na nieruchomości, udzielając do tego pełnomocnictwa adw.A. K. (1). Gdy A. M. (1) dopominała się u M. W. (1) i K. W. (1) zwrotu pożyczek, małżonkowie W. informowali ją, że nadal czekają na kredyt z Banku (...) (k.4273). Z uwagi na to, że środki pożyczone przez A. M. (1) M. W. (1) pochodziły częściowo (około 200 000 zł) z kredytów, jakie A. M. (1) sama zaciągnęła w bankach, przez pewien czas M. W. (1) przekazywał jej co miesiąc środki, aby mogła spłacić raty kredytowe. Z reguły M. W. (1) przekazywał jej gotówkę, a A. M. (1) nie kwitowała jej odbioru. Dwukrotnie M. W. (1) dokonał przelewu na rachunek bankowy A. M. (1). M. W. (1) przekazał A. M. (1) na poczet zadłużenia nie mniej niż 50 000 zł. Po uzyskaniu kredytu inwestycyjnego w Banku (...) informował A. M. (1), że ceny materiałów do budowy podrożały, a dochody, które przynosiła działalność prowadzona w starej szklarni, nie są wystarczające, aby spłacić zadłużenie wobec niej. M. W. (1) deklarował, iż z powodu podrożenia materiałów budowlanych zwróci jej pieniądze, kiedy postawi drugą szklarnię i ona na siebie zarobi (k.4273). A. M. (1) oceniła, że M. W. (1) nie jest wobec niej uczciwy i kategorycznie zażądała zwrotu pożyczonych pieniędzy, czego M. W. (1) nie uczynił. W następstwie czego doszło do pogorszenia relacji między M. W. (1) a A. M. (1). W dniu 22 listopada 2007 roku M. W. (1) zawarł z A. M. (1) umowę sprzedaży samochodu A. (...) nr rej.(...), jako częściowe rozliczenia zadłużenia (k.202). W dniu 24 listopada 2007 roku A. M. (1) użyczyła przedmiotowy samochód J. L. (2). Po incydencie, do jakiego doszło w styczniu 2008 roku z udziałem M. W. (1) i A. L. (1), A. M. (1) wystąpiła przeciwko małżonkom W. na drogę postępowania sądowego. W dniu 30 czerwca 2008 roku A. M. (1) uzyskała przeciwko M. W. (1) i K. W. (1) nakaz zapłaty na kwotę 201 482 zł, w dniu 21 października 2008 roku na kwotę 175 192 zł, zaś w dniu 24 października 2008 roku na kwotę 98 506 zł (zeznania A. M. (1) k. 937, 4272, 12 029, 12 482, 12 772, 13 801, 13 805, 203, 237, 15 193, 18 108v; umowy pożyczki k.8778, 5944, 5945, 5946, 229, 4280; umowa sprzedaży samochodu A. (...) k.209; umowa użyczenia samochodu A. (...) k.213; zeznania J. L. (2) k.204, 16 126v; nakaz zapłaty k.4282, 4284, 4285; akta komornicze Km 1770/08 k.2218 – 2270; Km 2083/08 k.2338 - 2352).

W dniu **3 lutego 2005 roku** M. W. (1) zaciągnął pożyczkę w (...) Spółce z o.o. w kwocie 200 000 zł, z terminem spłaty – określonym w aneksie do umowy – do dnia 30 września 2006 roku. Tytułem zabezpieczenia wiarygodności przysługującej pożyczkodawcy, M. W. (1) przeniósł na (...) spółkę z o.o. ruchomości w postaci dwóch kotłów parowych, ciśnieniowych nr ER – 125 rok produkcji 1981. W dniu **23 marca 2006 roku** M. W. (1) zaciągnął w tej firmie kolejną pożyczkę, w kwocie 400 000 zł z terminem spłaty – określonym w aneksie do umowy – do dnia 30 listopada 2006 roku. Tytułem zabezpieczenia wiarygodności przysługującej pożyczkodawcy, M. W. (1) przeniósł na (...) spółkę z o.o. ruchomości w postaci samochodu ciężarowego marki I., ładowarki czołowej (...), trzech kotłów parowo-wodnych olejowych Ea 145/18-2, szklarni (...). Z uwagi na to, że M. W. (1) nie spłacił pożyczek w terminie spółka (...) wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W drodze wpłat dobrowolnych i działań komornika spółka (...) uzyskała kwotę 846 514,48 zł. Postępowanie egzekucyjne z wniosku C. (...) zostało umorzone w dniu 7 lipca 2009 roku, z powodu jego bezskuteczności (zeznania: W. E. k.3017,15 235v; S. P. (1) k.7093, 16 630; umowy pożyczki i przewłaszczenia na zabezpieczenie k.3031, 3036; postanowienie o umorzeniu egzekucji k.3027; aneks k.3039; akta komornicze VII Km 730/2007 k.373 - 483).

W okresie od lutego do marca 2005 roku M. W. (1) poręczył spłatę pożyczek w kwocie ponad 100 000 zł, jakie u M. G. (1) zaciągnął R. K.. Pożyczki te R. K. zaciągnął na prośbę M. W. (1), któremu przekazał środki pochodzące z pożyczek. M. W. (1) przeznaczył uzyskane w ten sposób pieniądze na zakup miału węglowego do opalania szklarni. M. W. (1) częściowo spłacił pożyczkę bezpośrednio M. G. (1). Niezaspokojona przez dłużników wiarygodność została sprzedana

przez M. G. (1) A. K. (2) prowadzącej firmę (...), która wystąpiła przeciwko nim na drogę postępowania sądowych i egzekucyjnych, w których dochodziła kwot 152 726 zł, 186 378 zł (zeznania: R. K. k.7762, częściowo k.13 378, 13 826, 17 943v; A. K. (2) k.3131, 17 911; częściowo M. G. (1) k.13 776, 15 513; wyroki k. 3135 – 3138, 3140, 3143; akta komornicze Km 1267/08 k. 1961 – 2016; wysłuchanie wierzyciela w sprawie Km 1268/08 k.3133).

W dniu 23 marca 2005 roku M. W. (1) zawarł z Bankiem (...) umowę kompleksową Pakietu Harmonium, w ramach której bank świadczył na jego rzecz umowy bankowe. Z uwagi na zadłużenie rachunek prowadzony przez bank został zamknięty w dniu 19 czerwca 2006 roku. Na dzień 19 września 2006 roku zadłużenie M. W. (1) z tego tytułu wynosiło 221 370,43 zł. Z uwagi na to, iż M. W. (1) nie uregulował zobowiązania, bank wystąpił przeciwko niemu oraz K. W. (1) – jako poręczycielowi wekslowemu – na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (pozew k.2959; nakaz zapłaty k.2991; informacja z banku k.4366, akta komornicze VII Km 512/2007 k.300 – 362).

Wiosną 2006 roku M. W. (1) podjął starania o uzyskanie finansowania dla inwestycji polegającej na budowie szklarni o powierzchni użytkowej 2,5 ha.

W dniu 3 kwietnia 2006 roku M. W. (1) złożył w (...) Banku (...)/L. wniosek o udzielenie kredytu obrotowego. W załączniku do wniosku kredytowego M. W. (1) podał m.in., że nie udzielił poręczeń. We wniosku kredytowym kredytobiorca winien poinformować bank o swoim zadłużeniu wobec osób fizycznych. W dniu **2 maja 2006 roku** M. W. (1) podpisał z (...) Bankiem (...)/L. umowę o kredyt w rachunku (...). Na jej podstawie M. W. (1) uzyskał prawo do zaciągania kredytu w ciężar prowadzonego przez bank na rzecz kredytobiorcy rachunku do wysokości maksymalnego pułapu zadłużenia w kwocie 300 000 zł (w okresie do 31 października 2006 roku), a następnie w kwocie 200 000 zł (w okresie do 31 grudnia 2006 roku). Zabezpieczeniem kredytu były: hipoteka kaucyjna (do kwoty 458 000 zł) na nieruchomości przy ul.(...) (należącej do R. K.); zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych tj.urządzeniach –kotłach wodno – parowych o wartości 875 000 zł (wartość ustalona na podstawie wyceny z listopada 2005 rok); poręczenie wekslowe K. W. (1) na wekslu in blanco wystawionym przez M. W. (1). Warunkiem uruchomienia kredytu było zawarcie aktu notarialnego ustanawiającego wpis hipoteki oraz złożenie i opłacenie wniosku o wpis do Rejestru Zastawów zastawu na kotłach. W dniu 2 maja 2006 roku została zawarta umowa zastawu na 5 kotłach: dwóch kotłach parowo – wodnych mialowych z osprzętem (...) 80 i 3 kotłach parowo – wodnych olejowych Ea 125/18 -2. W treści tej umowy M. W. (1) oświadczył, że przedmiot zastawu stanowi jego wyłączną własność, nie jest obciążony prawami osób trzecich, a rozporządzanie tym przedmiotem przez zastawcę nie podlega żadnym ograniczeniom ustawowym, umownym ani statutowym. Było to niezgodne z prawdą, gdyż w dniu 23 marca 2006 roku M. W. (1) dokonał przewłaszczenia trzech kotłów parowo-wodnych olejowych Ea 145/18-2 na zabezpieczenie pożyczki zaciągniętej w (...) spółce z o.o.. W dniu 7 listopada 2006 roku M. W. (1) złożył wniosek o aneksowanie umowy kredytowej, poprzez zwiększenie limitu kredytu w rachunku do 500 000 zł. Podał w nim, że zobowiązania ogółem na dzień 30 marca 2006 roku wynosiły 78 000 zł, a na dzień 30 września 2006 roku – 140 565,67 zł. Ubiegając się o aneksowanie umowy kredytowej, M. W. (1) złożył w dniu 30 listopada 2006 roku „oświadczenie kredytobiorcy”, w którym podał m.in., że nie dokonywał czynności poręczenia, nie jest zadłużony w instytucji pozabankowej, nie posiada wymagalnych zobowiązań wobec osób trzecich. Tego samego dnia K. W. (1) złożyła „oświadczenie małżonka kredytobiorcy”, w którym zadeklarowała m.in., że nie dokonywała czynności poręczenia, nie jest zadłużona w instytucji pozabankowej, nie posiada wymagalnych zobowiązań wobec osób trzecich. W dniu **28 grudnia 2006 roku** został sporządzony aneks do umowy kredytowej. Na jego mocy maksymalny pułap zadłużenia na rachunku określono na kwotę 500 000 zł do dnia 30 kwietnia 2007 roku, a potem był sukcesywnie zmniejszany do kwoty 30 000 zł w dniu 23 listopada 2007 roku. M. W. (1) nie spłacił kredytu w wysokości 450 000 zł. Bank w oparciu o wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny wystąpił na drogę postępowania egzekucyjnego (zeznania: E. K. (1) k.5865, 16 509; E. M. k.2420, 16 791v; K. W. (2) k.5972, 8635, 7659, 16 511v; wniosek o kredyt k.6368 wraz z załącznikiem k.6369; umowa kredytowa k.3415, 6368; umowa ustanowienia zastawu k.3423 z załącznikiem k. 3426; wniosek o aneksowanie umowy kredytowej z załącznikiem k.6370, 6373, 6375; oświadczenie kredytobiorcy k.2514; oświadczenie małżonka kredytobiorcy k.8637; decyzja kredytowa odnośnie odnowienia kredytu i zwiększenia limitu z załącznikami k.6696; aneks do umowy kredytowej k.3421; umowa przewłaszczenia k.3036; wycena kotłów k.6411; akta komornicze Km 1174/08 k.1886 - 1958).

W dniu 26 kwietnia 2006 roku M. W. (1) złożył w Banku (...) SA oddział w L. wniosek o udzielenie kredytu inwestycyjnego w kwocie 4 520 000 zł na okres do 15 kwietnia 2020 roku, z przeznaczeniem na budowę szklarni firmy (...) o powierzchni ok. 2,5 ha (24 660 m.kw., o wymiarach 176,27 m na 139,90 m) oraz uruchomienie pierwszego cyklu produkcyjnego. Wartość nakładów inwestycyjnych ogółem (na budowę szklarni, budowę kotłowni z kotłem gazowym, o konstrukcji jak nowa szklarnia, zbiornik ziemny na deszczówkę zbieraną z dachu, zasilenie nowej szklarni w energię elektryczną z transformatorem, wykonanie nowej studni głębinowej, adaptację części istniejącej szklarni na mnożarkę, urządzeń i uruchomienie szklarni) miała wynieść 6 796 905 zł, z czego środki własne M. W. (1) stanowić miały 2 276 905 zł (w tym kwotę 2 258 711 zł stanowiły nakłady poniesione już przez M. W. (1)). W załączniku do wniosku M. W. (1) podał m.in, że ma zadłużenie w wysokości 50 000 zł w (...) /C. oraz iż nie udzielał poręczenia. W załączonym do wniosku bilansie wykazał, iż w 2005 roku zadłużenie długoterminowe wyniosło 700 000 zł, a krótkoterminowe – 50 000. We wniosku kredytowym kredytobiorca winien poinformować bank o swoim zadłużeniu wobec osób fizycznych. Do wniosku dołączone zostało zaświadczenie ZUS O/L. z dnia 12 grudnia 2005 roku nr (...), iż według stanu na ten dzień M. W. (1) nie zalega z opłatą składek. Zaświadczenie to nie było autentyczne. Podpis E. K. (2), która miała wystawić w/w dokument, został podrobiony. Zaświadczenie o nr (...) zostało wystawione w dniu 19 września 2005 roku dla innego podmiotu. M. W. (1) otrzymał zaświadczenie w dniu 29 sierpnia 2005 roku, z którego wynikało, że zalegał z opłaceniem składek w kwocie 26 000 zł. Następny wniosek o wydanie zaświadczenia M. W. (1) złożył w marcu 2006 roku. W tym okresie zaświadczenia były generowane z centralnego systemu ZUS. M. W. (1) otrzymał decyzję odmowną z uwagi na zaległość na koncie około 44 000 zł. W dniu **8 czerwca 2006 roku** M. W. (1) zawarł z (...) Bankiem (...) /L. umowę o preferencyjny kredyt z dopłatą (...), na podstawie której bank udzielił mu kredytu w kwocie 4 520 000 zł, przeznaczonego na finansowanie inwestycji polegającej na rozbudowie i modernizacji gospodarstwa poprzez wybudowanie nowej szklarni, kotłowni, studni głębinowej oraz linii energetycznej z transformatorem. Kredytu udzielono na okres do 15 maja 2012 roku. Kredyt miał być wykorzystany do 31 grudnia 2006 roku. Bank zobowiązał się uruchamiać środki na podstawie faktur wystawionych w związku z realizacją inwestycji, w formie przelewów tytułem zapłaty za te faktury. Zabezpieczeniem kredytu była hipoteka na nieruchomościach oraz przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia. W umowie zastrzeżono, że w przypadku podania przez klienta nieprawdziwych danych w oświadczeniach lub fałszywych danych w dokumentacji, na podstawie której bank podjął decyzję o przyznaniu kredytu, bank ma prawo wstrzymać lub wypowiedzieć umowę. Uruchomienie środków z kredytu inwestycyjnego nastąpiło na podstawie faktur wystawionych przez (...) sp. z o.o., (...) sp.z o.o., (...) sp.z o.o., (...) sp.z o.o., (...) .H.U. (...).E.R.M. W. Sp.j., (...) M. P., B. F. Sp.j., (...) s.c. J. W. (1) i T. M. (1), (...) PHU, (...), PHU (...), Zakład (...), PHU (...).J., T. W. sp.j., (...) sp. z o.o., PW C.-C. s.j, Hutę (...), PW Pa-Ko. W trakcie inspekcji u kredytobiorcy w dniu 24 listopada 2006 roku pracownik banku stwierdził, że szklarnie są przygotowywane do nowego wsadu pomidorów. Wszystkie sadzonki były zlokalizowane w mnożarce, przygotowane do wysadzenia w szklarni docelowej. Pracownik banku ustalił, że całkowita wysokość kosztów inwestycji wzrosła do 7 341 133 zł tj. o 16 % w stosunku do przewidzianej w biznes planie kwoty 6 796 905 zł, z uwagi na wzrost cen w trakcie realizacji inwestycji. Dodatkowe koszty zostały poniesione przez kredytobiorcę z własnych środków, bank nie zwiększył swojego zaangażowania (k.6930, 6932). W trakcie inspekcji w dniu 6 lipca 2007 roku pracownicy banku stwierdzili, że we wszystkich szklarniach rosły krzaki pomidorów w fazie zbiorów. M. W. (1) poinformował ich, że przyczyną powstania przeterminowanych zobowiązań były niskie ceny pomidorów na rynku krajowym oraz fakt, że za sprzedane na Ukrainę pomidory wartości ok.620 000 zł otrzymał jedynie 270 000 zł. Przy obecnych niskich cenach oraz stałych kosztach otrzymania plantacji, opłacalność produkcji w okresie kwiecień – czerwiec jest niska. Aby zmniejszyć koszty działalności bieżącej zlikwiduje obecne nasadzenia i obsadzi wszystkie szklarnie 120 000 posiadanych sadzonek, co pozwoli przedłużyć zbiory do końca roku, kiedy będzie można uzyskać wyższą cenę za pomidory. W trakcie kolejnej inspekcji w dniu 30 sierpnia 2007 roku pracownik banku potwierdził, że stare nasadzenia zostały zlikwidowane, a szklarnie w całości obsadzone były nowymi sadzonkami pomidorów. Z uwagi na istnienie zaległości w obsłudze zobowiązań wobec banku, pracownik banku poinformował o możliwości wypowiedzenia umowy kredytowej. W dniu 2 października 2007 roku (...) Bank (...) wypowiedział umowę kredytową. Zadłużenie z tytułu kapitału wymagalnego na dzień 1 października 2007 roku wynosiło 242 559,50 zł. W dniu 23 listopada 2007 roku przedstawiciele banku dokonali kolejnej inspekcji w gospodarstwie (...). Stwierdzili, że owoce na krzakach nie dojrzały. Znaczna część zielonych pomidorów opadła z krzaków. Bank w oparciu o wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny wystąpił na drogę

postępowania egzekucyjnego (zeznania: E. K. (2) k.8797, 17 028; E. K. (1) k.5865, 16 509; E. M. k.2420, 16 791v ; K. W. (2) k.5972; wniosek o kredyt k.2427, 3427, 6442; wycena planowanych nakładów inwestycyjnych k.2465, 3501, 6514; decyzja kredytowa k.6660 z załącznikami; umowa kredytowa z załącznikami k.2533, 6816, 2614; umowa przelewu wierzytelności k.2537, 6733, 6739; faktury będące podstawą uruchomienia środków z kredytu wraz z dyspozycjami uruchomienia środków k.2517 – 2600, 3592 – 3697, 6545 - 6648; bilans (...); opinia (...) Ośrodka Doradztwa Rolniczego w K.; zaświadczenie k.3592, 6421, 6815v; notatka służbowa z inspekcji w dniu 24 listopada 2006 roku k.6928; notatka służbowa z inspekcji w dniu 30 sierpnia 2007 roku k.6932; notatka służbowa z inspekcji w dniu 23 listopada 2007 roku k. 6936; notatka służbowa z inspekcji w dniu 6 lipca 2007 roku k. 6939; wypowiedzenie umowy kredytowej k.2612, 2640, 6835; informacja ZUS dotycząca zaświadczenia nr (...) k.8805, 8826; akta komornicze Km 982/2008 k.1693 – 1801; akta postępowania o wyjawienie majątku IICo 883/09 k.7120).

W dniu **24 maja 2006 roku** J. L. (2) i A. L. (1) udzielili M. W. (1) pożyczki w kwocie 125 000 zł z przeznaczeniem na zakup materiału siewnego, z terminem zwrotu do dnia 29 września 2006 roku. Oprocentowanie pożyczki wynosiło 8% w stosunku rocznym. Zabezpieczeniem wierzytelności był weksel własny in blanco. W dniu **8 grudnia 2006 roku** J. L. (2) i A. L. (1) udzielili M. W. (1) i K. W. (1) pożyczki w kwocie 116 000 zł, z przeznaczeniem na zakup sadzonek pomidorów, z terminem zwrotu do dnia 8 lipca 2007 roku. Oprocentowanie pożyczki wynosiło 11,5 % w stosunku rocznym. Zabezpieczeniem wierzytelności był weksel własny in blanco. Małżonkowie L. traktowali pożyczki, jako ich wkład w spółkę, którą mieli w przyszłości zawiązać z M. W. (1). Aby mieć kontrolę nad działalnością M. W. (1) A. L. (1) zatrudniła się w gospodarstwie ogrodniczym (k.12025). Pomimo otrzymania kredytu w Banku (...) oraz faktu, że uprawa pomidorów w starej szklarni przynosiła przychody, M. W. (1) nie spłacał pożyczek zaciągniętych u J. L. (2) i A. L. (1). Tłumaczył, że wzrosły koszty inwestycji i zabrakło mu na nią pieniędzy. Zastrzeżenia pożyczkodawców budziło to, że małżonkowie W. nie ograniczali wydatków konsumpcyjnych, żyli na wysokiej stopie (k.12 025). W grudniu 2007 roku M. W. (1) złożył zawiadomienie o popełnieniu przez J. L. (2) i A. M. (1) przestępstwa polegającego na przywłaszczeniu samochodu A. (...) oraz przez J. L. (2) przestępstw polegających na kierowaniu wobec niego gróźb bezprawnych i naruszeniu nietykalności cielesnej. Postanowieniem prokuratora Prokuratury Rejonowej w Lublinie z 26 czerwca 2008 roku postępowanie w tej sprawie zostało umorzone. We wrześniu 2008 roku małżonkowie L. uzyskali przeciwko M. W. (1) i K. W. (1) nakaz zapłaty kwoty 134 383 zł, zaś w październiku 2008 roku nakaz zapłaty na kwotę 195 114 zł przeciwko M. W. (1), a następnie wystąpili na drogę postępowania egzekucyjnego. A. L. (1) podjęła ponadto próbę egzekucji należności wynikających ze stosunku pracy (zeznania: J. L. (2) k.13781, 16 126v; A. L. (1) k.12 023, 12 381, 12 486, 4 399, 231, 15 200; umowy pożyczki: k. 4429, 4426 oraz k.5 akt INc 169/08; deklaracje wekslowe k.4428 oraz k.7 akt INc 169/08; nakazy zapłaty k.4424, 4425; wyrok w sprawie VIIP 357/08 k. 4403; akta komornicze Km 1830/08 k.2272 – 2295, Km 2031/08 k.2297 – 2314, Km 2085/08 k.2359 – 2373; postanowienie o umorzeniu postępowania dochodzenia k.241).

W dniu **2 grudnia 2005 roku** J. W. (1) udzielił M. W. (1) pożyczki w kwocie 767 000 złotych. Pożyczka została udzielona na okres od 2 grudnia 2005 roku do 30 maja 2006 roku. W umowie zastrzeżono, że M. W. (1) zapłaci odsetki od zaciągniętej pożyczki w wysokości 2 % w stosunku miesięcznym (umowa k.11 979). Tego samego dnia umowa pożyczki została zgłoszona do opodatkowania w Trzecim Urzędzie Skarbowym w L. (pismo US k. 12 563, 12 973 ; zeznania E. N. k.12 977, 16 949v).

Środki przekazane przez J. W. (1) M. W. (1) w wykonaniu tej umowy pochodziły z pożyczek, jakie J. W. (1) zaciągnął od D. B. oraz od B. i E. L..

D. B. udzielił J. W. (1) pożyczkę w kwocie 417 000 zł, w dniu 1 grudnia 2005 roku, na okres do 31 maja 2006 roku. W celu zabezpieczenia zwrotu pożyczki J. W. (1) dokonał przeniesienia na D. B. własności siedmiu lokali mieszkalnych. J. W. (1) nie zwrócił pożyczki w umówionym terminie, w związku z czym D. B. wystąpił na drogę postępowania egzekucyjnego. Niezależnie od tego D. B. wyraził zgodę na sprzedaż przez J. W. (1) dwóch mieszkań, na których dokonano zabezpieczenia zwrotu pożyczki (zeznania D. B. k.6046, postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności k.11986, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k.11993, 11995; informacja Trzeciego Urzędu Skarbowego o czynnościach majątkowych J. W. (1) k.8698). W dniu 21 listopada 2006 roku D. B. dokonał zwrotnego przeniesienia na J. W. (1) własności lokalu położonego przy ul.(...), o powierzchni 64,48 m.kw. (akt notarialny k.6049). W dniu

20 marca 2007 roku D. B. dokonał zwrotnego przeniesienia na J. W. (1) własności lokalu położonego przy ul.(...), o powierzchni 60,19 m.kw. (akt notarialny k.6051). W dniu 2 grudnia 2008 roku D. B. dokonał zwrotnego przeniesienia na J. W. (1) własności pozostałych pięciu lokali mieszkalnych w związku ze spłatą przez J. W. (1) pożyczki w kwocie 417 000 zł. D. B. zobowiązał się przy tym złożyć wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego, które toczyło się z jego wniosku przeciwko J. W. (1) (akt notarialny k.6054; informacja Trzeciego Urzędu Skarbowego o czynnościach majątkowych J. W. (1) k.9917).

W dniu 1 grudnia 2005 roku B. L. i E. L. udzielili J. W. (1) pożyczkę w kwocie 350 000 zł, na okres do 31 maja 2006 roku. Jako zabezpieczenie wierzytelności z tytułu pożyczki J. W. (1) przeniósł na małżonków L. własność czterech lokali mieszkalnych, zastrzegając ich zwrotne przeniesienie gdy pożyczka zostanie spłacona. Rynkowa wartość mieszkań przewyższała kwotę udzielonej pożyczki (akt notarialny k.5984; informacja Trzeciego Urzędu Skarbowego o czynnościach majątkowych J. W. (1) k.8698). J. W. (1) nie spłacił pożyczki w terminie. W związku ze spłatą części zadłużenia, kwoty 20 000 zł, w dniu 4 lipca 2006 roku małżonkowie L. przenieśli zwrotnie na J. W. (1) własność jednego z mieszkań, które stanowiły zabezpieczenie wierzytelności (akt notarialny k.5992). W dniu 25 lipca 2009 roku B. L. i E. L. dokonali zwrotnego przeniesienia trzech lokali mieszkalnych w związku z całkowitą spłatą zadłużenia, co nastąpiło tego samego dnia (akt notarialny k.5995, zeznania: B. L. k.5982, 11626, 8865, 16 510v; E. L. k.6000, 16 511v; A. K. (3) k.12 587, 17 055v).

W dniu 21 listopada 2007 roku M. W. (1) i K. W. (1) oraz J. W. (1) złożyli, w formie aktu notarialnego oświadczenia o potwierdzeniu umowy pożyczki z 2 grudnia 2005 roku, zawarciu umowy przejęcia długu i ustanowieniu tytułów egzekucyjnych. Strony oświadczyły, że zadłużenie małżonków W. z tytułu zawartej umowy pożyczki wynosi, wraz z należnymi odsetkami i kosztami zabezpieczenia, 4 mln.zł. M. W. (1) i K. W. (1) zobowiązali się do zwrotu długu do dnia 30 czerwca 2008 roku i poddali się rygorowi egzekucji wprost z tego aktu notarialnego. M. W. (1) i K. W. (1) poręczyli umowę pożyczki zawartą 1 grudnia 2005 roku pomiędzy D. B. a J. W. (1), na podstawie której D. B. pożyczył J. W. (1) kwotę 417 000 zł i zobowiązali się względem D. B. wykonać to zobowiązanie, na wypadek gdyby J. W. (1) nie wykonał tego zobowiązania. Ponadto strony oświadczyły, że zawierają umowę o przejęcie długu J. W. (1) w stosunku do D. B. z tytułu umowy pożyczki z dnia 1 grudnia 2005 roku, w związku z czym M. W. (1) i K. W. (1) wstąpili na miejsce J. W. (1), który został zwolniony od długu. Ponadto małżonkowie W. oświadczyli, że poręczają umowę pożyczki zawartą 1 grudnia 2005 roku pomiędzy B. L. i E. L., a J. W. (1), na podstawie której małżonkowie L. pożyczyli J. W. (1) kwotę 350 000 zł i zobowiązali się względem B. L. i jego żony wykonać to zobowiązanie, na wypadek gdyby J. W. (1) nie wykonał tego zobowiązania. Nadto małżonkowie W. i J. W. (1) zawarli umowę o przejęcie długu J. W. (1) w stosunku do małżonków L. z tytułu umowy pożyczki z dnia 1 grudnia 2005 roku, na podstawie której M. W. (1) i K. W. (1) wstąpili w miejsce J. W. (1), który został zwolniony od długu (akt notarialny k.11980, 3207).

W dniu 18 kwietnia 2008 roku M. W. (1) i K. W. (1) zawarli z J. W. (1) umowę przeniesienia ruchomości w zamian za zwolnienie z długu. M. W. (1) i K. W. (1) oświadczyli, że przenoszą na J. W. (1) własność ruchomości w postaci:

1/ szklarni nr 1 firmy (...), o wymiarach 112 m na 120 m z kompletną instalacją oświetleniową, składającą się z 784 lamp wysokoprężnych firmy (...), wraz z wyposażeniem w postaci systemu grzewczego, rynien uprawowych firmy (...) oraz instalacji nawodnieniowej, dwóch węzłów cieplnych (składających się z siedmiu pomp cyrkulacyjnych oraz sześciu zaworów czwódrożnych), systemu rur na ścianach bocznych, komputera klimatycznego (składającego się z dwóch sztuk (...) 10 i 2 sztuk (...) 15), dozownika (...) 20 wraz z hydroforem i pompą zasilającą w wodę;

2 / konstrukcji szklarni nr 2 firmy (...), o wymiarach 176 m na 145 m, wraz z wyposażeniem w postaci systemu grzewczego, rynien uprawowych firmy (...) oraz instalacji nawodnieniowej, węzła cieplnego (składającego się z sześciu pomp cyrkulacyjnych oraz sześciu zaworów czwódrożnych), systemu rur na ścianach bocznych, komputera klimatycznego, dozownika (...) 30 wraz z hydroforem i pompą zasilającą w wodę;

3/ kotłowni gazowej, składającej się z konstrukcji stalowo-aluminiowej pokrytej szkłem, wraz z piecem gazowym firmy (...) ((...) 200 WS M 250 009, nr fabr. (...)) z palnikiem i kompletną instalacją elektryczną, gazową, centralnego ogrzewania, trzema pompami cyrkulacyjnymi;

4/ węzła cieplnego z jednym zaworem czwódrożnym oraz dwoma pompami cyrkularnymi, rurami oraz instalacją elektryczną;

5/ trzech kotłów grzewczych o mocy 3 MW każdy wraz z palnikami na olej opałowy, rok produkcji 1975, wyprodukowanych przez Fabrykę (...) o nr fabr.: (...), (...), (...) oraz kompletną instalację elektryczną oraz centralnego ogrzewania;

6/ dwóch kotłów grzewczych o mocy 4 MW każdy, opalanych miałem węglowym (w skład każdego wchodzi dwa ruszty wraz z napędami, instalacja elektryczna, instalacja centralnego ogrzewania);

7/ trzech zbiorników na olej opałowy o pojemności 100 m sześciennych każdy, wyprodukowanych przez Zakład (...) o nr fabr.: (...), (...), (...);

8/ zbiorników na dwutlenek węgla (...) 18.

Przeniesienie własności ruchomości miało nastąpić w zamian za zwolnienie M. W. (1) i K. W. (1) ze zobowiązania wynikającego z tytułu umowy pożyczki zawartej w dniu 2 grudnia 2005 roku, które na dzień 18 kwietnia 2008 roku wynosić miało 4 000 000 zł plus odsetki (umowa k.11 987, 9 156, 3210).

W dniu 18 kwietnia 2008 roku J. W. (1) darował w/w przedmioty żonie T. M. (1) (akt notarialny k.2401, 9154, 3213).

J. W. (1) był udziałowcem (...) sp. z o.o. od grudnia 2000 roku, kiedy to zawiązał spółkę razem ze S. S. (1), który w późniejszym czasie zbył swoje udziały P. D.. Kolejnym udziałowcem została jego żona T. M. (1), która nabyła udziały od P. D., a następnie 49 z 50 udziałów należących do J. W. (1). Następnie spółka zmieniła firmę na (...) sp.z o.o.. a jej udziałowcem został J. K. (1), który kupił udział przysługujący J. W. (1) oraz część udziałów należących do T. M. (1). Księgowość spółki prowadziła M. L. (1) (zeznania: P. D. k.13 292, 15 507; M. L. (1) k.13 886, 15 514v ; dokumenty rejestrowe k. 9100; umowa sprzedaży udziałów k.9106, 9122, 9125, 11 652, 11 661, (...); umowa spółki (...) k.11 636, 11 655, 11 636, 11 655).

W dniu 17 lipca 2008 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) sp.z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o 1 000 000 zł. Nowoutworzone udziały zostały objęte przez T. M. (1) i pokryte aportem w postaci:

1/ szklarni nr 1 firmy (...), o wymiarach 112 m na 120 m z kompletną instalacją oświetleniową, składającą się z 784 lamp wysokoprężnych firmy (...), wraz z wyposażeniem w postaci systemu grzewczego, rynien uprawowych firmy (...) oraz instalacji nawodnieniowej, dwóch węzłów cieplnych (składających się z siedmiu pomp cyrkulacyjnych oraz sześciu zaworów czwódrożnych), systemu rur na ścianach bocznych, komputera klimatycznego (składającego się z dwóch sztuk (...) 10 i 2 sztuk (...) 15), dozownika (...) 20 wraz z hydroforem i pompą zasilającą w wodę;

2 / szklarni nr 2 firmy (...), o wymiarach 176 m na 145 m, wraz z wyposażeniem w postaci systemu grzewczego, rynien uprawowych firmy (...) oraz instalacji nawodnieniowej, węzła cieplnego (składającego się z sześciu pomp cyrkularnych oraz sześciu zaworów czwódrożnych), systemu rur na ścianach bocznych, komputera klimatycznego, dozownika (...) 30 wraz z hydroforem i pompą zasilającą w wodę;

3/ kotłowni gazowej, składającej się z konstrukcji stalowo-aluminiowej pokrytej szkłem, wraz z piecem gazowym firmy (...) ((...) 200 WS M 250 009, nr fabr. (...)) z palnikiem i kompletną instalacją elektryczną, gazową, centralnego ogrzewania, trzema pompami cyrkulacyjnymi;

4/ węzła cieplnego z jednym zaworem czwódrożnym oraz dwoma pompami cyrkularnymi, rurami oraz instalacją elektryczną;

5/ trzech kotłów grzewczych o mocy 3 MW każdy wraz z palnikami na olej opałowy, rok produkcji 1975, wyprodukowanych przez Fabrykę (...) o nr fabr.: (...), (...), (...) oraz kompletną instalację elektryczną oraz centralnego ogrzewania;

6/ dwóch kotłów grzewczych o mocy 4 MW każdy, opalanych miałem węglowym (w skład każdego wchodzi dwa ruszty wraz z napędami, instalacja elektryczna, instalacja centralnego ogrzewania);

7/ trzech zbiorników na olej opałowy o pojemności 100 m sześciennych każdy, wyprodukowanych przez Zakład (...) o nr fabr.: (...), (...), (...);

8/ zbiorników na dwutlenek węgla (...) 18 (akt notarialny k.3065, 12 782, (...), (...), (...)).

Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2009 roku sąd rejestrowy odmówił dokonania wpisu do rejestru podwyższenia kapitału zakładowego spółki (postanowienie k.11 663).

W dniu 31 marca 2010 roku M. W. (1) i K. W. (1) oraz J. W. (1) złożyli, w formie aktu notarialnego oświadczenia ustanowieniu tytułu egzekucyjnego. M. W. (1) i K. W. (1) oświadczyli, że są dłużnikami solidarnymi J. W. (1) z tytułu umowy pożyczki z dnia 2 grudnia 2005 roku oraz związanych z nią umów ubezpieczających, a ich aktualne zobowiązanie wynosi 7 465 326,10 zł. Małżonkowie W. oświadczyli, że co do obowiązku zwrotu tej kwoty w terminie do 6 kwietnia 2010 roku poddają się rygorowi egzekucji wprost z aktu notarialnego (akt notarialny k.11984).

W okresie od maja do lipca 2005 roku (...) SA sprzedała M. W. (1) opakowania tekturowe. M. W. (1) nie uregulował części należności – kwoty 22 263,87 zł. W związku z tym sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego co do kwoty 15 770,57 zł. Kwotę tę sprzedawca odzyskał w toku postępowania egzekucyjnego w dniu 22 marca 2007 roku. W dniu 12 lutego 2006 roku (...) SA wypłaciło odszkodowanie (...) SA w kwocie 6 493,30 zł w związku z tym, że M. W. (1) nie zapłacił przysługującej spółce (...) należności. Zrodziło to odpowiedzialność regresową M. W. (1) w stosunku do (...) SA. Pomimo wezwania do zapłaty M. W. (1) nie uregulował zobowiązania wobec (...) SA. Z tego powodu Towarzystwo wystąpiło na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania: K. W. (3) k.3320, 6028, 7170; W. T. k.6009, 16 793; polecenie wypłaty odszkodowania k.4164, nakaz zapłaty k.3315, 4175, akta komornicze VII Km 1842/07 k.982 – 1016).

W 2006 roku M. W. (1) skontaktował się za pośrednictwem S. B. (1) z małżonkami E. i S. K. (1) w celu uzyskania pożyczki. K. od S. B. (1) wiedzieli, że M. W. (1) chce uzyskać duży kredyt preferencyjny. Wcześniej musi jednak spłacić inny kredyt, którego zabezpieczeniem była hipoteka na nieruchomości. M. W. (1) potrzebował środków na spłatę hipoteki. S. K. (1) pojechał do miejsca prowadzenia działalności przez M. W. (1). Przed podjęciem przez małżonków K. decyzji o udzieleniu pożyczki M. W. (1) przedstawił im szereg dokumentów dotyczących sytuacji jego sytuacji ekonomicznej i planów rozwoju gospodarstwa rolnego. Wśród tych dokumentów znajdowały się zaświadczenia: numer (...) z dnia 04 października 2005 roku o braku zaległości składek na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. Wydział Rozliczeń Kont Płatników Składek i Ubezpieczonych oraz numer (...) -00 z dnia 04 października 2005 roku o braku zadłużenia w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w Ł.. Dokumenty te były podrobione. Zaświadczenie o numerze (...) w rzeczywistości zostało wydane firmie (...). Na zaświadczeniu o tym numerze przedstawionym S. K. (1) podrobiono podpis osoby wystawiającej – E. K. (2), a ponadto błędnie podano numer budynku (83C zamiast prawidłowo 38C.), w którym mieścił się Wydział Rozliczeń Kont Płatników Składek i Ubezpieczonych. W okresie od dnia 29 sierpnia 2005 roku do marca 2006 roku nie wydawano M. W. (1) zaświadczeń, z których by wynikało, że nie zalega z opłacaniem składek. W dniu 29 sierpnia 2005 roku wystawiono zaświadczenie nr (...)2005 roku o tym, że M. W. (1) zalega z opłacaniem składek (zaległość około 26 000 zł). W marcu 2006 roku odmówiono wydania zaświadczenia o braku zaległości, gdyż M. W. (1) miał zaległości w kwocie około 44 000 zł. Żadne z zaświadczeń wystawionych przez KRUS dla M. W. (1) nie nosiło nr (...) -00. Wszystkie autentyczne, wystawione dla niego zaświadczenia były opatrzone nr (...) -00. S. K. (1), który podjął decyzję o udzieleniu pożyczek M. W. (1) był przekonany, że przedstawione przez M. W. (1) dokumenty były autentyczne i miało to istotne znaczenie dla podjęcia przez niego decyzji o udzieleniu pożyczek. Gdyby miał świadomość tego, iż M. W. (1) w celu uwiarygodnienia się w

jego oczach posłużył się podrobionymi zaświadczeniami, nie zgodziłby się na udzielenie pożyczek. W dniu 9 stycznia 2006 roku S. K. (1), działający w imieniu E. K. (3), zawarł z M. W. (1) i K. W. (1) umowę pożyczki w kwocie 212 400 zł, z terminem spłaty do 23 stycznia 2006 roku. W dniu 6 lutego 2006 roku S. K. (1), działający w imieniu E. K. (3), zawarł z M. W. (1) i K. W. (1) umowę pożyczki w kwocie 286 250 zł, z terminem spłaty do 20 lutego 2006 roku. Z uwagi na to, że małżonkowie W. nie wywiązali się ze zobowiązania wynikającego z zawartych umów pożyczek, na wniosek E. K. (3), Sąd Rejonowy w Lublinie nadał przeciwko nim klauzulę wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 9 stycznia 2006 roku co do zapłaty kwoty 212 400 zł należności głównej oraz odsetek, kar umownych i innych kosztów związanych z pożyczką (do kwoty 300 000 zł) oraz aktowi notarialnemu z 6 lutego 2006 roku. Na podstawie tej podstawie E. K. (3) wystąpiła na drogę postępowania egzekucyjnego przeciwko M. W. (1) i K. W. (1). W jego efekcie pożyczkodawczyni odzyskała 11 098,52 zł (zeznania: E. K. (3) k. 5815, 8882, 15 303; S. K. (1) k. ; E. K. (2) k. 8797, 17 028; R. C. k.13 300,15 509 ; S. B. (1) k.12 089, 17 303; umowy pożyczki w formie aktu notarialnego k.3821, 3827, 8887, 8889; zaświadczenie k.3905, 8894, 8895, 8920 ; zaświadczenie wystawione dla firmy (...) k.8917; autentyczne zaświadczenia wydane M. W. (1) przez KRUS k. 13 301 – 13 305, 9 009 – 9 018; postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności k.3821, 3829; akta komornicze Km 399/08 k.1542 – 1584, Km 1602/08 k.2176 - 2196).

W marcu 2006 roku M. W. (1) kupił u G. K. rozsądę pomidora w ilości 36 000 sztuk, łącznej wartości 100 116 zł. Towar został dostarczony w dniach 23 i 24 marca. Na poczet należności M. W. (1) zapłacił przelewem 67 000 złotych. Zobowiązał się do uiszczenia reszty należności do dnia 27 marca 2006 roku, czego nie uczynił. Wobec powyższego G. K. wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W toku egzekucji odzyskał kwotę 19 094,81 zł. Nie udało się wyegzekwować kwoty 13999,05 zł (zeznania G. K. k.3295, 15 306; nakaz zapłaty k.3299, faktura k.3303; akta komornicze VIIKm 295/2007 k.246).

W maju 2006 roku firma PHU (...) sprzedała M. W. (1) artykuły elektryczne na budowę szklarni wartości 30 541,54 zł. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie zapłacił za zakupiony towar, sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W toku egzekucji wierzyciel odzyskał kwotę 3 307,98 zł (zeznania A. K. (4) k.3724, 17 480, faktura k.3726, akta komornicze k.1150 – 1193).

M. W. (1) był klientem belgijskiej firmy (...) od 1999 roku. W marcu 2003 roku firma (...) złożyła ofertę cenową dotyczącą sprzedaży szklarni o powierzchni 24 660,17 m.kw. za łączną kwotę 728 748 Euro (konstrukcja 458 958 Euro, odpływy na słupach szczytowych 9 801 Euro, instalacja cieniująca 117 608 Euro, instalacja grzewcza 79 045 Euro, rury grzewcze 109 548 Euro, instalacja grzewcza do mnożarki 32 833 Euro). Doszło do podpisania przez M. W. (1) i firmę (...) na zakup szklarni i jej wyposażenia. Firma (...) miała wyprodukować je dla oskarżonego. Umowa opiewała na kwotę około 580 000 Euro. Oskarżony wpłacił firmie 20 000 Euro w 2003 roku. Z uwagi na problemy M. W. (1) z uzyskaniem kredytowania inwestycji kontrakt nie był wykonywany. W 2006 roku, po uzyskaniu kredytu przez M. W. (1) firma (...) wznowiła produkcję szklarni dla oskarżonego. Oferta została przeliczona na nowo, ze względu na zmieniające się ceny stali i aluminium. M. W. (1) dokonał kolejnych wpłat w 2006 roku, a firma (...) zrealizowała całość kontraktu. W dniu 19 czerwca 2006 roku doszło do zawarcia nowego kontraktu, dotyczącego konstrukcji szklarni i kotłowni. Wartość kontraktu wynosiła 670 993 Euro. Ponadto w dniu 1 września 2006 roku M. W. (1) podpisał z D. C. umowę na zakup konstrukcji stalowej kotłowni o wartości 24 500 Euro. W dniu 13 października 2006 roku M. W. (1) i K. W. (1) zobowiązali się, poddając się egzekucji z aktu notarialnego, do zapłaty ostatniej części należności tj. kwoty 427 828 zł w terminie do 25 listopada 2006 roku. Po podpisaniu tego zobowiązania przez W. firma (...) wysłała ostatnie dwa transporty z wyposażeniem i konstrukcją szklarni oraz kotłowni. D. C. podjął decyzję o pełnej realizacji kontraktu przed uiszczeniem całości zobowiązania przez oskarżonego, gdyż M. W. (1) był zaufanym klientem. Zaufanie to wynikało m.in. stąd, że do tej pory M. W. (1) zapłacił firmie (...) kwotę 569 266 Euro. Firma (...) uwzględniła ponadto tłumaczenie M. W. (1), że potrzebuje ostatniej części elementów konstrukcji szklarni, aby zakończyć inwestycję i rozpocząć przygotowania do nowego sezonu, a kwota kredytu bankowego, jaki otrzymał, nie wystarcza na zrealizowanie całej inwestycji i stąd jego problemy. M. W. (1) tłumaczył, że środki na sfinansowanie pozostałej części szklarni będzie miał z tytułu zwrotu VAT. Po bezskutecznym upływie terminu płatności, określonego w akcie notarialnym na 25 października 2006 roku, M. W. (1) informował o różnych próbach zdobycia pieniędzy. Oskarżony poinformował m.in. że gospodarstwo ogrodnicze zostało przejęte przez spółkę (...) oraz że spółka ta lub

inna osoba ubiega się o kredyt i będzie spłacać jego długi. Z uwagi na to, że ostatecznie zadłużenie nie zostało spłacone, firma (...) wystąpiła przeciwko M. W. (1) i K. W. (1) na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W dniu 24 października 2007 roku firma złożyła wniosek o wszczęcie egzekucji do Komornika Sądowego Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Lublinie, na podstawie aktu notarialnego, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w sprawie IICo (...) Sądu Rejonowego w Lublinie. Tytułem należności głównej wierzyciel dochodził kwoty 427 828 zł (zeznania H. K. (1) k.3393, 7739, 17 739, akta Km 1134/08 k.1804 – 1879; oferta cenowa (...), (...), (...)).

W okresie od 10 sierpnia 2006 roku do 30 października 2006 roku (...) spółka z o.o. w Ś. wykonała na rzecz M. W. (1) usługi transportowe na trasie Dania – Ł.. Przedmiotem przewozu były elementy konstrukcyjne szklarni. Łączna wartość usług transportowych wynosiła 53 514,94 zł. M. W. (1) nie uiścił tej należności. W związku z tym spółka (...) wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W toku egzekucji wierzyciel odzyskał kwotę 34 712,48 zł (zeznania M. K. (1) k.7062, 17 474, P. S. k.7057, nakaz zapłaty k.7083, akta komornicze VIIKm 1371/07 k.561 - 587).

W okresie od 15 września 2006 roku do 10 października 2006 roku (...) Sp. z o.o. w L. sprzedawała M. W. (1) artykuły hydrauliczne. M. W. (1) nie uiścił w terminie należności wynikającej z ostatniej faktury w kwocie 17 784,76 zł, której termin płatności przypadał na 24 października 2006 roku. W związku z tym sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W trakcie egzekucji odzyskał kwotę 11 804,14 zł (zeznania J. K. (2) k.3 363, 15 299v, faktury k.3373 – 3376, nakaz zapłaty k.3380, akta komornicze VII Km 1452/07 k.598 - 635).

W listopadzie 2006 roku M. W. (1) zlecił firmie (...) wykonanie instalacji do doświetlania roślin w szklarni. Składało się na nią około 720 sztuk lamp, o mocy 400 wat każda. Prace zostały wykonane do 31 grudnia 2006 roku. Instalacja została wykonana w ten sposób, że 2/3 oświetlenia zasilane było z agregatów prądotwórczych o mocy 100 kW każdy, a 1/3 z sieci energetycznej. T. R. wystawił faktury: (...) na kwotę 72 672,96 zł i (...) na kwotę 72 672,96 zł w styczniu 2007 roku; (...) na kwotę 218 516,65 zł w kwietniu 2007 roku; (...) na kwotę 12 366,18 zł w lipcu 2007 roku. M. W. (1) nie uiścił należności, w związku z czym T. R. wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W postępowaniu egzekucyjnym odzyskał kwotę 98 816,98 zł (zeznania T. R. k.4120, 16 155v, 4440; faktury k.4126 – 4129, akta komornicze IICm 1866/07 k.1054 - 1143).

W dniu 3 listopada 2006 roku (...) sp.z o.o. w K. kupiła od Przedsiębiorstwa (...) K. J. (1) w J. wierzytelność przysługującą w stosunku do M. W. (1). Kwota wierzytelności z tytułu należności głównej wynosiła 14 800 zł. Wynikała ona z faktury, której termin płatności upłynął 15 czerwca 2006 roku. M. W. (1), w ugodzie zawartej z cesjonariuszem, zobowiązał się do zapłaty należności głównej wraz z odsetkami do dnia 23 listopada 2006 roku. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie uregulował kwoty 11 617,54 zł spółka (...) wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania P. K. (1) k.4175, 17 668, umowa cesji k.4177, ugoda k.4183; akta komornicze VIIKm 1357/07 k.528 - 536).

M. W. (1) był klientem (...) Sp. z o.o. w L. od 2004 roku. Nie zapłacił za towar wartości 9 327,73 zł zakupiony w dniu 18 grudnia 2006 roku. W związku z tym sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W toku egzekucji spółka (...) odzyskała kwotę 4 026,52 zł (zeznania A. G. (1) k.4226, faktura k.4227, akta komornicze VII Km 1704/07 k.668 - 674).

M. W. (1) był stałym klientem Zakładu Budowlano (...). M. W. (1) nie zapłacił za beton kupiony w dniach 9 i 19 grudnia 2006 roku. Zadłużenie z tego tytułu wynosiło 41 704,24 zł. Z uwagi na to, iż M. W. (1) nie uregulował go, sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania M. K. (2) k.3710, 15 302, faktury k.3715 - 3716, nakaz zapłaty k.3717, akta komornicze Km 107/08 k.1274 - 1329).

Od lutego 2006 roku firma (...) sprzedawała M. W. (1) nasiona. W listopadzie 2006 roku M. W. (1) kupił nasiona wartości 88 374 zł. Po zapłaceniu przez M. W. (1) w czerwcu 2007 roku kwoty 23 000 zł na poczet zadłużenia, firma (...) w dniu 4 lipca 2007 roku sprzedała mu nasiona wartości 107 861,60 zł. Z Oskarżony nie uregulował części należności za nasiona w kwocie 101 689,78 zł. Z tego powodu sprzedający wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania P. O. k.3271, 15 301, umowa k.3274, faktura k.3277, nakaz zapłaty k.3286, akta komornicze Km 739/08 k.1653 – 1677).

W dniu 31 października 2006 roku (...) Sp.z o.o. (której następcą prawnym jest (...) sp. z o.o.) zawarła z M. W. (1) umowę leasingu finansowego, na podstawie wniosku z dnia 6 września 2006 roku. Jej przedmiotem był kocioł gazowy firmy (...) 200 WS nr fabryczny (...) wraz z osprzętem, dostarczony przez M. W. (1) w ramach leasingu zwrotnego. Wartość umowy wynosiła 771 882,75 zł. Sprawdzenia leasingobiorcy dokonała A. M. (2). M. W. (1) zbył przedmiot leasingu na rzecz (...) Sp.z o.o., wystawiając fakturę VAT (...) z dnia 6 listopada 2006 roku, opiewającą na kwotę 771 822,75 zł. Z uwagi na to, że umowa leasingu została sfinansowana przez Bank (...) SA, leasingodawca w dniu podpisania umowy leasingu finansowego sprzedał część przysługującej jej wobec M. W. (1) wierzytelność w kwocie 554 199,84 zł na rzecz Banku (...) SA (następcą prawnym jest Bank (...) SA). Tytułem zabezpieczenia wierzytelności będącej przedmiotem cesji, (...) Sp.z o.o. w dniu 22 listopada 2006 roku ustanowiła na rzecz banku zastaw rejestrowy na przedmiocie leasingu. Tego samego dnia zastaw został wpisany do Rejestru Zastawów. Do czasu ustanowienia zastawu rejestrowego zabezpieczeniem wierzytelności było przewłaszczenie przedmiotu leasingu na rzecz banku. O cesji powiadomiono M. W. (1). Z uwagi na to, że M. W. (1) nie spłacał zadłużenia umowa leasingu została wypowiedziana przez Bank (...) SA w dniu 28 grudnia 2007 roku. Wezwania do zwrotu przedmiotu leasingu, kierowane do M. W. (1), spółek (...) nie przyniosły efektu. (...) sp. z o.o. co do przysługującej jej wierzytelności w kwocie 59 867,10 zł wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. Bank (...) SA wystąpił na drogę postępowania sądowego (uzyskując nakazy zapłaty na kwotę 449 450,46 zł i 35 882,45 zł) i egzekucyjnego (zeznania: P. B. (1) k.3048, 7179, 16 225; J. B. (1) k.7270, 17 424v; umowa leasingu finansowego k.3091, (...), (...); faktura k.3102, 7189; protokół odbioru przedmiotu leasingu k.3103; nakaz zapłaty k.3059; wezwania do zwrotu przedmiotu leasingu k.3075, 3077, 3079, 3091; wypowiedzenie umowy k.3086; umowa o ustanowienie zastawu rejestrowego k.3123, 7296; umowa cesji wierzytelności k.3127, 7209; umowa między M. W. a (...) sp. z o.o. k.6618; faktura sprzedaży kotła przez (...) sp.z o.o. k.7183; umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie k.7293; nakaz zapłaty k.7305, 7308; akta komornicze Km 1538/08 k.2118 - 2164).

We wniosku o zawarcie umowy leasingu, sporządzonym i podpisanym przez M. W. (1), M. W. (1) oświadczył, m.in. że nie zalega z płatnościami wobec Skarbu Państwa z tytułu składek ZUS (k.3111). Załącznik do wniosku stanowił dokument „Informacje o wnioskodawcy/poręczycielu” z dnia 6 września 2006 roku. M. W. (1) podał w nim m.in. że nie ma zaciągniętych kredytów, pożyczek (k.3115). W załączniku nr 2 „Informacja dla (...) Sp.z o.o.” M. W. (1) w dniu 19 września 2006 roku podał, że nie ma zobowiązań wobec innych osób, nie jest, ani nie było prowadzone wobec niego postępowanie egzekucyjne (k.3119).

W 2006 roku Przedsiębiorstwo (...) J. T. (1) sprzedało M. W. (1) dwa agregaty prądotwórcze o mocy 200 KW każdy. Na sprzedaż w dniu 27 listopada 2006 roku sprzedawca wystawił fakturę nr (...). Opiewała ona na kwotę 48 800 zł. Termin płatności określono na 10 grudnia 2006 roku. M. W. (1) nie uiścił tej należności. Z tego względu wierzyciel wystąpił na drogę postępowania sądowego (pозwem z dnia 8 marca 2007 roku) i egzekucyjnego (wnioskiem o wszczęcie egzekucji z dnia 1 sierpnia 2007 roku) - (zeznania J. T. (1) k.3237; faktura k.3239; pozw k.3190; nakaz zapłaty k.3193; wniosek o wszczęcie egzekucji k.3194; akta komornicze VII Km 1482/07 k.640 - 662).

W okresie od grudnia 2006 roku do stycznia 2007 roku M. W. (1) kupił akcesoria hydrauliczne od PHU (...) Sp. jawna - P. W. (1), J. W. (2) o łącznej wartości 48 309,88 zł. Z uwagi na to M. W. (1) nie uregulował należności, sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W toku egzekucji sprzedający odzyskał kwotę 28 152,91 zł. Nie uzyskał zapłaty należności głównej w kwocie 20 156,97 zł (zeznania P. W. (1) k.3147, 15 702, faktury k.3158 - 3163, nakaz zapłaty k.3166, akta komornicze VII Km 1351/07 k.493).

W dniu 18 października 2006 roku M. W. (1) zlecił firmie (...) i A. (...) Sp.jawna wykonanie sieci gazowej i stacji redukcyjno-pomiarowej pod przyszłe ogrzewanie gazem ziemnym. Prace zostały zakończone w styczniu 2007 roku. M. W. (1) nie uregulował należności w kwocie 359 900 zł. Z tego powodu wykonawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W toku egzekucji wierzyciel odzyskał kwotę 32 151,77 zł (zeznania Z. M. k.4554, 16 508, R. N. k.4329, 4552, 16 365, nakaz zapłaty k.4200, akta komornicze VII Km 2295/07 k.1232 - 1258).

W styczniu 2007 roku firma (...) wykonała na zlecenie M. W. (1) instalację gazową ze stacji redukcyjnej do palnika. Następnie firma (...) wykonała instalację elektryczną do palnika oraz montaż i regulację palnika. Należność za

wykonane usługi wynosiła łącznie 78 019 zł. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie uregulował zobowiązania, firma (...) wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania J. I. k.3729, 16 154v, faktury k.3755, 3736, 3740, akta komornicze Km 216/08 k.1409 – 1510).

W dniu 26 stycznia 2007 roku (...) w L. podpisała umowę na dostawę gazu do gospodarstwa (...). Realizując tę wstępną umowę oraz umowy zawarte w późniejszym czasie, (...) dostarczało gaz do gospodarstwa oskarżonego. Dostawa została wstrzymana w dniu 4 lipca 2007 roku, gdyż M. W. (1) w ogóle nie płacił za dostarczony gaz. Zadłużenie z tego tytułu wyniosło 1 047 885,81. Z tego powodu sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego (uzyskując nakazy zapłaty na kwoty 978 959,43 zł i 68 926,38 zł) i egzekucyjnego (zeznania A. O. k.4442, 16 607, nakazy zapłaty k.4451, 4464, wezwanie do zapłaty z wyszczególnieniem faktur k.4470, akta komornicze VII Km 291/08 k.1511 – 1540, VII Km 1770/07 k.744 - 974).

W dniu 21 stycznia 2008 roku Grupa (...) Sp.z o.o. w K. nabyła od firmy (...) wierzytelność w łącznej kwocie 3 992,87 zł w stosunku do M. W. (1). Wierzytelność ta wynikała z faktur wystawionych przez firmę (...) w okresie od stycznia do kwietnia 2007 roku. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie uregulował należności cesjonariusz wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania M. K. (3) k.3249, zawiadomienie o cesji k.3258, nakaz zapłaty k.3262, akta komornicze Km 1269/08 k.2069 – 2092).

W okresie od 14 lutego do 31 marca 2007 roku M. T., prowadzący firmę (...) w Ł., sprzedał M. W. (1) trzykrotnie artykuły elektryczne, które zostały dostarczone na miejsce budowy szklarni w Os.(...).Trębaczów. Wartość sprzedanych artykułów wynosiła 24 382,20 zł. Przy dostawie ostatniej partii towaru M. W. (1) uiszczył na poczet należności kwotę 1000 zł. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie uregulował pozostałej części zobowiązania M. T. wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W toku egzekucji wierzyciel odzyskał kwotę 6 887,55 zł (zeznania M. T. k.3766, 15 298, nakaz zapłaty k.3769, faktury k.3773 – 3775, akta komornicze VII Km 1929/07 k.1018 – 1051, VII Km 2145/07 k.1195 – 1231).

W dniach 24 lutego 2007 roku i 1 marca 2007 roku Z. P. sprzedała M. W. (1) trzmielę o łącznej wartości 4322,40 zł. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie uregulował należności, Z. P. wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania Z. P. k.4223, 16 363v faktury k.4224, 4225, akta komornicze k.1592 – 1616).

W dniu 5 marca 2008 roku (...) SA z siedzibą w T. nabyła od Spółki (...) z siedzibą w Holandii wierzytelność w łącznej kwocie 157 867 Euro, przysługującą temu podmiotowi w stosunku do M. W. (1) z tytułu dostawy i montażu rynien uprawowych w szklarniach. Wierzytelność wynikała z 3 faktur: z dnia 14 lutego 2007 roku na kwotę 47 277 Euro, z dnia 26 stycznia 2006 roku na kwotę 94 544 Euro i z dnia 20 grudnia 2006 roku na kwotę 15 759 Euro. Termin płatności określono w każdej z tych faktur na 15 lutego 2007 roku. W późniejszym, zawartym w dniu 12 kwietnia 2007 roku, porozumieniu ustalono, że M. W. (1) spłaci zobowiązanie w ratach, począwszy od 8 maja 2007 roku do 5 czerwca 2007 roku. W dniu 24 października 2007 roku M. W. (1) oświadczył ponadto, że wyraża zgodę na demontaż rynien wraz z wyposażeniem i wywiezienie ich ze szklarni, w przypadku gdy do 15 grudnia 2007 roku nie dokona płatności na rzecz Spółki (...). Spółka (...) nie zdecydowała się jednak na dokonanie demontażu rynien, gdyż nie miała możliwości ich przechowywania, a dalsze zbycie używanych elementów nie byłoby ekonomicznie opłacalne. W dniu 4 kwietnia 2008 roku M. W. (1) zawarł ugodę z (...) SA. M. W. (1) zobowiązał się w niej uiszczyć tę kwotę oraz odsetki w kwocie 20 555,78 Euro – łącznie kwotę 178 145,78 Euro. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie uregulował zobowiązania, (...) SA wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania: S. K. (2) k.55, 15 870, G. S. k.63, 15 793; umowa ugody k.7, nakaz k.9, cesja wierzytelności k.10, porozumienie k.36; akta komornicze Km 1550/08 i Km 1338/08 k.109 - 148).

W okresie od 16 do 21 lutego 2007 roku firma (...) w R. W. sprzedała M. W. (1) podwieszki drutu nośnego do szklarni, łącznej wartości 15 459,84 zł. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie zapłacił za dostarczony towar, sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania P. B. (2) k.3171, 16 359v, faktura k.3177, akta komornicze Km 2061/08 k.2316 – 2325).

W dniu 27 lutego 2007 roku firma (...) sprzedała M. W. (1) materiały hydrauliczne i instalacyjne wartości 30 086,59 zł. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie uregulował należności, sprzedający wystąpił na drogę postępowania sądowego i

egzekucyjnego. W toku egzekucji wierzyciel odzyskał kwotę 4 472,20 zł (zeznania M. K. (4) k.6139, 17 622v, E. K. (4) k.4111, faktura k.6141, nakaz zapłaty k.4118, akta komornicze Km 214/08 k.1368 - 1407).

O.. W dniu 15 marca 2007 roku Zakłady (...) SA sprzedały M. W. (1) dwutlenek węgla wartości 5 711,58 zł. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie zapłacił za odebrany towar, sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. W toku egzekucji wierzyciel uzyskał kwotę 971,32 zł (zeznania T. S. k.3919, 16 155, nakaz zapłaty k.3962, faktura k.3969, akta komornicze Km 486/08 k.1618 – 1642).

W dniu 20 marca 2007 roku (...) Sp. jawna - H. B., D. M. sprzedała M. W. (1) saletrę szklarniową wartości 3 911,43 zł. Z uwagi na to, że M. W. (1) nie uregulował zadłużenia, sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania A. Z. (1) k.4133, 16 792, faktura k.4138, nakaz zapłaty k.4144, akta komornicze Km 2076/08 k.2328 – 2335).

M. W. (1) kupował opakowania z tektury falistej od spółki (...). Z należności w kwocie 19 451,68 zł za opakowania kupione w dniu 21 kwietnia 2007 roku M. W. (1) nie zapłacił kwoty 18 333,36 zł. Za opakowania wartości 15 921 zł kupione w dniu 20 maja 2007 roku M. W. (1) nie zapłacił w ogóle. Z uwagi na brak zapłaty sprzedawca wystąpił na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania T. T. k.3332, 15 305v, faktury k.3341 – 3342, nakaz zapłaty k.3350, akta komornicze Km 174/08 k.1332 - 1366).

M. W. (1) nie wypłacił wynagrodzenia A. G. (2), zatrudnionej w gospodarstwie ogrodniczym, za okres od lipca 2007 roku do stycznia 2008 roku, w łącznej kwocie 6 330 zł. W związku z tym A. G. (2) wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania A. G. (2) k. 3006, 15 231,13 259, 17 310v, nakaz zapłaty k.3009, akta komornicze Km 1414/08 k.2094 – 2098).

M. W. (1) nie wypłacił wynagrodzenia Z. T., zatrudnionej w gospodarstwie ogrodniczym, za okres od lipca 2007 roku do stycznia 2008 roku, w łącznej kwocie 6 321 zł. W związku z tym Z. T. wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania Z. T. k.3010, 15 236v, nakaz zapłaty k.3015, akta komornicze Km 1498/08 k.2105 – 2116).

M. W. (1) nie wypłacił wynagrodzenia E. G. (ob.R.), zatrudnionej w gospodarstwie ogrodniczym, za okres od lipca 2007 roku do stycznia 2008 roku, w łącznej kwocie 6 321 zł. W związku z tym E. G. wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania E. R. z d.G. k.5948, 16 793v, 13 258, akta komornicze Km 1566/08 k.2166 – 2173).

M. W. (1) nie wypłacił wynagrodzenia K. T., zatrudnionej w gospodarstwie ogrodniczym, za okres od sierpnia 2007 roku do 11 marca 2008 roku, w łącznej kwocie 7 488 zł. W związku z tym K. T. wystąpiła na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego (zeznania K. T. k.16 361; akta komornicze Km 1622/08 k.2198 – 2216).

W dniu 29 lutego 2008 roku K. W. (1) i M. W. (1) ustanowili rozdzielność majątkową (akt notarialny k.7092).

Wyrokiem zaocznym z dnia 20 maja 2008 roku w sprawie VI RC 457/08 M. W. (1) został zobowiązany do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny i z tego tytułu zasądzone od niego kwotę 5 000 zł miesięcznie, w tym na rzecz małoletniej córki 2 000 zł. W dniu 24 czerwca 2006 roku K. W. (1) wystąpiła przeciwko M. W. (1) na drogę postępowania egzekucyjnego (akta komornicze Kmp 44/2008 k.1679).

Na dzień 3 września 2009 roku M. W. (1) zalegał z opłatą składek na: FUS w kwocie 86 293,16 zł (za okresy styczeń 2005 – sierpień 2005, listopad 2005 – maj 2006, lipiec 2006 – grudzień 2006, luty 2007 – sierpień 2007, czerwiec 2008 – czerwiec 2009), FUZ w kwocie 21 903,03 zł (za okresy listopad 2006 – maj 2006, sierpień 2006 – grudzień 2006, luty 2007 – marzec 2007, maj 2007 – lipiec 2007, czerwiec 2008 – czerwiec 2009), (...) w kwocie 7 415,75 zł (za okresy luty 2005 – maj 2005, lipiec 2005 – sierpień 2005, październik 2005 – luty 2006, wrzesień 2006 – listopad 2006, luty 2007, maj 2007 – sierpień 2007, czerwiec 2008 – czerwiec 2009). Zadłużenie to objęte było postępowaniem egzekucyjnym (informacja ZUS k.3763; zeznania M. G. (2) k.7 086, 17 481)

W okresie do września 2009 roku przeciwko M. W. (1) wszczęto 75 postępowań egzekucyjnych, które prowadzone były przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lublinie J. P.. 18 spraw prowadzonych w okresie do marca

2007 roku została zakończona skutecznie przez spłatę zadłużenia z wierzytelności dłużnika z tytułu zwrotu podatku VAT z Urzędu Skarbowego w Ł.. W toku pozostałych 55 spraw, które były prowadzone w okresie od 2007 do 2009 roku, wierzycieli uzyskali częściowe zaspokojenie także z wierzytelności przysługującej M. W. (1) od Urzędu Skarbowego w Ł. z tytułu zwrotu VAT (zeznania J. P. k.683, 16 506; wykaz postępowań prowadzonych przez komornika k.4685 – 4689; plan podziału k.5155).

Od listopada 2007 roku J. P. prowadził egzekucję także z dwóch nieruchomości, zabudowanych szklarniami, w postępowaniu pod sygn. Km 1770/07. Zajęcie obejmowało także szklarnie nr 1 i 2 firmy (...), komputer klimatyczny, kotłownię gazową z piecem gazowym V. z palnikiem, instalacją gazową, elektryczną, co, pompę cyrkulacyjną, kocioł V. 200, rozdzielnię gazu z 8 sztukami zbiorników gazowych S. gaz z podgrzewaczem gazu (zeznania J. P. k.683, 16 506, wnioski o rozszerzenie egzekucji k.4703, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości k.4714; zawiadomienie o zajęciu ruchomości k.5188, protokół zajęcia k.5166).

Wśród podmiotów, na rzecz których prowadzone było postępowanie egzekucyjne znajdowała się (...) Sp.z o.o. z siedzibą w P.. Spółka dochodziła kwoty 51 511,88 zł, zasądzonej nakazem zapłaty z dnia 16 lipca 2007 roku w sprawie II Nc 184/07 Sądu Rejonowego w Lublinie (akta komornicze VII Km 1727/07 k.688 – 738).

W dniu 20 sierpnia 2008 roku (...) sp.z o.o. w L., reprezentowana przez prezesa zarządu J. W. (1), wytoczyła przed Sądem Okręgowym w Lublinie przeciwko 28 wierzycielom prowadzącym egzekucję (w sprawie Km 1770/07) przeciwko M. W. (1) pozew o zwolnienie od egzekucji ruchomości wraz z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia powództwa przez zawieszenie postępowań egzekucyjnych do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy (pozewem k.75, 3201, 9138). Powód domagał się zwolnienia od egzekucji ruchomości w postaci:

1/ konstrukcji szklarni nr 1 firmy (...), trwale nie związanej z gruntem, o wymiarach 112 m na 120 m z kompletną instalacją oświetleniową, składającą się z 784 lamp wysokoprężnych firmy (...), wraz z wyposażeniem w postaci systemu grzewczego, rynien uprawowych firmy (...) oraz instalacji nawodnieniowej, dwóch węzłów ciepłych (składających się z siedmiu pomp cyrkulacyjnych oraz sześciu zaworów czwórdrożnych), systemu rur na ścianach bocznych, komputera klimatycznego, dozownika (...) 20 wraz z hydroforem i pompą zasilającą w wodę;

2 / konstrukcji szklarni nr 2 firmy (...), trwale nie związanej z gruntem, o wymiarach 176 m na 145 m, wraz z wyposażeniem w postaci systemu grzewczego, rynien uprawowych firmy (...) oraz instalacji nawodnieniowej, węzła ciepłego (składającego się z sześciu pomp cyrkulacyjnych oraz sześciu zaworów czwórdrożnych), systemu rur na ścianach bocznych, komputera klimatycznego, dozownika (...) 30 wraz z hydroforem i pompą zasilającą w wodę;

3/ kotłowni gazowej, składającej się z konstrukcji stalowo-aluminiowej pokrytej szkłem, wraz z piecem gazowym firmy (...) ((...) 200 WS M 250 009, nr fabr. (...)) z palnikiem i kompletną instalacją elektryczną, gazową, centralnego ogrzewania, trzema pompami cyrkulacyjnymi;

4/ węzła ciepłego z jednym zaworem czwórdrożnym oraz dwoma pompami cyrkulacyjnymi, rurami oraz instalacją elektryczną;

5/ trzech kotłów grzewczych o mocy 3 MW każdy wraz z palnikami na olej opałowy, rok produkcji 1975, wyprodukowanych przez Fabrykę (...) o nr fabr.: (...), (...), (...) oraz kompletną instalację elektryczną oraz centralnego ogrzewania;

6/ dwóch kotłów grzewczych o mocy 4 MW każdy, opalanych miałem węglowym (w skład każdego wchodzi dwa ruszty wraz z napędami, instalacja elektryczna, instalacja centralnego ogrzewania);

7/ trzech zbiorników na olej opałowy o pojemności 100 m sześciennych każdy, wyprodukowanych przez Zakład (...) o nr fabr.: (...), (...), (...);

8/ zbiorników na dwutlenek węgla (...) 18.

W uzasadnieniu pozwu J. W. (1) podnosił, że objęte żądaniem ruchomości stanowią własność spółki (...) i zostały wniesione aportem przez T. M. (1) w dniu 17 lipca 2008 roku.

Postanowieniem z dnia 21 października 2008 roku w sprawie IC 501/08 Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił wniosek spółki (...) o udzielenie zabezpieczenia powództwa przez zawieszenie postępowań egzekucyjnych. Zażalenie spółki (...) na powyższe postanowienie zostało oddalone przez Sąd Apelacyjny w Lublinie postanowieniem z dnia 18 lutego 2009 roku sygn.akt I ACz 33/09, który podniósł m.in., że zajęcie obejmuje nieruchomości i to wszystko, co według przepisów prawa rzeczowego stanowi przedmiot obciążenia hipoteką. W konsekwencji części składowe nieruchomości, nawet po ich odłączeniu, tak długo jak długo będą pozostawały na nieruchomości, będą przedmiotem zajęcia, a w przypadku sprzedaży nieruchomości, podzielą jej los (k.4922, 9138, 9166). Postępowanie to zostało ostatecznie umorzone z uwagi na umorzenie postępowania egzekucyjnego (k.9138).

W dniu 14 maja 2008 roku J. W. (1) i T. M. (1) kupili udziały w spółce (...) sp.z o.o. w W.. Tego samego dnia J. W. (1) został powołany na prezesa zarządu spółki R. (umowa zbycia udziałów k.9095, 9087, 9091; akt notarialny k.9073).

J. W. (1) był także udziałowcem w spółce (...) spółce z o.o., przy czym w dniu 17 lipca 2008 roku sprzedał przysługujące mu udziały T. M. (1) (umowa sprzedaży k. 12 797).

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 1770/07 zostało umorzone postanowieniem z dnia 8 lipca 2009 roku, gdyż licytacje nieruchomości okazały się bezskuteczne. Nikt nie przystąpił do licytacji, a wierzyciele nie przejęli nieruchomości (zeznania J. P. k.683, 16 506; postanowienie o umorzeniu egzekucji k.4939).

Od dnia 25 stycznia 2010 roku postępowania egzekucyjne przeciwko M. W. (1) prowadziła Komornik przy Sądzie Rejonowym w Lublinie B. P.. Egzekucja ponownie została skierowana do nieruchomości (grunt zabudowany szklarniami), które zostały wycenione na kwotę 25 881 600 zł (zeznania B. P. k.14 341, 17 308; zestawienie postępowań egzekucyjnych k.12 674, 14 344; opis i oszacowanie nieruchomości k.14345;).

W dniu 15 maja 2008 roku M. W. (1) wydzierżawił (...) sp. z o.o. grunty wraz ze szklarniami. Umowa została zawarta na okres minimum 15 lat. Strony ustaliły, że spółka (...) będzie płaciła M. W. (1) czynsz w wysokości 120 000 rocznie. Aneks z dnia 1 lipca 2008 roku wydzierżawiający zrezygnował z pobierania czynszu. Dzierżawca zobowiązał się do ponoszenia nakładów niezbędnych do należytego utrzymania obiektów szklarni, wykonywania remontów i napraw, konserwacji i remontu wyposażenia szklarni, kotłowni oraz zapewnienia należytego funkcjonowania obiektów i urządzeń, naprawy i remontu placu, terenu użytkowego, dróg przynależnego dojazdu (umowa dzierżawy k.13 464, (...); aneks k.13 465).

Także ojciec M. J. W. wydzierżawił swoje szklarnie spółce (...) w dniu 21 lipca 2008 roku (umowa dzierżawy k.9163, 13 466).

W dniu 25 września 2009 roku M. W. (1) zawarł umowę przedwstępną przeniesienia własności gospodarstwa rolnego w miejscowości Osiedle (...) na rzecz (...) sp. z o.o. (w skład którego wchodzi m.in. kompleks szklarni i które jest przedmiotem dzierżawy przez spółkę (...)). Zgodnie z postanowieniami umowy przedwstępnej przeniesienie własności ma nastąpić do dnia 31 grudnia 2009 roku, za kwotę 16 mln zł. Warunkiem zawarcia umowy przyrzeczonej jest m.in. uzyskanie przez M. W. (1) zgody na wykreślenie wszystkich hipotek obciążających nieruchomości wchodzące w skład gospodarstwa oraz uzyskanie przez sprzedającego zaświadczeń komornika, z których będzie wynikać wysokość egzekwowanych wierzytelności ze wskazaniem rachunku, na który ma nastąpić spłata potrzebna do umorzenia egzekucji lub zgody komornika na wykreślenie wpisów o toczących się egzekucjach (akt notarialny k. 13 728).

W związku z działalnością gospodarstwa (...) prowadzone były rejestry zakupu i sprzedaży VAT. Prowadzenie ksiąg, w tym rejestrów zakupu i sprzedaży VAT, M. W. (1) powierzył G. W.. G. W. dokonywał wpisów w oparciu o dokumenty źródłowe – w tym faktury VAT – dostarczane mu przez M. W. (1). G. W. w rejestrze zakupów VAT ujmował m.in. faktury na zakup oleju opałowego, na których M. W. (1) nanosił oświadczenie, iż olej opałowy przeznaczony jest do celów grzewczych. W rzeczywistości jedynie część oleju opałowego zakupionego przez M. W. (1) została zużyta do

do zaewidencjonowania dokumentowały transakcje zakupu oleju, które w rzeczywistości nie miały miejsca. Wbrew adnotacjom zamieszczonym na w/w fakturach przez M. W. (1) olej nie został wykorzystany do ogrzewania szklarni, gdyż w 2007 roku piece na olej opałowy nie były w tym celu wykorzystywane. Zakup oleju opału opałowego dla celów grzewczych został ujęty w rejestrze zakupu VAT. W deklaracjach VAT 7 za miesiące od stycznia do grudnia 2007 roku, ujęto podatek naliczony do odliczenia odpowiednio w kwotach: 278 370 zł, 440 382 zł, 519 056 zł, 398 886 zł, 169 620 zł, 122 766 zł, 94 259 zł, 143 429 zł, 153 517 zł, 180 258 zł, 119 551 zł, 113 940 zł, zwiększając nadwyżkę podatku naliczonego nad podatkiem należnym, która wystąpiła w okresie objętym poprzednią deklaracją VAT 7 oraz kwotę do przeniesienia na następny miesiąc. Prawidłowość rozliczenia przez M. W. (1) podatku VAT za 2007 rok została objęta postępowaniem kontrolnym przeprowadzonym przez (...) w L.. W toku kontroli ujawniono fakt zawyżenia podatku naliczonego za styczeń oraz okres od maja do grudnia 2007 roku o łączną kwotę 1 061 533,40 zł, tj. o kwotę podatku VAT wynikającą z faktur nr (...). W konsekwencji Dyrektor (...) w L. wydał decyzję, w której określił, iż:

- za styczeń nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła zł, nie zaś – jak podano w deklaracji zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 45 607 zł, a kwota do przeniesienia na następny miesiąc nie wystąpiła;

- za maj nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 70 695 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 132 326 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 61 631 zł;

- za czerwiec nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 83 668 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 83 668 zł;

- za lipiec nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 65 144 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 65 144 zł;

- za sierpień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 129 970 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 98 695 zł, a kwota do przeniesienia na następny miesiąc nie wystąpiła;

- za wrzesień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 136 737 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 123 056 zł, a kwota do przeniesienia na następny miesiąc nie wystąpiła;

- za październik nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 151 502 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 151 502 zł;

- za listopad nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 74 227 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 74 227 zł;

- za grudzień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 91 589 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 91 589 zł.

W lutym 2007 roku zaewidencjonowano zakup oleju opałowego do celów grzewczych wartości 146 067,06 zł netto, VAT naliczony – 32 134,75 zł. W marcu zaewidencjonowano zakup oleju opałowego do celów grzewczych wartości 752 187, 52 zł netto, podatek naliczony – 165 481,23 zł. W kwietniu zaewidencjonowano zakup oleju opałowego do celów grzewczych wartości 591 918,49 zł netto, podatek naliczony – 130 222,08 zł. Sprzedawcami oleju byli: POL- (...) sp. z o.o., (...) P.H.U (...), P.H.U (...). Wbrew adnotacjom zamieszczonym na w/w fakturach przez M. W. (1) olej nie został wykorzystany do ogrzewania szklarni, gdyż w 2007 roku piece na olej opałowy nie były w tym celu wykorzystywane. Zakup oleju opału opałowego dla celów grzewczych został ujęty w rejestrze zakupu VAT. W ewidencji ujęto także faktury wystawione przez (...) M. P., B. F., sp. j. (nr (...), (...), (...), (...), (...)) i przekazane przez M. W. (1) G. W. do zaewidencjonowania, dokumentujące transakcje zakupu oleju, które w rzeczywistości nie miały miejsca. W konsekwencji, doszło do zawyżenia podatku naliczonego w lutym o kwotę 32 134,75 zł, w marcu o kwotę 224 950,53 zł, w kwietniu o kwotę 130 222, 08 zł. W zakresie stwierdzonych nieprawidłowości za okres od lutego do kwietnia

2007 roku Dyrektor (...) nie wydał decyzji zmieniających rozliczenie podatku od towarów i usług, poprzestając na sporządzeniu wyniku kontroli, z uwagi na wydanie wcześniej decyzji przez Naczelnika Urzędu S. w Ł..

Łączna kwota nienależnie otrzymanego zwrotu podatku VAT za styczeń, maj – grudzień 2007 roku wyniosła 795 119 zł.

(zeznania: M. P. (2) k.6036, 8873, 8236, 8250, 9019, 17 945); decyzja Dyrektora (...) k.14 006; wynik kontroli sporządzony przez Dyrektora (...) k.13 973).

W okresie od stycznia do maja 2008 roku M. W. (1) zaewidencjonował nabycie oleju opałowego na łączną kwotę netto 1 499 090,56 zł, podatek naliczony 329 799,91 zł. Sprzedawcami oleju byli: (...) P.H.U (...) (faktury nr (...)), P.H.U (...) (faktury nr (...)). Wbrew adnotacjom zamieszczonym na w/w fakturach przez M. W. (1) olej nie został wykorzystany do ogrzewania szklarni, gdyż w okresie do maja 2008 roku produkcja w szklarniach nie była prowadzona. Zakup oleju opału opałowego dla celów grzewczych został ujęty w rejestrze zakupu VAT. W deklaracjach VAT 7 za miesiące od stycznia do maja 2007 roku, ujęto podatek naliczony do odliczenia odpowiednio w kwotach: 56 617 zł, 16 880 zł, 162 473 zł, 156 814 zł, 140 899 zł, zwiększając nadwyżkę podatku naliczonego nad podatkiem należnym, która wystąpiła w okresie objętym poprzednią deklaracją VAT 7 oraz kwotę do przeniesienia na następny miesiąc. Prawdliwość rozliczenia przez M. W. (1) podatku VAT za 2008 rok została objęta postępowaniem kontrolnym przeprowadzonym przez (...) w Ł.. W toku kontroli ujawniono fakt zawyżenia podatku naliczonego za okres od stycznia do maja 2008 roku o łączną kwotę 329 799,91 zł, tj. o kwotę podatku VAT wynikającą z faktur nr (...), dokumentujących zakup oleju opałowego, nie służącego sprzedaży opodatkowanej. W konsekwencji Dyrektor (...) w Ł. wydał decyzję, w której określił, iż:

- za styczeń nadwyżka podatku naliczonego nad należnym, równa kwocie do przeniesienia na następny miesiąc, wyniosła 407 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji 56 617 zł;

- za luty nadwyżka podatku naliczonego nad należnym, równa kwocie do przeniesienia na następny miesiąc, wyniosła 670 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 56 880 zł;

- za marzec nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 150 236 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 89 739 zł, a kwota do przeniesienia na następny miesiąc nie wystąpiła;

- za kwiecień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 145 879 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 80 186 zł, a kwota do przeniesienia na następny miesiąc nie wystąpiła;

- za maj nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 121 557 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 121 557.

Łączna kwota nienależnie otrzymanego zwrotu podatku VAT za marzec, kwiecień, maj 2008 roku wyniosła 291 482 zł.

(zeznania: K. K. (1) k. k. 9871, 9955, 7451; A. G. (2) k.13259, 10140, 3005, 15 231, 13 259, 17 310v; H. S. k. 13258, 9892, 17 031v; decyzja Dyrektora (...) k.14 000).

M. W. (1) kupował w firmie (...) miał węglowy. W 2005 roku łącznej wartości 275 070,71 zł, w 2006 roku łącznej wartości 201 236,16 zł; w 2007 roku łącznej wartości 77 325,08 zł (zeznania W. K. (1) k.8281, 17 623, faktury k.8385 – 8435). Usługę transportu miału węglowego wykonywał m.in. D. H. (k.zeznania D. H. k.11 720, 17 624).

W okresie od maja 2008 roku do grudnia 2009 roku (...) Sp. z o.o. ewidencjonowała zakup oleju opałowego co celów grzewczych, w związku z działalnością gospodarstwa ogrodniczego, dzierżawionego od M. W. (1). Prowadzenie ksiąg, w tym rejestrów zakupu i sprzedaży VAT, spółka powierzyła M. L. (1), która dokonywała wpisów w oparciu o dokumenty źródłowe – w tym faktury VAT – dostarczane mu przez spółkę. W rejestrze zakupów VAT ujmowała m.in. faktury na zakup oleju opałowego, na których J. W. (1) nanosił oświadczenie, iż olej opałowy przeznaczony

jest do celów grzewczych. W rzeczywistości jedynie część oleju opałowego zakupionego przez spółkę (...) została zużyta do ogrzewania obiektów gospodarstwa ogrodniczego. W zakresie, w jakim faktury, przekazywane w celu ujęcia w rejestrze zakupu VAT, dokumentowały zakup oleju opałowego, który w rzeczywistości nie został zużyty do ogrzewania szklarni, a zostały opatrzone oświadczeniem nabywcy, iż olej opałowy przeznaczony jest do celów grzewczych, były fakturami nierzetelnymi. Olej, który nie został zużyty do celów grzewczych nie służył czynnościom opodatkowanym, a zatem zgodnie z przepisem art. 86 ust.1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku dochodowym od towarów i usług, spółce (...) nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy zakupie tego oleju. Konsekwencją ujęcia w rejestrach nierzetelnych faktur było to, że sama ewidencja stała się nierzetelna, gdyż wskazana w niej wysokość podatku naliczonego obniżającego kwotę podatku należnego była zawyżona. W konsekwencji nierzetelne były także zapisy dotyczące kwoty podlegającej przekazaniu do urzędu skarbowego lub zwrotowi dla podatnika. W oparciu o dane zawarte w rejestrach sporządzane były deklaracje VAT 7, w których zawyżano podatek naliczony do odliczenia z tytułu zakupu oleju opałowego do celów grzewczych. Podpisane przez J. W. (1) deklaracje były składane do Urzędu Skarbowego w Ł.. Na tej podstawie Urząd Skarbowy przelewał nadwyżkę podatku naliczonego nad podatkiem należnym na rachunek (...) spółki (...) (deklaracje VAT – 7, wniosek o zwrot podatku, karty potwierdzeń zwrotu podatku VAT, rejestr sprzedaży VAT k.10 112 – 10 131, (...) – 10 110) .

W okresie od maja do grudnia 2008 roku spółka (...) zaewidencjonowała nabycie oleju opałowego na łączną kwotę 4 605 313,24 zł netto, podatek naliczony 1 013 168, 88 zł. Sprzedawcami oleju byli: (...) P.H.U (...) (faktury nr (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...)), P.H.U (...) (faktury nr (...)), (...) J. F. (faktury nr (...)), a ponadto POL- (...) sp. z o.o.. Faktury wystawione przez (...) P.H.U (...) (faktury nr (...)), P.H.U (...) (faktury nr (...)), które oskarżony za pośrednictwem innych osób przekazał M. L. (1) do zaewidencjonowania dokumentowały transakcje zakupu oleju, które w rzeczywistości nie miały miejsca. Wbrew zamieszczonym na w/w fakturach oraz fakturach wystawionych przez (...) J. F. (faktury nr (...)) adnotacjom J. W. (1) olej nie został wykorzystany do ogrzewania szklarni. Zakup oleju opałowego dla celów grzewczych został ujęty w rejestrze zakupu VAT. W deklaracjach VAT 7 za miesiące od maja do grudnia 2008 roku, ujęto podatek naliczony do odliczenia odpowiednio w kwotach: 17 970 zł, 139 763 zł, 175 379 zł, 157 070 zł, 287 985 zł, 321 984 zł, 86 615 zł, 100 115 zł, zwiększając nadwyżkę podatku naliczonego nad podatkiem należnym, która wystąpiła w okresie objętym poprzednią deklaracją VAT 7 oraz kwotę do przeniesienia na następny miesiąc. W okresie od 24 października 2008 roku do 31 maja 2009 roku Wydział Wywiadu Skarbowego (...) w L. objął czynnościami obserwacyjnymi gospodarstwo ogrodnicze prowadzone przez spółkę (...) w K. (...). W ramach tych czynności założono „punkty zakryte” tj. dwie kamery video ustawione na dwóch drogach dojazdowych do budynku mieszkalnego i szklarni. Prawidłowość rozliczenia przez spółkę (...) podatku VAT za 2008 rok została objęta postępowaniem kontrolnym przeprowadzonym przez (...) w Ł.. W toku kontroli ujawniono fakt zawyżenia podatku naliczonego od maja do grudnia 2008 roku o łączną kwotę 613 827,66 zł, obejmującą kwotę 174 550,19 zł (wynikającą z wystawionych przez (...) P.H.U (...), P.H.U (...), (...) J. F. faktur za okres od 24 października do 31 grudnia 2008 roku) oraz kwotę 439 277, 47 zł (wynikającą z faktur wystawionych za okres od 31 maja do 23 października 2008 roku). W konsekwencji Dyrektor (...) w L. wydał decyzję, w której określił, iż:

- za lipiec nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 74 653 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji 148 858 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 74 205 zł;

- za sierpień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 123 834 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 123 834 zł;

- za wrzesień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 167 842 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 63 812 zł, a kwota do przeniesienia na następny miesiąc została zawyżona o 167 842 zł;

- za października nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 68 367 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 278 951 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 210 584 zł;

- za listopad nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 74 230 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 63 910;

- za grudzień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 12 547 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 63 910 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 61 683 zł.

Łączna kwota nienależnie otrzymanego zwrotu podatku VAT wynosi 598 798 zł.

(protokół odtworzenia zapisów wideo k. 11 566; analiza k. 11 723 – 11 756; komunikaty k.11 457 – 11 488, zeznania: A. K. (5) k. 13 195, 11 205, (...), 16 628v, 17 694, 17 740v; K. K. (2) k. 13112, 11 208, (...), 16 629, 17 692, 17 740v; T. M. (2) k.13 109, (...), 12 525, (...), 17 305, 17 690, 17 834v; A. S. (1) k. 11 115, 12 505, 7750, 17 689, 18 075; S. S. (2) k. 11 716, 17 053, 17 686, 17 739v; opinia biegłego L. G. k.12 891, 18 177; decyzja Dyrektora (...) k. 13 931).

W okresie od stycznia do grudnia 2009 roku spółka (...) zaewidencjonowała nabycie oleju opałowego na łączną kwotę 6 443 655,22 zł netto, podatek naliczony 1 417 604,06 zł. Sprzedawcami oleju byli: (...) J. F. (...) (faktury nr (...)), P.H.U (...) (faktury nr (...)), P.H.U (...) (faktury nr (...)), a także Rafineria (...)J. Wystawione przez: (...) P.H.U (...) faktury nr (...); P.H.U (...) faktury nr (...); (...) J. F. faktury nr (...) które J. W. (1) przekazał M. L. (1) do zaewidencjonowania dokumentowały transakcje zakupu oleju, które w rzeczywistości nie miały miejsca. Wbrew adnotacjom zamieszczonym na w/w fakturach przez J. W. (1) olej nie został wykorzystany do ogrzewania szklarni. Zakup oleju opałowego dla celów grzewczych został ujęty w rejestrze zakupu VAT. W deklaracjach VAT 7 za miesiące od stycznia do grudnia 2009 roku, ujęto podatek naliczony do odliczenia odpowiednio w kwotach: 101 269 zł, 143 677 zł, 127 767 zł, 121 074 zł, 100 179 zł, 106 519 zł, 154 199 zł, 197 573 zł, 142 756 zł, 172 384 zł, 143 302 zł, 151 767 zł, zwiększając nadwyżkę podatku naliczonego nad podatkiem należnym, która wystąpiła w okresie objętym poprzednią deklaracją VAT 7 oraz kwotę do przeniesienia na następny miesiąc. Prawidłowość rozliczenia przez spółkę (...) podatku VAT za 2009 rok została objęta postępowaniem kontrolnym przeprowadzonym przez (...) w L.. W toku kontroli ujawniono fakt zawyżenia podatku naliczonego od stycznia do grudnia 2009 roku o łączną kwotę 838 230,82 zł, obejmującą kwotę 303 834,15 zł (wynikającą z wystawionych przez (...) P.H.U (...), P.H.U (...), (...) J. F. faktur za okres od 1 stycznia do 31 maja 2009 roku) oraz kwotę 426 606,63 zł (wynikającą z faktur wystawionych za okres od 1 czerwca do 31 grudnia 2009 roku). W konsekwencji Dyrektor (...) w L. wydał decyzję, w której określił, iż:

- za styczeń nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 17 206 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 92 384 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 48 817 zł;

- za luty nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 77 941 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 134 693 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 56 752 zł;

- za marzec nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 25 069 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 - 105 849 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 80 780zł;

- za kwiecień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 77 205 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 138 587 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 61 382 zł;

- za maj nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 38 433 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 94 537 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 56 104 zł;

- za lipiec nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 97 650 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 131 396 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 33 746 zł;

- za sierpień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 0 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 166 981 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 166 981 zł;

- za wrzesień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 2 378 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 118 109 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 115 731 zł;

- za październik nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 89 436 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 147 519 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 58 083 zł;

- za listopad nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 48 787 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 121 838 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 73 051 zł;

- za grudzień nadwyżka podatku naliczonego nad należnym wyniosła 46 930 zł, nie zaś – jak podano w deklaracji VAT 7 – 133 300 zł; przy czym nienależnie otrzymany zwrot podatku to kwota 86 370 zł.

Łącznie kwota nienależnie otrzymanego zwrotu podatku VAT za okres od stycznia do grudnia 2009 roku wyniosła 837 797 zł.

(protokół odtworzenia zapisów wideo k. 11 566; analiza k. 11 723 – 11 756; komunikaty k.11 457 – 11 488, zeznania: A. K. (5) k. 13 195, 11 205, (...), 16 628v, 17 694, 17 740v; K. K. (2) k. 13112, 11 208, (...), 16 629, 17 692, 17 740v; T. M. (2) k.13 109, (...), 12 525, (...), 17 305, 17 690, 17 834v; A. S. (1) k. 11 115, 12 505, 7750, 17 689, 18 075; S. S. (2) k. 11 716, 17 053, 17 686, 17 739v; opinia biegłego L. G. k.12 891, 18 177 ; decyzja Dyrektora (...) k.13 915).

W okresie od lipca do września 2009 roku spółka (...) kupiła 223,48 t miazgi węglowej w firmie (...) (zeznania W. K. (1) k. 8144, 11 431, 17 623). Usługę transportu miazgi węglowej wykonywał m.in. D. H. (zeznania D. H. k.11 720, 17 624).

W grudniu 2008 roku w kotłowni gospodarstwa ogrodniczego znajdowały się 3 kotły do spalania oleju opałowego: typ Ule – 4B, rok produkcji 1996, nr fabr. (...), typ Ule – 4B, rok produkcji 1996, nr fabr. (...) oraz jeden bez oznaczeń. Ponadto w gospodarstwie znajdowały się 3 zbiorniki naziemne o poj.100m³ każdy (protokół oględzin k.9693).

M. W. (1) w toku całego postępowania nie przyznał się do popełnienia zarzuconych czynów.

W postępowaniu przygotowawczym oskarżony podał, że od 1997 roku prowadził gospodarstwo ogrodnicze. W 2000 roku wybudował szklarnię o powierzchni 1,5 ha za kredyt z (...). W 2003 roku chciał wybudować kolejną szklarnię – o pow. 2,5 ha. Miał środki własne – 2 mln. zł, które przeznaczył na zakup gruntu, niwelację terenu, fundamenty i zaliczkę dla firmy (...). Bezsukcesnie starał się o uzyskanie kredytu na sfinansowanie inwestycji. W 2006 roku złożył wniosek w (...). Złożył zaświadczenie ZUS o braku zaległości jako autentyczne. Nikt nie wymagał składania oświadczeń jeśli chodzi o zadłużenie wobec osób fizycznych. Nie pamięta, czy zgłaszał pożyczkę zaciągniętą w C. (...). Kotły na olej opałowy, na których bank ustanowił zastaw, kupił w latach 2000 – 2002 od złomiarzy, jako złom użytkowy. Kotły, na których był zastaw rozleciały się i już ich nie ma. Teraz są kotły o mocy 4 MW, a te na których był zastaw, nie miały określonej mocy. Za kocioł o wadze 20 ton, oskarżony płacił od 50 000 do 100 000 zł. Kotłów przewinęło się około 8. Obecnie w gospodarstwie jest zainstalowanych 6 kotłów. Oskarżony sam je naprawiał i instalował. Wszystkie pieniądze poszły w szklarnie i jeszcze było mało. M. W. (1) zaprzeczył, aby P. wystawiał faktury bez pokrycia. A. M. (1) poznał przez J. L. (1). To J. L. (1) zaproponował, że A. M. (1) weźmie kredyt dla oskarżonego. Oskarżony przekazywał A. M. (1) pieniądze na spłacanie zaciągniętego przez nią kredytu, a odsetki były dla J. L. (1). Odsetki były większe niż kwota raty. Oskarżony miał spłacić A. M. (1) z kredytu obrotowego, który miał dla niego załatwić J. L. (1). Oskarżony twierdził, że spłacił w całości zadłużenie wobec A. M. (1), ale ona i J. L. (1) żądali dalszych odsetek, twierdzili, że nie są rozliczeni. Przekazywał pieniądze A. M. (1) do 2007 roku. Umowy pożyczki z L. są fikcyjne, oskarżony nie otrzymał od nich pieniędzy. Umowy pożyczki, które oskarżony z nimi podpisał, to miała być zapłata za załatwienie kredytu przez J. L. (1). L. przez 3 lata żył na jego koszt, jeździł jego samochodem. Oskarżony opłacał mu telefon komórkowy. Raz w tygodniu oskarżony przekazywał mu pieniądze – kwoty 2 000 zł, 5 000 zł, 10 000 zł, na koszty. Pożyczka od K. jest prawie rozliczona, pozostała kwota 30 000 zł. Według oskarżonego okazywane zaświadczenia z ZUS i KRUS były rzetelne. Od J. W. (1) oskarżony pożyczył ok. 900 000 zł. Ponieważ nie spłacał pożyczki, dług urósł do 4 mln. zł. W. wpadł na pomysł przekazania mu ruchomości w zamian za zwolnienie z długu. Nie chwalił się W., że ma

komornika, nie wie, czy W. wiedział o zajęciu nieruchomości. Nie mówił W., że konstrukcja szklarni nie jest zapłacona w całości. Podobnie nie mówił o rynnach uprawowych. Firma (...) po otrzymaniu środków z (...), po dwóch miesiącach podniosła cenę konstrukcji szklarni. Oskarżony zgodził się dopłacić około 400 000 zł, bo nie miał wyjścia. Inaczej nie skończyłby budowy. Od kiedy W. przejął gospodarstwo, to on zamawia olej opałowy i gaz. Ogrzewanie szklarni jest na olej opałowy, a w miesiącach zimowych dołącza się (...). Pierwsze piece olejowe były zamontowane w 2003 roku. Potem były kilkakrotnie zmieniane, ale od 2007 roku nic się już nie zmienia. Wymieniane piece wykorzystywał na części, a resztę złomował (k.9043). M. W. (1) potwierdził, że w latach 2005 – 2006 pożyczył od A. M. (1) ponad 200 000 zł. Pieniądze wydał na bieżącą działalność szklarni. Do momentu, kiedy pokłócił się z L., tj. do 2008 roku przekazywał A. M. (1) dwukrotność miesięcznej raty. Nie odbierał od niej żadnego pokwitowania za przekazane pieniądze. A. M. (1) zapisywała wpłaty w zeszycie. A. M. (1) mówiła mu, że zostało niewiele zobowiązania, jakieś 60 000 zł. Oskarżony zatrudnił J. L. (1) jako menadżera. J. L. (1) twierdził, że ma szerokie znajomości u wpływowych osób w bankach w L.. J. L. (1) czasami uczestniczył w rozmowach w bankach na temat udzielenia kredytu oskarżonemu. Oskarżony dawał J. L. (1) pieniądze, które ten miał wręczyć rozmówcy, który „dużo może”, ale nigdy nie było powiedziane wprost, że trzeba komuś dać pieniądze jako korzyść majątkową, aby uzyskać kredyt. J. L. (1) jeździł jego samochodem, korzystał z jego telefonu komórkowego. M. W. (1) zaprzeczył, aby pożyczał pieniądze od J. L. (1). Podpisywał umowy pożyczki, ale było to na poczet przyszłych pozytywnie załatwionych spraw. W 2008 roku ostatecznie zakończył współpracę z L.. Zażądał zwrotu pieniędzy w kwocie 20 000 zł, które dał L., zwrotu kosztów korzystania z samochodu i telefonu. M. W. (1) wyjaśnił, że osobiście kompletował dokumenty składane w bankach przy ubieganiu się o kredyt. Nigdy nie przedłożył żadnych dokumentów niezgodnych z prawdą. Nie preparował pieczętek, ani nie korzystał ze sfalszowanych dokumentów. Oskarżony stanowczo stwierdził, że nie było faktur bez pokrycia w dostawie oleju opałowego. Całość paliwa, które kupował była wykorzystywana do produkcji. Zawsze on odbierał transporty paliwa. Może kilka razy zrobił to J. W. (1). Problemy oskarżonego zaczęły się w momencie uzyskania kredytu w (...) w kwocie 4 500 000 zł. Wzrost kosztów materiałów budowlanych, szkła spowodował problemy finansowe. Wszystkie pieniądze włożył w budowę. Firma (...) podniosła cenę o 100 000 Euro. Ponadto rok 2006 i 2007 był słaby cenowo. Wszystkie pieniądze, jakie uzyskał z pożyczek, zużył na bieżącą produkcję. Chciał sprzedać szklarnie, aby wyjść z długów, ale nie znalazł nikogo chętnego. Oskarżony sam starał się o kredyt w (...), J. L. (1) nie miał z tym nic wspólnego (k.12 499). Oskarżony wyjaśnił ponadto, iż świadkami spłaty zobowiązań wobec A. M. (1) byli państwo L.. Spłacał raty w wysokości od 3 000 zł do 6 000 zł. Od J. W. (1) pożyczył 700 000 zł w 2006 lub 2007 roku. Z uwagi na odsetki dług urósł. W zamian za zwolnienie z długu przekazał mu ruchomości. Szklarnie wdzierżawił firmie (...) początkowo za czynsz. Później firma (...) nie płaciła już czynszu z uwagi na remonty szklarni. Szklarnie były ogrzewane miałem węglowym, olejem opałowym, gazem. Olej opałowy był stosowany do ogrzewania szklarni od 2002 lub 2003 roku. Zakup oleju zawsze był wyszczególniony fakturą, którą oskarżony przekazywał do biura rachunkowego. Wszystkie zakupy były wyszczególnione w rejestrach zakupu. Cały system grzewczy jest spięty w jeden system, żeby w przypadku awarii można było mieć alternatywę ogrzewania. W momencie przekazania spółce (...), system składał się z dwóch pieców węglowych, 3 olejowych i jednego gazowego. Ostatnie zmiany w systemie grzewczym były w 2006 roku. Piece, które są obecnie, były od 2006 roku, a wcześniej były inne. Oskarżony kupował piece używane. Na jeden piec była faktura, a dwa pozostałe to był po prostu złom użytkowy. Piec gazowy został zamontowany w 2007 roku. Miałem były opalane stare szklarnie. Na dobę zużywana była jedna wywrotka (24 – 25 ton) mialu. Gdy była nowa szklarnia, to ilości mialu były śladowe, nieznaczne. Zimą spalanie oleju wynosiło 1 000 l na godzinę. Transporty oleju przyjeżdżały 1-3 razy w tygodniu. Transporty miały pojemność 33 000 – 32 000 l, 18 000 l, 12 000 l, ale zdarzały się też mniejsze. W gospodarstwie są 3 zbiorniki po 100 metrów sześciennych. Szklarni nie opala się, gdy temperatura nad ranem jest wyższa niż 20 stopni C.. W 2006 lub 2007 roku, na skutek awarii pieca na olej opałowy w szklarni wychłodziły się pomidory. Straty z tego tytułu wyniosły ok.100 000 zł. (k.12 529).

Na rozprawie w dniu 5 listopada 2012 r. M. W. (1) skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień. Potwierdził uprzednio złożone wyjaśnienia, prostując je w niewielkim zakresie. Podał, że J. L. (1) miał dużo wspólnego z kredytem zaciągniętym w (...). Dzięki zaangażowaniu J. L. (1) otrzymał ten kredyt. Nastąpiło to po 3 – letnim okresie odmawiania przez banki kredytowania. J. L. (1) mówił, że uzyskanie kredytu to kwestia znajomości. Oskarżony podpisywał dokumenty, a do banku zanosił je J. L. (1). J. L. (1) chciał 100 000 zł za tę pomoc i przedmiotowe umowy pożyczki były zabezpieczeniem dla L., że oskarżony mu zapłaci. M. W. (1) sprostował ponadto, że pożyczka od J.

W. (1) wynosiła 900 000 zł, a nie 700 000 zł (k.15 139v). Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2012 roku M. W. (1) dodatkowo wyjaśnił, że przekazał A. M. (1) około 300 000 zł. Początkowo spłacał kwotę raty i taką samą kwotę jako zarobek A. M. (1). Wydatki związane z działaniem J. L. (1), który podjął się pozyskania finansowania i odbiorców zagranicznych, wyniosły około 500 000 zł. Oskarżony opłacał wydatki związane z korzystaniem z samochodu, wyjazdami. Zatrudnił w gospodarstwie (...) i jego żonę. Gdy oskarżony przekonał się, że taki sam efekt osiągnie, gdy będzie sam załatwiał sprawy, przestał dawać pieniądze i wtedy zaczęły się nieporozumienia. Jako przyczynę utraty płynności oskarżony wskazał: konieczność spłaty rat większych niż pierwotnie założono, co było skutkiem skrócenia przez bank, w stosunku do założonego w biznesplanie, okresu kredytowania i karencji; wzrost cen materiałów; późniejsze rozpoczęcie produkcji w nowej szklarni; przechłodzenie pomidorów spowodowane awarią pompy (k.15 232).

J. W. (1) w toku całego postępowania nie przyznał się do popełnienia zarzuconych czynów.

Początkowo skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień (k.11 791, (...)). W trakcie posiedzenia w przedmiocie zastosowania tymczasowego aresztowania wyjaśnił, że poznał M. W. (1), za pośrednictwem R. K., gdy ten szukał możliwości pożyczania pieniędzy w kwocie ok.1 mln. zł. z uwagi na problemy z płynnością finansową, zadłużeniem w (...). M. W. (1) nie dysponował odpowiednim zabezpieczeniem. M. W. (1) zaproponował, aby J. W. (1) zaciągnął pożyczkę dla niego, zabezpieczając zwrot na nieruchomościach należących do J. W. (1). J. W. (1) wyraził na to zgodę. Zaciągnął pożyczkę u D. B. i L. z L. w kwotach 417 000 zł oraz 350 000 zł. Pożyczki miały być spłacane przez M. W. (1) za pośrednictwem J. W. (1). Jako zabezpieczenie J. W. (1) dokonał przewłaszczenia 12 mieszkań na rzecz pożyczkodawców. Uzyskane w ten sposób środki J. W. (1) pożyczył M. W. (1), na podstawie umowy pożyczki, na kwotę 767 000 zł, która została zgłoszona w urzędzie skarbowym. Ponadto na trzech mieszkaniach J. W. (1) został zabezpieczony kredyt, jaki w D. Bank zaciągnęli M. W. (1) i jego żona. Po spłaceniu kredytu w (...) W. zaciągnął kredyt w (...) na budowę szklarni. Wszystko się przedłużyło ze zbiorami w szklarniach; trzeba było czekać na poważne zbiory i J. W. (1) nie otrzymał żadnych środków od M. W. (1) na spłatę zadłużenia wobec B. i L., którzy wystąpili na drogę postępowania egzekucyjnego. Komornik zajął rachunek W. w (...), wskutek czego bank wypowiedział mu umowę kredytową. By chronić niezajęte nieruchomości J. W. (1) przepisał je na żonę. Oskarżony obawiał się, że straci 15 mieszkań, które były zabezpieczeniem pożyczek zaciągniętych przez niego dla M. W. (1) oraz zabezpieczeniem kredytu w D. Bank, zaciągniętego przez W., J. W. (1) zażądał, aby W. skutecznie zabezpieczyli go, na wypadek utraty w/w 15 mieszkań. W konsekwencji K. W. (1) i M. W. (1) dokonali notarialnego uznania długu w kwocie 4 mln. zł. Kwota ta odpowiadała wartości mieszkań, jakie J. W. (1) mógł utracić. J. W. (1) wyjaśnił, że nie wiedział, iż W. – po spłaceniu kredytu w (...) mają tak duże długi. Okazało się, że ineres W. nie idzie dobrze, gazownia odcięła dopływ gazu. Komornik na wniosek (...) Banku (...) i innych wierzycieli zajął nieruchomość, na której stały szklarnie. Gdy komornik zajął nieruchomości, J. W. (1) poprosił M. W. (1), aby przepisał na niego, jako wierzyciela, to, co nie jest zajęte przez komornika, skoro nie będzie mógł odzyskać pieniędzy, jakie włożył w pożyczkę dla W.. Doszło do przeniesienia na niego rzeczy w zamian za zwolnienie z długu. W. zapewniał go, że jest to jego własność i nie ma zajęcia tych nieruchomości. Z uwagi na o, że przeciwko J. W. (1) także toczyło się postępowanie egzekucyjne, przepisał te rzeczy na żonę T. M. (1). Oskarżony szukał wyjścia, żeby nie zostać „na lodzie”. Przepisując rzeczy, oskarżony nie wiedział, że są one zajęte przez komornika. Oskarżony chciał wnieść te nieruchomości aportem do spółki (...), w której był prezesem, a żona udziałowcem. Sąd nie uznał złożenia aportu. Gdy dowiedział się, że komornik prowadzi egzekucję także z nieruchomości, które nie były zajęte, wystąpił do sądu jako firma (...) o wyłączenie nieruchomości spod egzekucji, wytoczył powództwo przeciwegzekucyjne, które zostało odrzucone. Wobec braku środków wystąpił o ogłoszenie upadłości spółki (...). Nie został on uwzględniony, gdyż spółka nie miała majątku na pokrycie kosztów. W tym czasie upadł projekt zakupu od W. nieruchomości i związanych z nimi trwale nieruchomości. Aby ratować pieniądze, jakie włożył w formie pożyczki dla W. i straty 15 mieszkań, czyli około 4 mln zł, kupił spółkę (...), sporządził umowy dzierżawy nieruchomości od M. W. (1) oraz od jego rodziców i wpisał dzierżawę do ksiąg wieczystych na 15 lat. Oskarżony myślał, że w trakcie dzierżawy zarobi pieniądze i odzyska to, co włożył jako wierzyciel, odrabiając straty. Po zakupie spółki (...) w dniu 15 maja 2008 roku, uruchomił produkcję pomidorów. Jako prezes spółki R., tylko oskarżony miał dostęp do pieniędzy i kont, a Gospodarstwo (...) wykonywało na rzecz tej spółki usługę w postaci obsługi produkcji, pielęgnacji roślin, magazynowania surowców, obsługi pieców c.o., komputerów. Za tę usługę spółka (...) wypłacała

pieniądze Gospodarstwu (...). Dodatkowo oskarżony zatrudnił M. W. (1) na stanowisku dozorca – magazyniera. Do obowiązków W. należało m.in. przywożenie nawozów, odbiór oleju opałowego. Z uwagi na to, że spółka (...) ponosiła duże koszty bieżącej konserwacji, oskarżony uznał, że spółka nie powinna płacić za dzierżawę M. W. (1). Z uwagi na odcięcie gazu, w okresie od 15 maja 2008 roku do maja 2009 roku, jedynym źródłem wytwarzania ciepła były trzy piece na olej opałowy, stanowiące własność T. M. (1). Zakupy oleju nie były fikcyjne, ale rzeczywiste. Olej był kupowany z rafinerii (...), firmy (...) i in. Był magazynowany w trzech zbiornikach po 100 000 litrów. Oskarżony każdorazowo, osobiście zajmował się zamawianiem oleju w imieniu spółki (...). Od M. W. (1) wiedział, ile oleju potrzeba. W. dzwonił, że kończy się paliwo. Oskarżony nie sprawdzał tego technicznie, ufał mu. Rozładunkiem oleju zajmowali się pracownicy zatrudnieni u M. W. (1). Gdy oskarżony był w gospodarstwie, wypisywał kierowcom „wz”, a faktura przychodziła za kilka dni. Dwa lub trzy razy, będąc w firmie, widział wypompowywanie paliwa do zbiorników. Oskarżony osobiście płacił za olej, gdyż tylko on miał dostęp do konta. Przed każdym zamówieniem płacił przedpłatę, z uwagi na zadłużenie M. W. (1) w firmie (...). Zakupy w firmie (...) były początkowo za gotówkę, a później przelewem (k.11 832). Uzupełniając te wyjaśnienia w toku dalszego postępowania, J. W. (1) podał, że zadłużenie W. wobec niego na dzień 31 marca 2010 roku w kwocie 7 465 326,10 obejmowało utratę 15 mieszkań na kwotę ok.4 000 000 zł oraz odsetki od tej kwoty za okres od grudnia 2005 roku. W. uznali dług w tej wysokości, co stanowiło podstawę przyłączenia się przez J. W. (1) do egzekucji z nieruchomości przeciwko W.. Oskarżony bronił swoich interesów, nie miał zamiaru działać na szkodę wierzycieli W.. Oskarżony początkowo nadzorował zlewanie paliwa do zbiorników. Czas wyładowania jednej cysterny o poj.18 000 l wynosił około godziny latem, a jesienią i zimą, nawet dwa razy dłużej. Od 24 października 2008 roku do 31 maja 2009 roku było wielu dostawców oleju. Piece na olej opałowy były w tym okresie jedynym źródłem opalania szklarni. W maju 2009 roku ruszyła stacja gazowa na gaz ciekły propan – butan. W zależności od cen na rynku gazu i oleju opałowego, decydował o zakupach danego paliwa. Oskarżony był każdorazowo powiadamiany o dokładnej ilości zlanego paliwa przez M. W. (1) lub kierowców. Zawsze do faktury była dołączona wz-ka, określająca ilość zlanego paliwa. Do jednej faktury mogło być przyporządkowanych kilka dokumentów wz. Oskarżony analizował, ile oleju opałowego mogło być zużyte w danym okresie. Wszystkie faktury, jakie podpisywał były podpisywane rzetelnie, zgodnie ze zlanym olejem opałowym, potwierdzane każdorazowo wz-ką przez kierowców oraz ustnie przez W.. Do rozliczeń spółki (...) było zatrudnione biuro (...), która sporządzała miesięczne deklaracje VAT i wysyłała je do urzędu skarbowego. Nowe szklarnie były opalane tylko olejem opałowym, gdyż w 2007 roku został odłączony gaz. Nie było alternatywnego ogrzewania (k.11 974,12 010, 12 098, 12 557).

Na rozprawie w dniu 5 listopada 2012 r J. W. (1) skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień i potwierdził wyjaśnienia złożone w postępowaniu przygotowawczym (k.15 141).

K. W. (1) w toku całego postępowania nie przyznała się do popełnienia zarzuconych czynów. Skorzystała z prawa do odmowy składania wyjaśnień zarówno w postępowaniu przygotowawczym, jak i na rozprawie (k.9 028, 15 139).

W ocenie Sądu wyjaśnienia M. W.(1) w zakresie, w jakim kwestionuje popełnienie czynu zarzuconego w pkt.II nie są wiarygodne. Brak natomiast podstaw do przypisania tego czynu K. W. (1).

Fakt zaciągnięcia przez M. W. (1) i jego żonę pożyczek u E. K. (3) nie był przez oskarżonych kwestionowany, znalazł potwierdzenie w niebudzących wątpliwości zeznaniach E. K. (3) (k. 5815, 8882, 15 303), S. K. (1) (k. 17 310v), S. B. (1) (k.12 089, 17 303), a także dokumentów w postaci umów pożyczki zawartych w formie aktu notarialnego (k.3821, 3827, 8887, 8889), których autentyczność nie była kwestionowana. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zeznań S. K. (1), że w trakcie rozmów, poprzedzających podjęcie decyzji o udzieleniu pożyczek oskarżonemu, M. W. (4) przedstawił mu m.in. zaświadczenie numer (...) z dnia 04 października 2005 roku o braku zaległości składek na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. Wydział Rozliczeń Kont Płatników Składek i Ubezpieczonych oraz zaświadczenie numer (...) -00 z dnia 04 października 2005 roku o braku zadłużenia w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w Ł.. M. W. (1) nie kwestionował tej okoliczności, podnosząc jedynie, że według niego dokumenty te były rzetelne. W tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego nie zasługują na wiarę. Są one bowiem sprzeczne z treścią innych dowodów, których wiarygodność nie budzi zastrzeżeń, z których wynika, że przedmiotowe zaświadczenia nie były autentyczne. W szczególności z zeznań E. K. (2) wynika, że jej podpis –

jako osoby wystawiającej zaświadczenie – na zaświadczeniu numer (...) jest podrobiony. Numer widniejący na dokumencie nosiło zaświadczenie wystawione innemu podmiotowi, a nie M. W. (1). Z kolei z zeznań R. C. wynika, że wszystkie autentyczne zaświadczenia wystawiane M. W. (1) przez KRUS nosiły numer (...) -00, tj. numer rolnika przyporządkowany oskarżonemu. Okoliczność, że przedmiotowe zaświadczenie z dnia 04 października 2005 roku nosiło numer (...) -00 jednoznacznie świadczy zatem o jego nieautentyczności.

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zeznań S. K. (1), że przedstawienie przez M. W. (1) przedmiotowych zaświadczeń było jednym z elementów, który uwiarygodnił go jako pożyczkobiorcę oraz że gdyby S. K. (1) wiedział o posłużeniu się przez oskarżonego podrobionymi zaświadczeniami, do udzielania pożyczek by nie doszło.

W świetle powyższych dowodów uzasadnione było ustalenie, że M. W. (1) wprowadził S. K. (1) w błąd co do autentyczności przedstawionych zaświadczeń. Skutkiem wprowadzenia S. K. (1) w błąd co do tej okoliczności skutkowało dokonaniem przez niego rozporządzenia należącym do jego żony mieniem, znacznej – bo przekraczającej kwotę 200 000 zł – wartości.

Z żadnych ze zgromadzonych dowodów nie wynika natomiast, że K. W. (1) miała świadomość posłużenia się przez męża podrobionymi zaświadczeniami. W szczególności okoliczność ta nie wynika z zeznań S. K. (1), który w imieniu żony prowadził rozmowy na temat udzielenia pożyczek oraz zawierał umowy.

W ocenie Sądu wyjaśnienia M. W. (1) i K. W. (1) w zakresie, w jakim kwestionują popełnienie czynu zarzucanego w pkt.IV nie są wiarygodne.

Fakt zawarcia przez małżonków W. umów kredytowych z (...) Bankiem (...) nie był przez oskarżonych kwestionowany i znajduje potwierdzenie w niebudzących wątpliwości zeznaniach E. K. (1) (k.5865, 16 509), E. M. (k.2420, 16 791v), K. W. (2) (k.5972, 8635, 7659, 16 511v) oraz dokumentach w postaci umów kredytowych (k.3415, 6368, k.2533, 6816, 2614), aneksu do umowy kredytowej (k. 3421).

Okoliczność, że M. W. (1), ubiegając się o zawarcie umów kredytowych oraz aneksu do umowy o kredytu obrotowy, przedstawił nieprawdziwe informacje odnośnie sytuacji majątkowej wynika z analizy sporządzonych przez oskarżonego wniosków o udzielenie kredytów: obrotowego i inwestycyjnego, których integralną część stanowiły załączniki (k.6368, 6369, 6370, 6373, 6375, 2514, 2427, 3427, 6442) oraz treści umowy o ustanowienie zastawu rejestrowego (k.3423). Oskarżony nie kwestionował, iż osobiście sporządził i podpisał wnioski oraz podpisał wspomnianą umowę. W dokumentach tych oskarżony podał m.in., że: nie udzielił nikomu poręczenia (załącznik do wniosku z dnia 3 kwietnia o kredyt obrotowy k.6369), wykazał jedynie zobowiązania w stosunku do firmy (...) w kwocie 78 000 zł, nie podał zadłużeń wobec innych podmiotów (wniosek z dnia 3 kwietnia o kredytu obrotowy k.6371); wykazał jedynie zobowiązania w stosunku do firmy (...) w kwocie 85 000 zł i POL-OIL w kwocie 55 565,67 zł, nie podał zadłużeń wobec innych podmiotów (załącznik do wniosek z 7 listopada o aneksowanie kredytu obrotowego k. 6375); nie ma wymagalnych zobowiązań wobec innych osób (oświadczenie kredytobiorcy z 30 listopada 2006 r. k.2514); nie udzielił nikomu poręczenia (oświadczenie kredytobiorcy z 30 listopada 2006 r. k.2514); nie jest zadłużony w instytucji pozabankowej (oświadczenie kredytobiorcy z 30 listopada 2006 r. k. 2514); przedmiot zastawu stanowi jego wyłączną własność, nie jest obciążony prawami osób trzecich, a rozporządzanie tym przedmiotem przez zastawcę nie podlega żadnym ograniczeniom ustawowym, umownym ani statutowym (umowa o ustanowienie zastawu k.3423); wykazał jedynie zobowiązania w stosunku do firmy (...) w kwocie 78 000 zł, nie podał zadłużeń wobec innych podmiotów (załącznik do wniosku o udzielenie kredytu inwestycyjnego k. 2428v, 3430), zaprzeczył, aby udzielał poręczenia (załącznik do wniosku o udzielenie kredytu inwestycyjnego k.2428, 3429). Zawarte w przywołanych dokumentach oświadczenia M. W. (1) odnośnie jego sytuacji majątkowej były niezgodne z prawdą, gdyż przed sporządzeniem wymienionych wyżej dokumentów, związanych z ubieganiem się o kredyt inwestycyjny i obrotowy M. W. (1) zaciągnął pożyczki u E. K. (3), J. W. (1), A. M. (1), (...) Spółce z o.o., a ponadto udzielił poręczenia za zobowiązania R. K. z tytułu pożyczki zaciągniętej u M. G. (1). Ponadto oskarżony był zadłużony w firmie (...) (należność powstała 24 marca 2006 roku na kwotę 33 116 zł), (...) SA (należność z lipca 2005 roku na kwotę 22 263,87 zł), Przed złożeniem wniosku o aneksowanie umowy o kredyt obrotowy M. W. (1) zaciągnął pożyczkę u małżonków L.. Ponadto oskarżony

był zadłużony w firmie (...) K. J. (1) w J. (termin płatności 15 czerwca 2006 roku, na kwotę 14 800 zł), PHU (...) (należność z maja 2006 roku na kwotę 30 541,54 zł), Banku (...) (wg stanu na wrzesień 2006 roku na kwotę 221 370,43 zł), D. C. (termin płatności do 25 listopada 2006 roku, kwota 427 828 zł), spółce (...) (należność w kwocie 53 514,94 zł za usługi wykonane w okresie do 30 października 2006 roku). (...) sp. z o.o. (termin płatności 24 października 2006 roku, kwota 17 784,76 zł).

Okoliczność, że zaświadczenie ZUS O/L z dnia 12 grudnia 2005 roku nr (...) o niezaleganiu z opłatą składek, które M. W. (1) złożył, ubiegając się o udzielenie kredytu inwestycyjnego (k.3592), było nieautentyczne wynika z nie budzących wątpliwości zeznań E. K. (2).

Fakt, że trzy kotły parowo-wodne olejowe Ea 145/18-2 na których miał zostać ustanowiony zastaw na rzecz Banku (...) zostały wcześniej przewłaszczone na rzecz spółki (...) wynika z treści umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie k.3036 oraz zeznań W. E. k. 3017, 15 235v i S. P. (1) k.7093, 16 630, które w tym zakresie nie nasuwają wątpliwości.

Okoliczność, że K. W. (1), ubiegając się o zawarcie aneksu do umowy o kredyt obrotowy, przedstawiła nieprawdziwe informacje odnośnie sytuacji majątkowej wynika z analizy sporządzonego przez nią oświadczenia. Oskarżona podała w nim m.in, że nie posiada wymagalnych zobowiązań wobec osób trzecich, nie udzieliła nikomu poręczenia (k.8637, 2516). W czasie składania tego oświadczenia upłynął już bowiem termin płatności pożyczek zaciągniętych u A. M. (1), pożyczki zaciągniętej u małżonków L.. Ciężko na niej ponadto zobowiązanie w kwocie 221 370,43 zł w stosunku do Banku (...) z tytułu udzielonego poręczenia wekslowego za dług M. W. (1).

Sąd ocenił jako wiarygodne zeznania E. K. (1) k.5865, 16 509; E. M. k.2420, 16 791v; K. W. (2) k.5972, 8635, 7659, 16 511v dotyczące okoliczności udzielenia kredytów przez (...) Bank (...), nie znajdując podstaw do kwestionowania ich prawdziwości. W szczególności nie ma podstaw do kwestionowania relacji: E. K. (1), iż oskarżony, ubiegając się o kredyt, był zobowiązany do ujawnienia zobowiązań wobec osób fizycznych (k.5966); A. W. (1), iż oskarżony winien ujawnić, na etapie ubiegania się o kredyt, także pożyczki zaciągnięte u osób fizycznych (k.5973) oraz inne zobowiązania wobec osób fizycznych, gdyż ma to znacznie dla oceny zdolności kredytowej (k.5975).

W świetle powyższego uzasadnione było ustalenie, że M. W. (1) wprowadził pracowników w błąd pracowników (...) Banku (...) co do istnienia i wysokości ciążyących na nim zobowiązań, możliwości ustanowienia zastawu na 3 kotłach, autentyczności zaświadczenia o braku zaległości z opłatą składek na rzecz ZUS. Wprowadzenie ich w błąd co do tych okoliczności skutkowało dokonaniem przez nich rozporządzenia należącym do banku mieniem, znacznej – bo przekraczającej kwotę 200 000 zł – wartości.

W ocenie Sądu istnieją podstawy do przypisania K. W. (1) jedynie współudziału w wyłudzeniu kwoty 200 000 zł, tj. kwoty o jaką został zwiększony kredyt obrotowy aneksem z dnia 28 grudnia 2006 roku.

Oświadczenie, zawierające nieprawdziwe informacje o jej sytuacji majątkowej, K. W. (1) złożyła w dniu 30 listopada 2006 roku, a więc już po zaciągnięciu przez M. W. (1) kredytu obrotowego i kredytu inwestycyjnego. Logicznym jest więc wniosek, że nie miało ono wpływu na udzielenie przez bank kredytów na podstawie umów kredytowych z dnia 2 maja 2006 roku i 8 czerwca 2006 roku, a zostało złożone w związku z ubieganiem się przez M. W. (1) o zwiększenie kwoty kredytu obrotowego do 500 000 zł, z kwoty 300 000 zł, na którą opiewała umowa z dnia 2 maja 2006 roku. K. W. (1) nie była stroną umowy o kredyt inwestycyjny z dnia 8 czerwca 2006 roku. Nie ma żadnych dowodów, które dałyby podstawę do ustalenia, że udzielając poręczenia wekslowego, K. W. (1) wiedziała, że mąż złożył w banku podrobiony dokument, podał nieprawdziwe informacje odnośnie sytuacji majątkowej.

W ocenie Sądu wyjaśnienia M. W. (1) w zakresie, w jakim kwestionuje popelnienie czynu zarzucanego w pkt.V nie są wiarygodne.

Fakt zawarcia przez M. W. (1) umowy leasingu finansowego z (...) Sp.z o.o., sfinansowanej przez Bank (...) SA nie był przez oskarżonego kwestionowany i znalazł potwierdzenie w niebudzących wątpliwości zeznaniach świadków

P. B. (1) (k.3048, 7179, 16 225) i J. B. (1) (k.7270, 17 424v) a także dokumentach, których autentyczność nie była kwestionowana, w szczególności umowie leasingu (k. 3091l, (...), (...)).

Okoliczność, że M. W. (1), ubiegając się o zawarcie umowy, przedstawił nieprawdziwe informacje o swojej sytuacji majątkowej, wynika z analizy sporządzonego przez oskarżonego wniosku o zawarcie umowy (k.3111), którego integralną część stanowiły załączniki (k.3115 i 3119). Oskarżony nie kwestionował, iż osobiście sporządził i podpisał wnioski. W dokumentach tych oskarżony podał, że nie zalega z płatnościami wobec Skarbu Państwa z tytułu składek ZUS (k.3111), nie ma zaciągniętych kredytów, pożyczek, nie udzielił nikomu poręczenia (k.3115), nie ma zobowiązań wobec innych osób (k.3119), nie jest, ani nie było prowadzone wobec niego postępowanie egzekucyjne (k.3119). Zawarte w przywołanym dokumencie oświadczenie M. W. (1) odnośnie jego zobowiązań było niezgodne z prawdą, gdyż przed dniem 6 września 2006 roku zaciągnął on pożyczki u E. K. (3), J. W. (1), małżonków L., A. M. (1), (...) Spółce z o.o. oraz kredyty w (...) Banku (...), a ponadto udzielił poręczenia za zobowiązania R. K. z tytułu pożyczki zaciągniętej u M. G. (1). Ponadto na dzień 6 września 2006 roku M. W. (1) był zadłużony w firmie (...) K. J. (1) w J. (na kwotę 14 800 zł), PHU (...) (na kwotę 30 541,54 zł), G. K. (na kwotę 33 116 zł), (...) SA (na kwotę 22 263,87 zł), Banku (...).

W świetle powyższego uzasadnione było ustalenie, że M. W. (1) wprowadził pracowników w błąd (...) Sp.z o.o. co do istnienia i wysokości ciążących na nim zobowiązań. Skutkiem wprowadzenia ich w błąd co do tej okoliczności było dokonanie przez nich rozporządzenia mieniem należącym do spółki znacznej – bo przekraczającej kwotę 200 000 zł – wartości.

Dokonując oceny prawnej czynów przypisanych M. W. (1) (zarzuconych w pkt. II, IV, V) i K. W. (1) (zarzuczonego w pkt.IV), Sąd zważył co następuje.

Przestępstwo z art. 286 § 1 kk polega na tym, iż sprawca działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd lub wyzyskanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

Działanie sprawcy polega zatem na jednym z trzech wymienionych w przepisie art. 286 § 1 kk sposobów: wprowadzeniu w błąd, wyzyskaniu błędu, wyzyskaniu niezdolności do należytego pojmowania działania. Błąd ten może dotyczyć osoby, rzeczy, zjawiska lub zdarzenia. W sytuacji wprowadzenia w błąd sprawca wywołuje w świadomości pokrzywdzonego fałszywe wyobrażenie (rozbieżność między rzeczywistością), zaś w przypadku wyzyskania błędu ta rozbieżność już istnieje, a sprawca nie koryguje jej, lecz korzysta z tego błędu dla uzyskania przez siebie, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, niekorzystnej dla pokrzywdzonego decyzji majątkowej.

Przestępstwo to jest przestępstwem skutkowym. Skutkiem opisanego wyżej działania sprawcy jest rozporządzenie mieniem niekorzystne z punktu widzenia interesów osoby pokrzywdzonej. Przy czym powstanie szkody w mieniu nie jest koniecznym warunkiem do przyjęcia, że doszło do tak pojmowanego niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Niekorzystne rozporządzenie mieniem oznacza przy transakcjach pogorszenie sytuacji majątkowej rozporządzającego i jest szersze od pojęcia szkoda i strata. N. nie oznacza bowiem niepowetowalności szkody. Wywiązywanie się ze zobowiązań w części oznacza także niekorzystność rozporządzenia mieniem, a w skrajnych przypadkach nawet spełnienie świadczenia wzajemnego w całości. Dla właściwej wykładni powyższego ustawowego znamienia istotne znaczenie ma to, że droga "pochodu" przestępstwa oszustwa kończy się z chwilą dokonania przez pokrzywdzonego rozporządzenia mieniem, a niekorzystność tego rozporządzenia należy oceniać tylko z punktu widzenia okoliczności istniejących w czasie rozporządzenia mieniem, a nie tych które, następują później.

W przypadku tzw.oszustwa kredytowego, niekorzystne rozporządzenie mieniem polegać może na tym, że bank – na skutek oszukańczych zabiegów sprawcy – udziela kredytu na warunkach gorszych od tych, które sam postawił kredytobiorcy. Przykładowo ma to miejsce wówczas, gdy na skutek wprowadzenia w błąd, pracownicy banku nie wiedzą, że żądane przez nich i pozornie akceptowane przez kredytobiorcę zabezpieczenie kredytu nie istnieje, zaś w rzeczywistości kredyt przyznawany jest bez zabezpieczenia, a więc z ryzykiem utraty wypłaconych środków i niezyskania odsetek. Jest oczywiste, że bez faktycznego zabezpieczenia bank nie przyznałby kredytów, gdyż naruszałoby to elementarne zasady racjonalnego gospodarowania mieniem. Chodzi zatem o taką sytuację, gdy na

dochodzi do udzielenia kredytu o wyższym stopniu ryzyka niż ten, który istnieje w przekonaniu pokrzywdzonej instytucji kredytowej.

Przestępstwo oszustwa jest przestępstwem kierunkowym – celem działania sprawcy jest osiągnięcie korzyści majątkowej. Pojęcie korzyści majątkowej, konkretyzującej cel działania sprawy jest rozumiane szeroko - jako aktualne i przyszłe przysporzenie mienia, osiągnięcie korzyści majątkowej w konkretnych okolicznościach, ogólne polepszenie sytuacji majątkowej. Korzyść majątkowa w rozumieniu art. 286 § 1 kk jest pojęciem szerszym niż przywłaszczenie mienia. Dlatego też, dla realizacji znamienia działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, sprawca bynajmniej nie musi dążyć do przywłaszczenia mienia stanowiącego przedmiot oszukańczych zabiegów, wystarczy, że zamierza osiągnąć korzyść majątkową wynikającą z niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez osobę czy inny podmiot wprowadzone w błąd. Może on nawet zakładać zwrot mienia pokrzywdzonemu, zamierzając jednak osiągnąć korzyść majątkową płynącą z rozporządzenia mieniem, przejawiającą się w każdej innej postaci, niż jego przywłaszczenie.

Przy ustaleniu zamiaru sprawcy oszustwa należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności, na podstawie których można wyprowadzić wniosek dotyczący realności wypełniania obietnic złożonych kredytodawcy, a więc całokształt możliwości finansowych w tym osiąganym realnie dochodów oraz skalę przyjętych, a także zaciągniętych wcześniej zobowiązań finansowych obciążających kredytobiorcę, niezależnie od obciążeń, jakie bierze na siebie z tytułu uzyskiwanego kredytu, którego niespłatenie spowodowało prowadzenie postępowania karnego.

Odnosząc powyższe do poczynionych ustaleń stwierdzić należy, że M. W. (1) wprowadził S. K. (1), pracowników Banku (...), pracowników (...) Sp.z o.o. w błąd osoby co do swojej sytuacji majątkowej, poziomu zadłużenia, autentyczności przedkładanych zaświadczeń, możliwości dysponowania kotłami. Podobnie K. W. (1) wprowadziła pracowników Banku (...) co do ciężących na niej zobowiązań. Skutkiem działania oskarżonych było dokonanie rozporządzenia mieniem pokrzywdzonych. Rozporządzenia te ocenić należy jako niekorzystne w rozumieniu art. 286 § 1 kk. Osoby decydujące o dokonaniu rozporządzenia mieniem opierały decyzje na błędnych założeniach odnośnie wysokości zadłużenia, autentyczności zaświadczeń, możliwości dysponowania kotłami. Nie miały zatem możliwości dokonania prawidłowej, rzetelnej oceny ryzyka ekonomicznego, wiążącego się z udzieleniem kredytów, pożyczek, zawarciem umowy leasingu. Na skutek oszukańczych zabiegów oskarżonych osoby te nie były świadome, że ryzyko jest wyższe niż wynikałoby to z informacji udzielonych przez M. W. (1), K. W. (1). Działanie oskarżonych było ukierunkowane na osiągnięcie korzyści majątkowej, polegającej na uzyskaniu środków umożliwiających realizację ambitnych planów inwestycyjnych. W ocenie Sądu nie ma podstaw do ustalenia, że oskarżeni od początku nie zamierzali spłacać zadłużenia wobec E. K. (3), Banku (...), leasingodawcy, co jednak nie ma wpływu na ocenę wyczerpania przez nich znamion występku z art. 286 § 1 kk.

Reasumując, swoim zachowaniem M. W. (1) i K. W. (1) wyczerpali przedmiotowe i podmiotowe znamiona występku z art. 286 § 1 kk. Czyny przypisane M. W. (1) należy zakwalifikować ponadto z art. 294 § 1 kk z uwagi na to, że przedmiotem było mienie o wartości przewyższającej 200 000 zł. M. W. (1) miał świadomość nieautentyczności zaświadczenia nr (...), a mimo to posłużył się nim jako autentycznym dokumentem, przedkładając je S. K. (1), czym wyczerpał przedmiotowe i podmiotowe znamiona występku z art. 270 § 1 kk. W analogicznych okolicznościach M. W. (1) przedstawił przedmiotowe nieautentyczne zaświadczenie nr (...) w Banku (...), ubiegając się o otrzymanie kredytu. Miało ono istotne znaczenie dla oceny zdolności kredytowej M. W. (1). W konsekwencji ocenić należało, że zachowaniem tym, zarzuconym w pkt.IV, oskarżony wyczerpał przedmiotowe i podmiotowe znamiona występku z art. 297 § 1 kk. Przepis ten nie znajduje zastosowania w przypadku czynu zarzuconego w pkt.V, gdyż celem oskarżonego było doprowadzenie do zawarcia umowy leasingu, a więc uzyskania świadczenia nie wymienionego w art. 297 § 1 kk.

W ocenie Sądu brak natomiast przesłanek do przyjęcia, że M. W. (1) i K. W. (1) dopuścili się powyższych czynów, czyniąc sobie z nich stałe źródło dochodu w rozumieniu art. 65 § 1 kk.

O uczynieniu sobie przez sprawcę przestępstwa stałego źródła dochodu można mówić wówczas, gdy sprawca uruchomił takie przestępcze działanie, którego modus operandi zapewnia powtarzalność osiągania bezprawnego dochodu. Przestępstwo jest wtedy dla sprawcy źródłem korzyści majątkowych, funkcjonującym permanentnie i w

zasadzie przez czas nieokreślony. Istotne jest, aby w zamiarze sprawcy nie było żadnego samoograniczenia co do czasokresu dokonywania tego przestępstwa, zaś sposób zorganizowania procederu ukierunkowany był na zapewnienie skuteczności w stałym pozyskiwaniu dochodu, a zarazem na zabezpieczenie przed wykryciem. Sposób przygotowania przestępczego procederu wskazuje na zamiar kontynuowania go tak długo, jak długo byłby on skuteczny i jak długo będzie ku temu sposobność. Oznacza to, że art. 65 §1 kk chodzi o taki stan rzeczy, który w zamyśle sprawcy jest rozciągnięty na jednoznacznie wyznaczony ale relatywnie długi okres albo taki, który ma trwać przez nieoznaczony z góry czas i przynosić stałe, w miarę regularne dochody na przyszłość. Zamiar sprawcy obejmuje zatem popełnienie przestępstwa przynoszącego dochód w skonkretyzowanym dłuższym czasie albo w czasie z góry nieoznaczonym (postanowienia SN: z dnia 8 stycznia 2015 roku w sprawie sygn.akt V KK 165/14; z dnia 2 czerwca 2015 roku w sprawie sygn.akt V KK 86/15).

W niniejszej sprawie nie można mówić o tym, że małżonkowie W. zorganizowali proceder, który przez długi okres lub przez czas z góry nieoznaczony, miał przynosić im stałe, w miarę regularne, bezprawne dochody. Czynności podejmowane w ramach przestępstw zarzuconych w pkt.II, IV i V były obliczone na pozyskanie określonych środków w krótkim okresie. Nie miały one przynosić dochodu w sposób powtarzalny, permanentny. Zorganizowania procederu nie można wywodzić z faktu, że przypisane oskarżonym oszustwa służyły pozyskaniu środków na bieżące funkcjonowanie gospodarstwa ogrodniczego oraz realizację inwestycji. Nie ma bowiem żadnych podstaw do wnioskowania, że prowadzenie gospodarstwa ogrodniczego było pozorowane, że było jedynie pretekstem do wyludzania kredytów i pożyczek, że miało służyć wyłącznie uwiarygodnieniu się w oczach potencjalnych kredytodawców i pożyczkodawców. Nie ma przesłanek do wnioskowania, że oskarżeni zorganizowali proceder wyludzania pożyczek i kredytów, obliczony na osiąganie z tego tytułu przez długi okres, stałych, powtarzalnych, w miarę regularnych dochodów, pod pozorem prowadzenia gospodarstwa ogrodniczego.

W ocenie Sądu wyjaśnienia M. W. (1) w zakresie, w jakim kwestionuje popełnienie czynów zarzuconych w pkt.VI, VII i VIII nie są wiarygodne.

Wyjaśnienia te są bowiem sprzeczne z treścią innych, wiarygodnych dowodów zgromadzonych w sprawie, z których wynika, że w gospodarstwie (...) w latach 2006 – 2008 nie wykorzystywano do ogrzewania szklarni pieców na olej opałowy.

Z zeznań **J. B. (2)**, który w ramach zatrudnienia w gospodarstwie ogrodniczym od 2002 roku do października 2006 roku zajmował się ogrzewaniem szklarni, wynika, iż w okresie jego zatrudnienia szklarnie ogrzewane były miałem węglowym. Nie używano ogrzewania olejem opałowy, gazem, elektrycznością. W czasie gdy był zatrudniony, piece na olej opałowy nie były podłączone, ponieważ nie było pomieszczeń, w których można byłoby je ustawić. Zbiorniki na olej przywieziono do gospodarstwa dopiero w październiku 2006 roku, kiedy świadek kończył zatrudnienie u M. W. (1) (zeznania k. k.9882, 7645). Z treścią zeznań J. B. (2) koresponduje treść operatu szacunkowego z ustalenia wartości rynkowej trzech kotłów parowo-wodnych olejowych Ea 125/18 – 2 z dnia 30 listopada 2005 roku, sporządzonego przez M. P. (3). Z treści dokumentu wynika, że w czasie dokonywania oględzin przez rzeczoznawcę, poprzedzających sporządzenie operatu, trzy kotły wodno-parowe na olej opałowy nie były podłączone (były zdemontowane), stały poza zabudowaniami gospodarstwa ogrodniczego (operat k.13 280). **M. P. (3)** potwierdził okoliczności sporządzenia operatu i brak podstaw do kwestionowania jego zeznań w tym zakresie (k.8672, 17 027). Z zeznaniami J. B. (2) koresponduje także treść protokołów kontroli Inspekcji Ochrony Środowiska (k.6123, 6131). Wynika z nich, że na dzień 10 lutego 2005 roku wszystkie istniejące wówczas szklarnie były ogrzewane miałem węglowym.

Z zeznań **K. K. (1)**, który zajmował się obsługą urządzeń grzewczych w gospodarstwie ogrodniczym od listopada 2006 roku do czerwca 2007 roku oraz od sierpnia 2007 roku do grudnia 2007 roku, wynika że po ustaniu zatrudnienia J. B. (2), do ogrzewania szklarni nadal nie były wykorzystywane kotły na olej opałowy. W szczególności wynika z nich, że przez okres zatrudnienia na stanowisku palacza nie widział takiego kotła w kotłowni. W 2006 roku do ogrzewania szklarni wykorzystywany był miał węglowy. W 2006 roku ogrzewana była mniejsza szklarnia o powierzchni 13 440 m.kw. W 2007 roku ogrzewane były już dwie szklarnie: mniejsza o powierzchni 13 440 m.kw. i większa o powierzchni 25 520 m.kw. Były one ogrzewane gazem ziemnym do czasu, gdy zakład gazowniczy odciął dopływ gazu. Oprócz pieca

gazowego były jeszcze dwa piece węglowe i jeden z nich był używany. W listopadzie zaprzestano ogrzewania szklarni, spuszczone wodę z obiegu grzewczego. Pomidory prawie gotowe do zbioru uległy wymarznieniu i zniszczeniu w obu szklarniach (zeznania K. K. (1) k. 9871, 9955, 7451). Z zeznaniami K. K. (1) korespondują zeznania **A. O.**, z których wynika, że (...) Gazownia L. dostarczała gaz ziemny do gospodarstwa (...) od 29 stycznia do 4 lipca 2007 roku (k.91v, 16 607). Korespondują z nimi również zeznania pracowników gospodarstwa ogrodniczego: **E. R.** (z d.G. k.5948, 16 793v, 13 258), **A. G. (2)** (k.13259, 10140, 3005, 13 259, 17 310v), **H. S.** (k. 13258, 9892, 17 031v), z których wynika, że dużą szklarnię (o powierzchni 25 520 m.kw.) zaczęto wykorzystywać do produkcji warzyw w 2007 roku. Z zeznań tych świadków wynika ponadto, że jesienią 2007 roku (po 15 października, w listopadzie), kiedy pomidory zaczęły owocować, z powodu braku ogrzewania szklarni krzaki pomidorów przemarzły. Niedojrzałe owoce spadały i gniły. W 2007 roku nie wznowiono produkcji w szklarniach. Fakt wymarznienia pomidorów potwierdziła **A. P. (1)** (k.9942,17 032) i **M. G. (3)** (k.9885,17 623v), aczkolwiek omyłkowo określiły, że było to w 2008 roku oraz **A. T.**, która zeznała, że na przełomie lat 2007/2008 razem z koleżankami nie przychodziły do pracy po wyłączeniu ogrzewania szklarni, kiedy wymarzły pomidory, którymi były obsadzone szklarnie o pow.1,5 ha i 2,5 ha (k.9948).

Z zeznaniami K. K. (1), iż po odcięciu dopływu gazu ziemnego szklarnie przez pewien czas były ogrzewane piecem węglowym, korespondują dokumenty potwierdzające przez M. W. (1) miału węglowego. Wynika z nich bowiem, że w sierpniu 2007 roku (a więc po zaprzestaniu dostawy gazu ziemnego do gospodarstwa) M. W. (1) kupił ponad 120 ton miału węglowego, a więc ponad 4 razy więcej niż we wcześniejszych miesiącach. Ponadto fakt, że po październiku 2007 roku M. W. (1) nie kupował już miału koresponduje z zeznaniami świadków, iż w listopadzie szklarnie nie były ogrzewane, czego konsekwencją było zniszczenie upraw (faktury k.8385 - 8435).

Z zeznań **A. G. (2)** wynika, że gdy w lutym 2008 roku kończyła pracę w gospodarstwie ogrodniczym szklarnie nadal nie były ogrzewane, znajdowały się w nich tylko zmarznięte krzaki pomidorów (k. 13259, 10140, 3005, 13 259, 17 310v). **A. S. (2)** potwierdziła z kolei, że sprzątanie pozostałości po wymarznionych pomidorach jeszcze trwało gdy rozpoczęła pracę w lipcu 2008 roku (k.9887, 17 030v).

Z zeznaniami wskazanych świadków koresponduje dokumentacja fotograficzna wykonana w dniu 25 lutego 2008 roku przez biegłego w związku ze sporządzeniem – dla potrzeb toczącego się postępowania egzekucyjnego sygn.akt KM 1770/07 – wyceny nieruchomości (odpis akt postępowania KM 1770/07 k.4685 i nast.). Zdjęcia dokumentują, że tym czasie w szklarniach nie była prowadzona produkcja. Znajdowały się w nich przemarznięte krzaki pomidorów, które nie zostały usunięte po zakończeniu produkcji w listopadzie 2007 roku.

Nasuwa się zatem wniosek, że M. W. (1) przed zawarciem umowy dzierżawy szklarni w dniu 15 maja 2008 roku (...) spółce z o.o., nie wznowił produkcji w szklarniach, a tym samym nie mógł wykorzystywać do ich ogrzewania zakupionego w 2008 roku oleju opałowego.

Treść protokołu z oględzin sporządzonego przez pracowników Urzędu Skarbowego w Ł. w dniu 24 marca 2006 roku (k.5314) nie daje podstaw do kwestionowania zeznań K. K. (1) i J. B. (2). Z protokołu oględzin wynika bowiem, że kontrolujący stwierdzili obecność w kotłowni dwóch kotłów na olej opałowy oraz dwóch kotłów na węgiel. Według informacji przekazanych przez podatnika wszystkie te kotły miały być używane jednocześnie. Fakt, że w trakcie oględzin w kotłowni znajdowały się dwa piece olejowe nie jest równoznaczny z tym, że były one faktycznie wykorzystywane do ogrzewania szklarni. Z protokołu oględzin wynika bowiem, że kontrolujący nie weryfikowali informacji o wykorzystywaniu kotłów olejowych. Z zeznań **M. P. (4)** (k.8674, 17 027) i **L. K.** (k.8676, 17 027), pracowników Urzędu Skarbowego w Ł., którzy uczestniczyli w oględzinach wynika, że nie są pewni, czy opisane dwa kotły olejowe były podłączone do sieci grzewczej.

Zeznania K. K. (1) i J. B. (2) znajdują uprawdopodobnienie w zeznaniach W. A. – K. oraz przedstawionych przez nią fakturach. Z dowodów tych wynika bowiem, że latach 2005 – 2007 M. W. (1) kupował znaczne ilości miału węglowego. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań W. A. – K. w tym zakresie, jak również odnośnie zakupu węgla przez spółkę (...). W ocenie Sądu nie budzą także wątpliwości zeznania D. H., iż w ramach wykonywanych usług transportowych przywoził miał węglowy do gospodarstwa ogrodniczego zarówno wówczas, gdy

prowadził je M. W. (1), jak i później, gdy prowadziła je spółka (...). Fakt dokonywania zakupów miału węglowego przez M. W. (1) w latach 2005 – 2006, znajduje potwierdzenie w treści nie budzących wątpliwości dokumentów nadesłanych przez (...) SA w B. (k.6099, 10 875).

Zeznania **P. T.** ((...), **13 273, 16 795**) nie dają podstaw do ustalenia, że w okresie jego zatrudnienia – to jest do maja 2007 roku – szklarnie były ogrzewane olejem opałowym. Wprawdzie zeznał on, że przez krótki okres, przed zainstalowaniem pieca gazowego, działał piec na olej opałowy, ale w tym zakresie relacji świadka nie można ocenić jako wiarygodną. P. T. nie potrafił sprecyzować, od kiedy działał piec na olej. Jego zdaniem został on zamontowany w połowie jego pracy u M. W. (1). Biorąc pod uwagę, że P. T. był zatrudniony u oskarżonego od 2000/2001 roku do maja 2007 roku, montaż pieca musiałby nastąpić przez 2005 rokiem, co jest sprzeczne z kategorycznymi zeznaniami J. B. (2) i treścią operatu szacunkowego. Zeznania P. T. korespondują natomiast z relacją K. K. (1) odnośnie sposobu ogrzewania szklarni w 2007 roku. P. T. zeznał bowiem, że w okresie jego pracy w 2007 roku (od stycznia do maja) obie szklarnie były ogrzewane wyłącznie gazem ziemnym. Dodatkowo podkreślić należy, że M. W. (1) nie przedstawił żadnych faktur, rachunków potwierdzających wykonanie prac związanych z przyłączeniem do sieci któregośkolwiek z kotłów na olej opałowy.

Z uwagi na przytoczoną wyżej treść wiarygodnych zeznań K. K. (1) i J. B. (2), Sąd nie dał wiary zeznaniom **M. S. (1)** (k. 235, 9945, 11 666, 17 049v), zatrudnionej przez M. W. (1) w charakterze menadżera od stycznia 2007 roku do marca 2008 roku, iż szklarnie ogrzewane były m.in. za pomocą oleju opałowego. W ocenie Sądu K. K. (1) i J. B. (2), którzy osobiście obsługiwali urządzenia grzewcze w gospodarstwie, mieli lepsze rozeznanie co do stosowanego paliwa niż M. S. (1). Fakt, że M. S. (1) nie pamiętała tak niecodziennego faktu, jakim było wymarżnięcie wszystkich pomidorów jesienią 2007 roku, każe wątpić, czy składając zeznania, świadek dysponowała rzetelną wiedzą o funkcjonowaniu gospodarstwa.

Z analogicznych względów Sąd nie dał wiary zeznaniom **A. T.**, iż w okresie jej pracy (od 2002 roku do kwietnia 2008 roku) szklarnie opalano, poza węglem, olejem opałowym (k.9 949, 17 050v) oraz zeznaniom **K. T.**, iż w okresie od 2006 roku do 2008 roku, szklarnie były opalane olejem opałowym (k.16 361, 3 776). Do obowiązków A. T. i K. T. należała pielęgnacja pomidorów, a nie obsługa urządzeń grzewczych. Ich relacja nie daje podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań K. K. (1) i J. B. (2) we wskazanym zakresie, zwłaszcza iż A. T. nie sprecyzowała, w jakim okresie miałyby mieć miejsce ogrzewanie szklarni olejem opałowym.

Opinia biegłego L. G. dotycząca zużycia oleju opałowego, gazu ziemnego i gazu (...) na produkcję pomidorów w szklarniach użytkowanych w latach 2006 – 2008 przez M. W. (1) (k.12 878, 18 177) nie ma istotnego znaczenia dla oceny zasadności zarzutów. Opinia ta, wskazując maksymalne ilości paliwa, które mogło być zużyte, bazuje bowiem na hipotetycznym założeniu, iż M. W. (1) faktycznie używał oleju opałowego do ogrzewania szklarni we wskazanym okresie. Ze zgromadzonych, przytoczonych wyżej dowodów wynika natomiast, że ten założony przez biegłego fakt nie miał miejsca, a szklarnie były ogrzewane z wykorzystaniem innych źródeł energii.

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań R. D. (1) (k.13 655, 17 308) co do przebiegu i wyników postępowania kontrolnego przeprowadzonego przez (...) w L. w gospodarstwie (...), a także zeznań J. D. co do co do przebiegu i wyników postępowania kontrolnego przeprowadzonego przez (...) w L. w spółce (...) (k.13 652, 15 511).

W ocenie Sądu fakt, że postępowania kontrolne dotyczące podatku VAT, prowadzone przez pracowników Urzędu Skarbowego w Ł. (k.5264, 5306, 5328, 5533, 5410, 5699, 5428, 5286, 5724, 5653, 5812, 5714, 5490) nie ujawniły nieprawidłowości, stwierdzony w toku postępowania kontrolnego przeprowadzonego przez (...) w Ł., nie daje podstaw do poczynienia odmiennych ustaleń. Należy mieć bowiem na uwadze, że pracownicy Urzędu Skarbowego w Ł. nie dysponowali dowodami zgromadzonymi w późniejszym czasie, z których wynikało, że w okresie objętym zarzutem M. W. (1) nie używał oleju opałowego do ogrzewania szklarni.

W świetle poczynionych ustaleń zasadne było przypisanie oskarżonemu M. W. (1) w granicach zarzutów z pkt.VI, VII i VIII M. W. (1) uznaje za winnego tego, że w okresie od 3 grudnia 2005 roku do 27 kwietnia 2009 roku (data złożenia

ostatniej deklaracji VAT - 7 za 2008 rok – k.14000v), prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą Gospodarstwo (...), działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru, jako podatnik podatku VAT, posłużył się nierzetelnymi fakturami na zakup oleju opałowego, zawierającymi adnotację o przeznaczeniu oleju wyłącznie do celów grzewczych, w ten sposób że przekazał je podmiotowi prowadzącemu księgi rachunkowe oraz podał nieprawdę w deklaracjach VAT 7 złożonych do Urzędu Skarbowego w Ł. co do kwoty podatku VAT uiszczanego w związku z zakupem oleju zużytego do ogrzewania szklarni w prowadzonym gospodarstwie ogrodnictwem i zawyżył w ten sposób w deklaracjach VAT 7 podatek naliczony do odliczenia w łącznej kwocie 2 480 607,06 zł, wprowadzając pracowników wymienionego organu podatkowego w błąd co do tej okoliczności, czym naraził na nienależny zwrot naliczonego podatku od towarów i usług w łącznej kwocie 2 480 607,06 zł stanowiącej wielką wartość, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa skarbowego stałe źródło dochodu.

W ocenie Sądu zachowanie zarzuconego M. W. (1) w pkt.VII i VIII jest fragmentem zachowania zarzuconego w pkt.VI. Oskarżony nie prowadził osobiście rachunkowości, a robił to na jego zlecenie G. W., który m.in. prowadził rejestr zakupów i sprzedaży VAT. Rola oskarżonego w nierzetelnym prowadzeniu ewidencji polegała na posłużeniu się nierzetelnymi fakturami poprzez przekazanie ich G. W., aby ten uwzględnił je w prowadzonym rejestrze. Zachowanie zarzucone oskarżonemu w pkt.VII i VIII jest więc fragmentem zachowania zarzuconego w pkt.VI, a polegającego m.in. na posłużeniu się przez oskarżonego nierzetelnymi fakturami. W konsekwencji ocenić należało, że zachowania objęte zarzutami z pkt.VI, VII i VIII to jedno zdarzenie historyczne, jeden czyn w rozumieniu prawa karnego skarbowego. Zachowanie oskarżonego polegało na stworzeniu pozorów, iż do produkcji szklarniowej wykorzystuje olej opałowy i z tego tytułu przysługuje mu zwrot podatku naliczonego uiszczanego przy zakupie oleju. Oskarżony czynił to w ten sposób, że przekazywał faktury dotyczące sprzedaży oleju opałowego, zaopatrzone w swoje oświadczenie, iż olej będzie wykorzystany w celach grzewczych osobie prowadzącej na jego zlecenie rachunkowość gospodarstwa. W rzeczywistości olej nie był wykorzystany w ten sposób, a co za tym idzie faktury były dokumentami nierzetelnymi. G. W. umieszczał dane z nierzetelnych faktur w stosownej ewidencji i na tej podstawie sporządzał deklaracje VAT 7. Deklaracje, podpisane przez M. W. (1), składane były w urzędzie skarbowym. Wprowadzając do ewidencji księgowej nierzetelne faktury, a następnie składając nierzetelne deklaracje VAT 7, wprowadzał pracowników urzędu skarbowego w błąd, co do wysokości rzeczywiście przysługującego mu zwrotu podatku naliczonego, nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, a w konsekwencji narażał na zaniżenie podatku należnego i nienależny zwrot naliczonego podatku VAT. Zachowanie oskarżonego wyczerpało zatem znamiona występku z art. 76 § 1 kks i art. 56 § 1 kks. Oskarżony podjął szereg zachowań, będących wykonaniem tego samego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, nie przekraczających 6 miesięcy. Sumę jego zachowań należało zatem traktować jako jeden czyn w rozumieniu art. 6 § 2 kks. Posługując się nierzetelnymi fakturami w ten sposób, że przekazywał je osobie prowadzącej rachunkowość spółki w tym celu, aby zostały zaewidencjonowane w księgach, M. W. (1) wyczerpał także znamiona przestępstwa z art. 62 § 2 kks, co jednak błędnie nie znalazło odzwierciedlenia w kwalifikacji przypisanego czynu. Podobnie omyłkowo w kwalifikacji przypisanego czynu nie ujęto art. 37 § 1 pkt 1 kks, mimo iż kwota uszczuplenia przekraczała pięćsetkrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia w czasie popełnienia czynu zabronionego. Sąd błędnie zakwalifikował natomiast przypisane przestępstwo z art. 37 § 1 pkt 2 kks.

W ocenie Sądu wyjaśnienia J. W. (1), w zakresie w jakim kwestionuje popełnienie czynu zarzuconego w pkt.X nie są wiarygodne.

Wyjaśnienia te są bowiem sprzeczne z treścią innych, wiarygodnych dowodów zgromadzonych w sprawie, z których wynika, że olej opałowy zakupiony przez (...) spółkę z o.o. w latach 2008 – 2009 nie został w całości wykorzystany w produkcji gospodarstwa ogrodnictwa, a część oleju, którego zakup dokumentowały wystawione faktury VAT, w rzeczywistości nie została dostarczona do gospodarstwa.

W okresie od 24 października 2008 roku do 31 maja 2009 roku na drogach dojazdowych do gospodarstwa (...) Wywiadu Skarbowego (...) w Ł. zainstalował kamery. W ich zasięgu znajdowały się droga polna stanowiąca dojazd od strony wschodniej do posesji, droga dojazdowa od strony zachodniej do szklarni i zabudowań mieszkalnych, część szklarni i zabudowania mieszkalne. Na nagraniach widoczne są cysterny (pojazdy do przewozu paliwa o poj.ok.17 000 litrów) oraz ciągniki siodłowe (pojazdy do przewozu paliwa o poj.ok.30 000 litrów) wjeżdżające na teren

posesji i opuszczające ją. Na tej podstawie możliwe było ustalenie, jakie pojazdy, które mogły przewozić paliwo, wjeżdżały na posesję, kiedy i jak długo przebywały na terenie posesji. W ocenie Sądu brak podstaw do kwestionowania wiarygodności dowodów zawierających wyniki obserwacji posesji M. W. (1) w K. T. w postaci protokołu odtworzenia zapisu video (k.11 566 – (...)), komunikatów (k. k.11 457 – 11 488), analizy danych z obserwacji (k.11 723 – 11 756).

Zeznania kierowców zatrudnionych w firmie (...): A. K. (5), K. K. (2), T. M. (2) oraz zatrudnionego w firmie (...) pozwoliły natomiast określić czas niezbędny do wyładunku paliwa w gospodarstwie ogrodniczym. I tak:

- z zeznań **A. K. (5)** wynika, że był kierowcą samochodu marki M. o pojemności 19 tys.litrów. Czas niezbędny do rozładunku oleju z samochodu M. wynosił ok.38 minut, a z innych samochodów należących do firmy (ciągnik siodłowy S., ciągnik siodłowy V., M. (...)) tonowy, S. 14 tonowa) – 47 – 55 minut (k. k. 13 195, 11 205, (...), 16 628v, 17 694, 17 740v);

- **K. K. (2)** określił czas niezbędny dla rozładunku M. o poj.14,5 tys.litrów nr rej.(...), którym woził paliwo, na około 30 minut ((...), 11 208, (...), 17 692, 17 740v);

- **T. M. (2)** zeznał, że woził paliwo samochodem marki S. nr rej. (...) z naczepą LU (...) o poj.38 tys.litrów. Czas rozładunku 30 tys.litrów oleju wynosił ok.godziny (k.13 109, (...), 12 525, (...), 17 305, 17 690, 17 834v);

- **A. S. (1)** podał, że czas rozładunku cysterny marki M. nr rej.(...) o pojemności 13,4 tys.litrów, którą kierował, wynosił 30 minut (k. 11 115, 12 505, 7750, 17 689, 18 075);

- **A. W. (2)** określił czas rozładunku 33 000 l oleju opałowego na 40 – 45 minut (k. 17 678, 17 741);

- **S. S. (2)** zeznał, że rozładunek 18 tys.litrów oleju z cysterny, którą kierował, trwa około 20 - 30 minut (k. 11 716, 17 053, 17 686, 17 739v).

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań wymienionych świadków w tym zakresie. Ubocznie wskazać należy, że korespondują one z wyjaśnieniami J. W. (1), z których wynika, że czas rozładunku cysterny o pojemności 18 000 l latem trwał około godziny, a jesienią i zimą nawet dwukrotnie dłużej.

Z wynikami obserwacji przeprowadzonych przez Wydział Wywiadu Skarbowego (...) korespondują zeznania A. K. (5)a, który potwierdził, że kilkakrotnie wyjeżdżał z terenu gospodarstwa bez rozładunku oleju opałowego (k. k. 13 195, 11 205, (...), 16 628v, 17 694) oraz T. M. (2), który przyznał, iż w okresie, gdy gospodarstwo było prowadzone przez spółkę (...), zdarzało się, że wyjeżdżał z terenu gospodarstwa bez rozładunku oleju (k. k.13 109, (...), 12 525, (...), 17 305, 17 690, 17 740v, 17 834v). Podobnie A. S. (1) zeznał, iż zdarzało się, że po 10 – 15 minutowym pobycie w gospodarstwie wyjeżdżał bez rozładunku oleju (k. 11 115, 12 505, 7750, 17 689, 18 075). W ocenie Sądu brak podstaw do kwestionowania cytowanych zeznań A. K. (5), T. M. (2) i A. S. (1).

Skonfrontowanie danych o zakupie oleju opałowego przez spółkę (...) (zawartych w fakturach, dokumentach przewozowych, WZ) z danymi (wynikającymi z nagrań z dwóch kamer zainstalowanych przez Wydział Wywiadu (...) w L.) o tym, jakie samochody przystosowane do przewozu paliwa wjeżdżały na teren gospodarstwa ogrodniczego, jak długo przebywały na terenie gospodarstwa oraz z informacjami (wynikającymi z zeznań przywołanych wyżej świadków) o czasie potrzebnym do rozładunku oleju, prowadzi do konkluzji, że w okresie od 24 października do 31 grudnia 2008 roku firmy (...) wystawiły faktury na sprzedaż 437 950 l oleju opałowego na łączną kwotę brutto 967 969,22 zł w tym netto 793 410,02 zł, VAT 174 550,10 zł, przy czym na teren posesji wwieziono olej opałowy w ilości 60 000 l o wartości brutto 145 500 zł, w tym netto 119 262,30 zł, VAT 26 237,70 zł, jednakże olej ten nie został zlany do zbiorników. W okresie od 24 października do 31 października 2008 roku na teren gospodarstwa ogrodniczego wjechał tylko jeden ciągnik siodłowy z naczepą - w dniu 31 października. Na terenie posesji przebywał od 12:10 do 12:38, a więc przez czas niewystarczający do dokonania rozładunku oleju, na którego sprzedaż firma (...) wystawiła fakturę (...) z dnia 31 października 2008 roku. W okresie od 1 listopada do 30 listopada 2008 roku na teren gospodarstwa ogrodniczego wjechał tylko jeden ciągnik siodłowy z naczepą - w dniu 14 listopada 2008 roku. Na terenie posesji

przebywał od 14:24 do 14:58, a więc przez czas niewystarczający do dokonania rozładunku oleju, na który firma (...) wystawiła fakturę nr (...). W okresie od 1 grudnia do 31 grudnia 2008 roku na teren gospodarstwa ogrodniczego nie wjechał żaden pojazd przystosowany do przewozu oleju opałowego. W okresie od 24 października do 31 grudnia 2008 roku firma (...) wystawiła faktury nr (...) na sprzedaż oleju opałowego, który nie został dostarczony do zbiorników firmy spółki (...) na terenie gospodarstwa ogrodniczego w T., jednakże spółka (...) stawała się właścicielem oleju kupowanego w firmie (...) z chwilą odbioru przez przewoźnika z naftobazy. Olej ten został wykorzystany na cele nie związane z działalnością gospodarczą, poza terenem gospodarstwa ogrodniczego. Z kolei faktury wystawione przez (...) P.H.U (...) /08/VAT, (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) oraz przez P.H.U (...) o nr 1/11/D/08, 1/12/D/08, 2/12/D/08 nie dokumentowały rzeczywistych transakcji zakupu oleju opałowego, ale były to tzw. „puste faktury”.

W okresie od 1 stycznia do 31 stycznia 2009 roku na teren gospodarstwa ogrodniczego trzykrotnie wjechały ciągniki siodłowe firmy (...), które przebywały tam zbyt krótko, aby było możliwe rozładowanie oleju opałowego, którego dotyczyły faktury nr (...) (w dniu 16 stycznia od 19:38 do 19:58; w dniu 20 stycznia od 14:33 do 15:10; w dniu 29 stycznia od 14:55 do 15:18). W dniach 5, 6, 13, 15, 19 stycznia na teren gospodarstwa nie wjeżdżały samochody przystosowane do transportu paliwa, mimo że w tych dniach miała nastąpić sprzedaż oleju przez firmę (...) (faktura (...)), firmę (...) (faktury (...)), firmę (...) (faktura (...)). Nie ma natomiast podstaw do kwestionowania, iż na terenie gospodarstwa ogrodniczego rozładowano olej opałowy w dniu 22 stycznia (zakupiony w Rafinerii (...) SA, faktura (...)), w dniach 8 stycznia, 29 stycznia (zakupiony w firmie (...), faktury (...)), w dniach 21 stycznia, 26 stycznia, 31 stycznia (zakupiony w firmie (...), faktury (...)) oraz 29 stycznia (przywieziony własnym transportem – w beczkach, w ilości 800 litrów). W tym okresie wystawiono faktury VAT na dostawę 333 651 l oleju opałowego wartości netto 554 143,76 zł, VAT 121 911,65 zł. Na terenie gospodarstwa ogrodniczego rozładowano natomiast 109 502 l oleju opałowego o wartości 191 006,67 zł, VAT 42 021,47 zł.

W okresie od 1 do 28 lutego 2009 roku na teren gospodarstwa ogrodniczego dwukrotnie (w dniach: 5 lutego od 20:02 do 20:20; 27 lutego od 18:03 do 18:08) wjechały ciągniki siodłowe, które przebywały tam zbyt krótko, aby było możliwe rozładowanie oleju opałowego, którego dotyczyły faktury nr (...) firmy (...) i nr (...) firmy (...). W dniach 9 i 10 lutego na teren gospodarstwa nie wjeżdżały samochody przystosowane do transportu paliwa, mimo że w tych dniach miała nastąpić sprzedaż oleju przez firmę (...) (faktura (...)). Nie ma natomiast podstaw do kwestionowania, iż na terenie gospodarstwa ogrodniczego rozładowano olej opałowy w dniu 6 lutego (zakupiony w Rafinerii (...), faktura (...) i w firmie (...) faktura nr (...)), w dniu 13 lutego (zakupiony w firmie (...) faktura (...)), w dniu 14 lutego (zakupiony w firmie (...), faktura (...)), w dniu 21 lutego (zakupiony w Rafinerii (...), faktura (...)), w dniu 25 lutego (zakupiony w firmie (...), faktura (...)) oraz w dniach 18 lutego, 19 lutego, 25 lutego (przywieziony własnym transportem – w beczkach, w ilościach: 600 litrów, 600 litrów, 1000 litrów). W tym okresie wystawiono faktury VAT na dostawę 223 481 l oleju opałowego wartości netto 401 197,23 zł, VAT 88 263,39 zł. Na terenie gospodarstwa ogrodniczego rozładowano natomiast 127 609 l oleju opałowego o wartości 232 545,72 zł, VAT 51 160,05 zł.

W okresie od 1 do 31 marca 2009 roku na teren gospodarstwa ogrodniczego trzykrotnie wjechały ciągniki siodłowe firmy (...) oraz cysterna firmy (...), które przebywały tam zbyt krótko, aby było możliwe rozładowanie oleju opałowego, którego dotyczyły faktury nr (...) (w dniu 12 marca od 11:26 do 11:48, w dniu 24 marca od 11:40 do 12:19, w dniu 26 marca od 14:30 do 15:03, w dniu 30 marca od 17:32 do 14:46). W dniach 2, 7, 17, 20, 23, 31 marca na teren gospodarstwa nie wjeżdżały samochody przystosowane do transportu paliwa, mimo że w tych dniach miała nastąpić sprzedaż oleju przez firmę (...) (faktura (...)), firmę (...) (faktury (...)), firmę (...) (faktura (...)). Nie ma natomiast podstaw do kwestionowania, iż na terenie gospodarstwa ogrodniczego rozładowano olej opałowy w dniu 2 marca (zakupiony w Rafinerii (...) SA, faktura (...)), w dniu 13 marca (zakupiony w firmie (...), faktura (...)), w dniu 11 marca (zakupiony w firmie (...) faktura (...)).

W okresie od 1 kwietnia do 31 kwietnia 2009 roku na teren gospodarstwa ogrodniczego trzykrotnie wjechały ciągniki siodłowe firmy (...) i cysterna firmy (...), które przebywały tam zbyt krótko, aby było możliwe rozładowanie oleju opałowego, którego dotyczyły faktury nr (...) (w dniu 30 kwietnia od 11:23 do 12:06, w dniu 6 kwietnia od 19:50 do 19:58, w dniu 24 kwietnia od 20:24 do 20:31). W dniach 7, 15, 21, 30 kwietnia na teren gospodarstwa nie wjeżdżały samochody przystosowane do transportu paliwa, mimo że w tych dniach miała nastąpić sprzedaż oleju przez firmę

(...) (faktura (...)), firmę (...) (faktury (...)). Nie ma natomiast podstaw do kwestionowania, iż na terenie gospodarstwa ogrodniczego rozładowano olej opałowy w dniu 7 kwietnia i 14 kwietnia (zakupiony w firmie (...), faktury (...)), 29 kwietnia (zakupiony w firmie (...)). W tym okresie wystawiono faktury VAT na dostawę 217 727 l oleju opałowego wartości netto 349 769,36 zł, VAT 76 949,25 zł. Na terenie gospodarstwa ogrodniczego rozładowano natomiast 72 152 l oleju opałowego o wartości 114 147,89 zł, VAT 24 114,74 zł.

W okresie od 1 maja do 31 maja 2009 roku na teren gospodarstwa ogrodniczego wjechały czterokrotnie ciągniki siodłowe firmy (...) i cysterny firmy (...), które przebywały tam zbyt krótko, aby było możliwe rozładowanie oleju opałowego, którego dotyczyły faktury nr (...) (w dniu 1 maja od 01:28 do 02:03, w dniu 12 maja od 15:16 do 15:35, w dniu 12 maja od 19:50 do 20:17, w dniu 20 maja od 17:10 do 17:31). W dniach 4, 11, 19, 25, 28 maja na teren gospodarstwa nie wjeżdżały samochody przystosowane do transportu paliwa, mimo że w tych dniach miała nastąpić sprzedaż oleju przez firmę (...) (faktury (...)). Nie ma natomiast podstaw do kwestionowania, iż na terenie gospodarstwa ogrodniczego rozładowano olej opałowy w dniu 21 maja (zakupiony w firmie (...), faktura (...)). W tym okresie wystawiono faktury VAT na dostawę 185 347 l oleju opałowego wartości netto 293 747,98 zł, VAT 64 624,53 zł. Na terenie gospodarstwa ogrodniczego rozładowano natomiast 30 762 l oleju opałowego o wartości 46 647,30 zł, VAT 10 262,40 zł.

Sąd nie dał wiary zeznaniom **A. W. (3)** (k.7 462, 11 237, 17 600v) i **A. W. (2)** (k.7 724, 11 290, 13 105, 17 602v, 17 678, 17 741), iż w każdym przypadku gdy firma (...) wystawiła fakturę na sprzedaż oleju opałowego, miała miejsce faktyczna dostawa oleju do gospodarstwa ogrodniczego. Zeznania A. W. (3) i A. W. (2) w tym zakresie są bowiem sprzeczne z opisanymi wyżej wynikami obserwacji przeprowadzonej przez Wydział Wywiadu Skarbowego (...) w L.. Te same względy zadecydowały o tym, iż Sąd nie dał wiary zeznaniom **M. K. (5)** (11 671, 11 622, 17 052v), iż wszystkie faktury wystawione przez firmę (...) na wykonanie usługi transportowej na rzecz spółki (...) dokumentowały dostarczenie oleju na teren gospodarstwa ogrodniczego (w szczególności cysterna firmy (...) w ogóle nie wjeżdżała na teren posesji w okresie od 24 października do 31 grudnia 2008 roku, a w 2009 roku sześciokrotnie przebywała na posesji zbyt krótko, aby było możliwe jej rozładowanie).

Reasumując, wyniki obserwacji przeprowadzonej przez Wydział Wywiadu (...) w L. w sposób jednoznaczny i kategoryczny wskazują na to, że nie cały olej opałowy ujęty w fakturach wystawionych w okresie od 24 października 2008 roku do 31 maja 2009 roku, w których jako nabywca figurowała Spółka (...), został dostarczony na teren gospodarstwa ogrodniczego. Skoro, w tym zakresie, olej opałowy nie został dostarczony na teren gospodarstwa ogrodniczego, to oczywiste jest, iż nie mógł on zostać zużyty do produkcji warzyw w szklarniach. Tym samym oświadczenia, jakie J. W. (1) zamieszczał na fakturach, iż olej opałowy przeznaczony jest do celów grzewczych, w części były niezgodne z rzeczywistością. W konsekwencji nieprawdziwe dane zamieszczone zostały w deklaracjach VAT 7 podpisywanych przez J. W. (1) i składanych do Urzędu Skarbowego.

Wyjaśnienia J. W. (1), że cały olej opałowy, zakupiony przez spółkę (...) w okresach od maja 2008 roku do grudnia 2009 roku, został zużyty do produkcji ogrodniczej są ponadto sprzeczne z wnioskami wiarygodnej **opinii biegłego L. G.**, który oszacował maksymalny możliwy poziom faktycznego zużycia paliwa do produkcji w szklarniach (k. 12 891, 18 177). Z przytoczonej opinii wynika, że faktyczne zużycie oleju opałowego nie mogło być wyższe niż: w maju 2008 roku – 59,09 tys.dm³, w czerwcu 2008 roku – 88,31 tys.dm³, w lipcu 2008 roku – 53,25 tys.dm³, w sierpniu 2008 roku – 35,06 tys. dm³, wrześniu 2008 roku - 83,11 tys.dm³, październiku 2008 roku - 233,76 tys.dm³, listopadzie 2008 roku - 363,63 tys.dm³, grudniu 2008 roku – 519,47 tys.dm³, styczniu 2009 roku – 597,37 tys.dm³, lutym 2009 roku – 493,49 tys.dm³, marcu 2009 roku – 343,16 tys.dm³, kwietniu 2009 roku – 206,44 tys.dm³, maju 2009 roku – 118,18 tys.dm³, czerwcu 2009 roku – 88,31 tys.dm³, lipcu 2009 roku – 53,25 tys.dm³, sierpniu 2009 roku – 35,06 tys.dm³, wrześniu 2009 roku – 83,11 tys.dm³, październiku 2009 roku – 233,76 tys.dm³, listopadzie 2009 roku – 363,63 tys.dm³, grudniu 2009 roku – 519,47 tys.dm³. Łącznie w okresie badanym przez biegłego, maksymalne zużycie oleju grzewczego mogło wynieść 4 571 tys.dm³. Wyliczona przez biegłego maksymalna ilość oleju, który mógł zostać faktycznie zużyty do produkcji szklarniowej jest więc niższa od zużycia oleju wykazanego przez spółkę (...) (5 757

tys.litrów) o 1 186 tys. litrów. W ocenie Sądu brak podstaw do kwestionowania wiarygodności przytoczonej opinii. Została ona bowiem sporządzona przez biegłego dysponującego wymaganą wiedzą specjalistyczną. Opinia została wyczerpująco i logicznie uzasadniona. W dokonanej analizie biegły uwzględnił istniejącą infrastrukturę gospodarstwa ogrodniczego (m.in. posiadanie 3 zbiorników na olej grzewczy o poj. 100 m³ każdy), adekwatne dane z literatury na temat zużycia energii cieplnej w szklarniach przy produkcji pomidorów oraz dane meteorologiczne, wpływające na zapotrzebowanie energetyczne szklarni.

Fakt, że spółka (...) wykorzystwała na cele produkcyjne mniejszą ilość oleju, niż wynikało to z zapisów ewidencyjnych potwierdza okoliczność, że w lutym 2009 roku na terenie gospodarstwa zamontowano 8 zbiorników naziemnych do przechowywania gazu. W marcu 2009 roku spółka kupiła od (...) Sp. z o.o. i (...) Sp. z o.o. łącznie 95 510 l gazu oraz od firmy (...) ton miału węglowego. W kwietniu spółka (...) kupiła 34 040 l gazu od firmy (...) Sp. z o.o.

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań **J. M. (1)** (k.13 262, (...), 17 051), **H. S.** (k. 13258, 9892, 17 031v), z których wynika, iż produkcja pomidorów w latach 2008 i 2009 miała charakter sezonowy, co wpływało na wielkość faktycznego zużycia oleju opałowego w gospodarstwie ogrodniczym.

Zeznania **J. T. (2)** (k.11 234, 17 052), zatrudnionego w gospodarstwie ogrodniczym od lipca 2008 roku, nie dają podstaw do kwestionowania poczynionych ustaleń co do ilości oleju faktycznie dostarczonego do gospodarstwa i zużytego w celach grzewczych. Świadek potwierdził fakt przywożenia oleju opałowego do gospodarstwa, ogrzewania szklarni m.in. przy użyciu oleju opałowego, ale z uwagi na ich ogólnikowość nie można na podstawie jego zeznań ustalić dat, ilości dostarczonego oleju, ani ilości oleju zużytego do ogrzewania szklarni.

Jako niewiarygodne Sąd ocenił zeznania **S. S. (2)** w tej części, w której twierdził, że nie było przypadku, aby przyjeżdżał na teren gospodarstwa ogrodniczego pustą cysterną oraz aby opuszczał gospodarstwo bez rozładunku oleju opałowego. Zeznania S. S. (2) są bowiem w tym zakresie sprzeczne z wynikami obserwacji prowadzonej przez Wydział Wywiadu Skarbowego (...) w L.. Wynika z nich bowiem, że w dniach 27 lutego, 31 marca, 6 i 24 kwietnia, 12 i 20 maja 2009 roku cysterna przebywała na posesji zbyt krótko, aby możliwe było zlanie oleju do zbiornika.

W świetle przytoczonych dowodów nie budzi wątpliwości szczegółowe wyliczenie faktycznej ilości oleju opałowego zużytego w produkcji szklarniowej w okresach od 31 maja 2008 do 31 grudnia 2008 roku oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku, dokonane w toku postępowań kontrolnych przeprowadzonych przez Urząd Kontroli Skarbowej w L. (k.13592), które legło u podstaw wydania decyzji przez Dyrektora (...) (k.13 931, 13 915). W szczególności uzasadnione było przyjęcie, że:

- w maju 2008 roku nie używano oleju opałowego do ogrzewania szklarni, gdyż pierwszy zakup oleju przez spółkę (...) miał miejsce dopiero 31 maja, a stan początkowy zbiorników przejętych przez spółkę od M. W. (1) wynosił „0”;
- spółka (...) mogła magazynować olej opałowy w 3 zbiornikach o pojemności 100 m³ każdy, a więc łącznie 300 000 litrów;
- w okresie od 1 czerwca do 31 października 2008 roku spółka zużyła olej w ilości wyliczonej przez biegłego;
- w okresie od 24 października do 31 grudnia 2008 roku do ogrzewania szklarni zużyto faktycznie 276 854 l oleju opałowego, a więc ilość mniejszą niż maksymalna ilość wynikająca z opinii biegłego. We wskazanym okresie do gospodarstwa ogrodniczego nie dostarczono w ogóle oleju opałowego. Możliwe było zatem wyłącznie zużycie zapasu, jaki powstał z zakupów oleju we wcześniejszym okresie, Zapas ten wynosił 276 854 l i został zużyty w całości, gdyż w arkuszu spisu z natury na dzień 31 grudnia 2008 roku nie wykazano zapasu oleju opałowego;
- przy rozliczaniu zużycia oleju opałowego zastosowano zasadę „pierwsze weszło pierwsze wyszło”, a spółka mogła posiadać zapas oleju opałowego w ilości nie przekraczającej maksymalnej pojemności posiadanych zbiorników tj. 300 000 l;

- w okresie od 1 stycznia do 31 maja 2009 roku w gospodarstwie ogrodniczym rozładowano łącznie 405 993 l oleju opałowego, stąd faktyczne zużycie oleju grzewczego w tym okresie było niższe niż maksymalne możliwe zużycie wyliczone przez biegłego;

- w okresie od czerwca do października 2009 roku zużycie oleju opałowego było równe maksymalnemu możliwemu zużyciu wyliczonemu przez biegłego;

- zużycie oleju w listopadzie i grudniu 2009 roku było analogiczne do zużycia oleju w listopadzie i grudniu 2008 roku, gdyż w tych okresach prowadzona była taka sama działalność i w takim samym zakresie.

Z całą mocą podkreślić należy, iż przyjęcie w pewnych miesiącach faktycznego zużycia oleju opałowego w wysokości maksymalnego możliwego zużycia wynikającego z opinii biegłego, jest zabiegiem korzystnym dla oskarżonego. Ocena taka jest uzasadniona w kontekście faktu, że w tych okresach, w których możliwe było określenie faktycznego zużycia w oparciu o ilość oleju rzeczywiście dostarczonego do gospodarstwa ogrodniczego, w każdym przypadku okazywało się, iż faktyczne zużycie oleju było niższe niż maksymalne możliwe zużycie określone przez biegłego.

W ocenie Sądu wykluczyć należy możliwość, iż J. W. (1) nie był świadomy tego, że ilość oleju faktycznie dostarczonego do gospodarstwa ogrodniczego i zużytego w produkcji jest mniejsza niż ilość wynikająca z faktur zaewidencjonowanych w rejestrze zakupów VAT i uwzględnionych przy określaniu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym w deklaracjach VAT – 7. Głównym beneficjentem przedmiotowego przestępczego procederu była spółka (...), a pośrednio J. W. (1), jako jeden z dwóch (obok swojej żony) udziałowców tej spółki. Wykazywanie – niezgodnie z prawdą – nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, pozwalało zdobyć dodatkowe środki na finansowanie działalności spółki (...) w gospodarstwie ogrodniczym. Jak wynika z jego wyjaśnień, J. W. (1) był jedyną osobą – z racji pełnionej funkcji prezesa Zarządu – która miała dostęp do rachunków bankowych spółki i tym samym decydowała o sposobie wykorzystania środków pochodzących ze zwrotu podatku VAT. M. W. (1), jak wynika z wyjaśnień J. W. (1), nie miał dostępu do rachunku (...) spółki (...), nie miał więc możliwości skorzystania ze środków przekazanych przez urząd skarbowy. W tym kontekście nie jest prawdopodobne, jako sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego i logiki, aby J. W. (1) nieświadomie uczestniczył w procederze wyłudzenia podatku VAT, jakiego dopuściły się bez jego wiedzy inne osoby, które nie osiągały z procederu żadnych korzyści.

Jako wiarygodne Sąd ocenił zeznania **M. L. (1)** (k.13 886, 15 514v) odnośnie prowadzenia przez nią rachunkowości spółki (...), dokonywania wpisów w urzędzeniach księgowych w oparciu o dokumenty źródłowe dostarczane przez spółkę, nie znajdując podstaw kwestionowania ich prawdziwości.

Fakt opatrywania faktur adnotacją o przeznaczeniu oleju na cele grzewcze oraz składania podpisów na deklaracjach VAT 7, wykazujących nadwyżkę podatku naliczonego nad podatkiem należnym, nie był kwestionowany przez J. W. (1) i w ocenie Sądu nie budzi wątpliwości.

W świetle poczynionych ustaleń zasadne było przypisanie J. W. (1) czynu zarzuconego w pkt.X. Skorygować jednakże należało kwotę nienależnego zwrotu, na jaki oskarżony naraził swoim postępowaniem, przyjmując iż jest to kwota 1 436 595 zł, będąca sumą kwot podanych w decyzjach Dyrektora (...) w L. z dnia 22 września 2011 roku o nr (...) i (...). Zachowanie oskarżonego polegało na stworzeniu pozorów, iż do produkcji szklarniowej wykorzystywany jest olej opałowy w ilości większej niż miało to miejsce faktycznie oraz iż z tego tytułu spółce (...) przysługuje zwrot podatku naliczonego uiszczanego przy zakupie oleju. Oskarżony czynił to w ten sposób, że przekazywał faktury dotyczące sprzedaży oleju opałowego, zaopatrzone w swoje oświadczenie, iż olej będzie wykorzystany w celach grzewczych osobie prowadzącej na jego zlecenie rachunkowość spółki (...). W rzeczywistości olej nie był wykorzystany w ten sposób, a co za tym idzie faktury były dokumentami nierzetelnymi. M. L. (1) umieszczała dane z nierzetelnych faktur w stosownej ewidencji i na tej podstawie sporządzała deklaracje VAT 7. Deklaracje, podpisane przez J. W. (1) jako prezesa Zarządu spółki, składane były w urzędzie skarbowym. Wprowadzając do ewidencji księgowej nierzetelne faktury, a następnie składając nierzetelne deklaracje VAT 7, J. W. (1) wprowadzał pracowników urzędu skarbowego w błąd, co do wysokości rzeczywiście przysługującego spółce (...) zwrotu podatku naliczonego, nadwyżki podatku

naliczonego nad należnym, a w konsekwencji narażał na zaniżenie podatku należnego i nienależny zwrot naliczonego podatku VAT. Zachowanie oskarżonego wyczerpało zatem znamiona występku z art. 76 § 1 kks i art. 56 § 1 kks. Posługując się, nierzetelnymi fakturami w ten sposób, że przekazywał je osobie prowadzącej rachunkowość spółki w tym celu, aby zostały zaewidencjonowane w księgach, J. W. (1) wyczerpał także znamiona przestępstwa z art. 62 § 2 kks. Oskarżony podjął szereg zachowań, będących wykonaniem tego samego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, nie przekraczających 6 miesięcy. Sumę jego zachowań należało zatem traktować jako jeden czyn w rozumieniu art. 6 § 2 kks. Z uwagi na to, że J. W. (1), składając deklaracje VAT 7 reprezentował spółkę (...) jako prezes jej Zarządu, kwalifikację przypisanego przestępstwa skarbowego należało uzupełnić o art. 9 § 3 kks. Z uwagi na to, że kwota uszczuplenia przekraczała pięćsetkrotną wysokość minimalnego wynagrodzenia w czasie popełnienia czynu zabronionego, przypisane przestępstwo należało zakwalifikować także z art. 37 § 1 pkt 1 kks. Sąd błędnie natomiast zakwalifikował przypisany czyn z art. 37 § 1 pkt 2 kks.

Zeznania:

- A. D. (1) (k. 8 679, 11 586), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- R. D. (2) (k.8124, 11 411) , który podał, iż nie przypomina sobie, aby jako kierowca w firmie (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- R. D. (3) (k. 8130, 11 393), który stwierdził, iż nie pamięta, aby jako kierowca w firmie (...), (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...)
- M. F. (k. 8137, 11 408), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- J. F. (k.4219, 17 258), który będąc prezesem Zarządu (...), a następnie (...), zeznał, iż M. W. (1) odbierał lekki olej opałowy własnym transportem, zgodnie z warunkami umowy łączącej go ze spółką. Świadek nie zna szczegółów sprzedaży oleju M. W. (1), gdyż zajmowali się tym pracownicy zatrudnieni w spółce (...), a następnie (...);
- T. G. (k.7954), która zeznała, że pracując w (...), pomagała w wystawianiu faktur koleżance. Faktury były wystawiane na podstawie dokumentów WZ zawierających podpisy odbiorców, przekazywanych z bazy w S.. W ramach pomocy koleżance podpisała 6 faktur wystawionych na sprzedaż oleju M. W. (1);
- M. G. (4) (k.11 449), który zeznał, że nie kojarzy, aby pracując jako kierowca cysterny w spółce (...), a następnie (...) dostarczał paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- A. J. (k. 8142, 11 415), który zaprzeczył, aby pracując jako kierowca cysterny w spółce (...), a następnie (...) dostarczał paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- P. J. (k.11 412), który stwierdził, iż nie pamięta, aby jako kierowca w firmie (...), (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- C. J. (k. 7 960,17 225), odnośnie sporządzenia przez niego 3 faktur na sprzedaż oleju opałowego M. W. (1), odebranego przez kupującego własnym transportem;
- R. J. (k.7968, 17 129), zatrudnionego w spółce (...), a następnie (...) jako kierownik hurtowni paliw w S., na okoliczność wystawienia 19 faktur dotyczących sprzedaży oleju opałowego M. W. (1), odbieranego w 18 przypadkach własnym transportem przez kupującego;
- P. K. (2) (k.8653), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...), (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);

- D. K. (k. 8131, 11 399), który zaprzeczył, aby będąc kierowcą cysterny w spółce (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- M. K. (6) (k.7948, 11 385, 17 369), zatrudnionej w charakterze fakturzystki w spółkach (...), następnie (...), a także w firmie (...), na okoliczność wypisania przez nią 13 faktur na sprzedaż przez (...) oleju opałowego M. W. (1) oraz 3 faktur na sprzedaż przez (...) oleju opałowego M. W. (1), w oparciu o dostarczone jej dowody WZ;
- A. K. (6) (k.8028, 11 378), który podał, iż nie przypomina sobie, aby pracując jako kierowca cysterny w firmie (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- P. K. (3) (k.8129, 11 394), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...), (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- J. K. (3) (k. 8141, 11 416), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- W. K. (2) (k.8127, 1139), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- M. M. (1) (k. 8140,11 417), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- D. M. (2) (k.8118), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- P. M. (k.8364, 8662, 11505, 11 538), który zeznał, iż nie pamięta, aby jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- J. O. (1) (k.8136, 11 409), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- T. O. (k.8227, 11452), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- J. O. (2) (k.7957, 17 442v), zatrudnionej jako kasjerka w firmach (...), (...), która pomagała koleżance w wypisywaniu faktur, w oparciu o dane przekazywane z biura handlowego i podpisała 18 faktur wystawionych przez (...) na sprzedaż oleju opałowego M. W. (1);
- W. R. (1) (k. 8128, 11 395), który zeznał, iż nie pamięta, aby jako kierowca w firmie (...), (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- R. R. (3) (k. 8678,11 588), który zeznał, iż nie pamięta, aby jako kierowca w firmie (...), (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- Z. S. (k.7963,17 289), który podpisał 34 faktury wystawione przez (...) i (...) na sprzedaż oleju opałowego M. W. (1), z których wynika, że większości przypadków nabywca odebrał olej własnym transportem;
- K. S. (k.8132, 11 403), który zeznał, iż nie pamięta, aby jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- D. Ś. (k.8134, 11 401), który zeznał, iż nie pamięta, aby jako kierowca w firmie (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);

- C. T. (k. 8120, 11 420), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy lub inne paliwo do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- M. W. (5) (k. 8025), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- W. W. (4) (k.8224), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- C. W. (k. 8139), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- M. W. (6) (k. 8024, 11 376), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- D. W. (k.8122, 11 413), który zeznał, iż nie pamięta, aby jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- N. W. (k.8121, 11 414), który zaprzeczył, aby jako kierowca w (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- P. Z. (k.8232, 11 454), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- M. Z. (1) (k. 8368, 11 503), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- S. Z. (1) (k.8116), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- A. Z. (2) (k.8125, 11 419), który zaprzeczył, aby jako kierowca w firmie, (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- S. Z. (2) (k.8126, 11 397), który zeznał, iż nie pamięta, czy jako kierowca w firmie (...), (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- J. B. (3) (k.13 102), która nie miała żadnego związku ze sprzedażą oleju opałowego przez firmę (...);
- J. K. (4) (k.8 359, 11 496), zatrudnionego w firmie (...) na stanowisku sprzedawcy – fakturzysty, który wypisywał faktury na podstawie dokumentów WZ i nie miał wiedzy na temat faktycznych dostaw oleju na adres wskazany w dowodzie WZ;
- G. Ł. (k.11 232, 17 600), zatrudnionego w firmie (...) na stanowisku sprzedawcy paliw – fakturzysty, który zeznał, że wystawił 7 faktur na sprzedaż oleju przez firmę (...) spółce (...) oraz 10 faktur na sprzedaż oleju M. W. (1) na podstawie dostarczonych mu druków WZ;
- R. M. (k.8255, 13 115, 17 021v), zatrudnionego na stacji paliw firmy (...) przy ul.(...), który podpisywał faktury wypisane przez A. W. (2) lub osobiście wypisywał faktury na podstawie dostarczonych mu dowodów WZ, a także wystawiał faktury na podstawie danych podawanych mu ustnie przez przełożonego;
- J. N. (1) (k.7 258, 11 210,17 833), zatrudnionego na stacji paliw firmy (...) przy ul.(...), który sporządził 7 faktur dotyczących sprzedaży spółce (...) oleju napędowego i oleju grzewczego oraz 5 faktur dotyczących sprzedaży oleju

opałowego M. W. (1), przy czym faktury dotyczące sprzedaży oleju opałowego sporządził na podstawie dostarczonych mu dowodów WZ;

- J. Ż. (k.11 230, 16 631v), zatrudnionego jako sprzedawca na stacji paliw firmy (...) na ul.(...), który sporządził 22 faktury na sprzedaż oleju (...) spółce (...) oraz 3 faktury na sprzedaż oleju M. W. (1), na podstawie dostarczonych mu druków WZ lub na polecenie kierowców albo właścicieli firmy;

- C. B. (k.8356, 17 023), zatrudnionego w firmie (...) w charakterze sprzedawcy lub magazyniera, który zeznał, że nie pamięta, czy kiedykolwiek wypisywał fakturę na sprzedaż oleju opałowego dla M. W. (1);

- Z. G. (k.7642), który zaprzeczył, aby jako kierowca cysterny firmy (...) do dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);

- K. J. (2) (k.7455), który zaprzeczył, aby jako kierowca cysterny firmy (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);

- H. K. (2) (k.7710), zatrudnionej w firmie (...) jako sprzedawca i fakturzystka, która nie pamiętała okoliczności wystawienia przez nią 4 faktur na sprzedaż oleju opałowego M. W. (1);

- M. L. (2) (k.8440), sprzedawcy w firmie (...), który nie posiadał żadnych informacji o sprzedaży oleju opałowego do Gospodarstwa (...) w K. (...);

- J. M. (2) (k.7714, 8437), sprzedawcy i faktycznego kierownika stacji w firmie (...), dotyczące osób, które wystawiały faktury na sprzedaż oleju opałowego dla M. W. (1);

- J. N. (2) (k.7448), który zeznał, że nie przypomina sobie, aby jako kierowca cysterny w firmie (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);

- A. P. (2) (k.7706,16 635), sprzedawcy zatrudnionego na stacji paliw prowadzonej przez firmę (...), który wystawił 9 faktur na sprzedaż oleju opałowego M. W. (1), na polecenie J. M. (2), chyba w oparciu o dokument WZ;

- K. R. (k.7702, 8672, 16 634), sprzedawcy zatrudnionego na stacji paliw prowadzonej przez firmę (...), który był zalogowany na komputerze, na którym wystawiono 14 faktur dotyczących sprzedaży oleju opałowego M. W. (1);

- M. R. (1) (k.7375, 16 632), księgowej w firmie (...), odnośnie osób wypisujących faktury w firmie;

- D. S. (k.8258, 17 022), sprzedawcy zatrudnionego na stacji paliw prowadzonej przez firmę (...), który wystawił 8 faktur na sprzedaż oleju opałowego M. W. (1) chyba na polecenie przełożonego;

- J. S. (1) (k.7692,16 634), sprzedawcy zatrudnionego na stacji paliw prowadzonej przez firmę (...), który był zalogowany na komputerze, na którym wystawiono 6 faktur dotyczących sprzedaży oleju opałowego M. W. (1);

- S. B. (2) (k.7682, 16 633), pracownika firmy (...), który zaprzeczył, aby wystawiał faktury na sprzedaż oleju opałowego oraz aby miał wiedzę, iż firma sprzedawała taki olej;

- A. D. (2) (k.7651), który zaprzeczył, aby będąc kierowcą w firmie (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);

- P. G. (k.8643), który zaprzeczył, aby będąc kierowcą w firmie (...) dostarczał olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);

- S. J. (k.7677), który będąc zatrudniony w firmie (...) na stanowisku specjalisty do spraw transportu nie miał wiedzy o tym, że firma zajmuje się handlem olejem opałowym;

- E. J. (k.7995), który zeznał, iż nie pamięta aby woził olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- M. K. (7) (k.7746), który zaprzeczył, aby pracując jako kierowca w firmie (...) woził olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- M. R. (2) (k.8354, 10 169, 17 022v), kierownika stacji paliw prowadzonej przez firmę (...), który zaprzeczył, aby wystawiał faktury na sprzedaż oleju opałowego;
- Ł. R. (k.7653), zatrudnionego jako mechanika w firmie (...), który nie dysponuje wiedzą o sprzedaży przez firmę oleju opałowego M. W. (1);
- W. R. (2) (k.7679), sprzedawcy na stacji paliw prowadzonej przez firmę (...), który nie dysponuje informacjami na temat sprzedaży przez firmę oleju opałowego;
- R. S. (k.7649), który zaprzeczył, aby jako kierowca cysterny w firmie (...) woził olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- B. W. (k.6884, 17 943v), pracownicy firmy (...), która wystawiała faktury na podstawie dostarczonych jej druków WZ lub listy klientów;
- M. W. (7) (k.6888), który zaprzeczył, aby jako kierowca cysterny w firmie (...) woził olej opałowy do Gospodarstwa (...) w K. (...);
- P. W. (2) (k.7720, 16 948), który nie posiadał żadnych informacji na temat sprzedaży oleju opałowego przez firmę (...);
- T. W. (2) (k.7689, 16 633), który nie posiadał żadnych informacji na temat sprzedaży oleju opałowego przez firmę (...);
- Z. W. (k.7743), który nie posiadał żadnych informacji na temat sprzedaży oleju opałowego przez firmę (...);
- S. W. (k.11 890, 11 896, 11 899, 11 903, 10 152, 17 023v), dotyczące udziału firmy (...) w procederze odbarwiania oleju opałowego i jego sprzedaży jako oleju napędowego oraz jednokrotnego przyjazdu cysterną do Gospodarstwa (...), kiedy to M. P. (2) polecił mu odebrać skrzynkę pomidorów i postać tam chwilę, żeby ludzie widzieli cysternę;
- M. Z. (2) (k.7 685), mechanika w firmie (...), który nie dysponował wiedzą o transporcie paliwa;
- D. Ź. (k.7698), zatrudnionego w firmie (...) na stanowisku magazyniera, który nie miał informacji na temat transportu oleju opałowego, nie przyjmował takiego paliwa na stan magazynu;
- A. H. (k.12 584), odnośnie wynajęcia przez Kółko Rolnicze w C. obiektów stacji paliw w C. Ł. R. Ś.;
- M. K. (8) (k.14 339, 15 515v), dotyczące postępowania kontrolnego w stosunku do R. Ś. PHU (...);
- S. P. (2) (k. 7 097, 11 110, 16 628), sprzedawcy zatrudnionego w firmie (...), wystawiającego faktury na polecenie R. Ś., który zeznał, iż nie wie, czy wystawieniu faktury faktycznie towarzyszyła sprzedaż paliwa;
- S. R. (k.8 686, 11 598), na temat wykorzystywania przez R. Ś. bazy Kółka Rolniczego w C. Ł.;
- J. S. (2) (k.12 502), zatrudnionej na stacji paliw w C. Ł., która nie miała wiedzy o handlu olejem opałowym przez firmę (...);
- R. A. (k.9954), zatrudnionej w gospodarstwie ogrodniczym od lutego 2009 roku, która nie ma wiedzy, w jaki sposób ogrzewane są szklarnie;

- M. D. (k.10 149), zatrudnionego w gospodarstwie (...) do lipca 2003 roku, odnośnie ogrzewania szklarni miałem węglowym;
- I. G. (k.9873, 17 025), zatrudnionej jako pracownik fizyczny w gospodarstwie (...), która nie posiadała konkretnych informacji o sposobie ogrzewania szklarni;
- M. K. (9) (k.9958), która nie miała wiedzy o tym, w jaki sposób były ogrzewane szklarnie;
- J. N. (3) (k.8856), na okoliczność sprzedaży – zakupionego wcześniej jako złom od Zespołu Elektrociepłowni (...) – kotła nr (...) firmie (...);
- R. P. (k.11 958, 17 055), która w kwietniu 2006 roku sprzedała M. W. (1) kocioł parowy EO – 125, zakupiony wcześniej od J. N. (3) jako złom – żelastwo użytkowe;
- B. H. (k.12 429), odnośnie posiadania przez (...) Spółem w B. dwóch zbiorników o poj.100 m³ produkcji Z. M. – K.;
- M. S. (2) (k.9889, 17 031), zatrudnionej w gospodarstwie ogrodniczym prowadzonym przez spółkę (...), która nie posiadała informacji na temat sposobu ogrzewania szklarni;
- M. S. (3) (k.10 156, 17 306), zatrudnionego w gospodarstwie ogrodniczym prowadzonym przez spółkę (...), który nie posiadał informacji na temat sposobu ogrzewania szklarni;
- J. T. (3) (k.9 974, 17 051), zatrudnionej w gospodarstwie ogrodniczym od 2007 roku, która zeznała, że nie pamięta, kiedy w gospodarstwie pojawiły się piece olejowe, ani kto je obsługiwał;
- A. W. (4) (k.9 895), zatrudnionej w gospodarstwie ogrodniczym od listopada 2006 roku, która nie wiedziała, jakim paliwem ogrzewane były szklarnie;
- A. K. (7) (k.11 368, 17 557), który podpisał 5 faktur spółki (...) i 73 faktury firmy (...), które zostały wystawione na sprzedaż oleju (...) spółce (...) na podstawie dokumentów WZ

gdyż z dowodów tych nie wynika, w jaki sposób nabywcy - M. W. (1) i Spółka (...) – w okresie objętym zarzutami wykorzystywali zakupiony olej opałowy, ani jaka ilość oleju została faktycznie dostarczona na teren gospodarstwa ogrodniczego.

W ocenie Sądu, wbrew stanowisku oskarżonych, którzy nie przyznali się do popełnienia tego czynu, zgromadzone dowody dają podstawę do przypisania im czynu zrzuconego w pkt.IX.

W ocenie Sądu wyjaśnienia oskarżonych w części dotyczącej udzielenia pożyczki przez J. W. (1) M. W. (1) pożyczki w kwocie 767 000 zł nie budzą wątpliwości. Fakt ten znajduje dostateczne potwierdzenie w okoliczności, iż zaciągnięcie pożyczki zostało zgłoszone do opodatkowania we właściwym urzędzie skarbowym, a okoliczność ta nie budzi wątpliwości w świetle informacji udzielonej przez Trzeci Urząd Skarbowy w L. i wiarygodnych zeznań pracownika tego urzędu E. N..

W ocenie Sądu nie budzą także wątpliwości wyjaśnienia J. W. (1), iż środki na pożyczkę udzieloną M. W. (1) pochodziły z pożyczek, jakie J. W. (1) zaciągnął u D. B. i małżonków L. oraz że zabezpieczeniem zaciągniętych pożyczek było przewłaszczenie na rzecz D. B. i małżonków L. łącznie 11 mieszkań należących do J. W. (1). Nie budzi także wątpliwości, że J. W. (1) nie spłacił w terminie zaciągniętych pożyczek, a w konsekwencji D. B. wystąpił przeciwko niemu na drogę postępowania egzekucyjnego. Przed dniem 18 kwietnia 2008 roku J. W. (1) spłacił jedynie część zadłużenia w stosunku do pożyczkodawców. W tym zakresie wyjaśnienia oskarżonych znalazły potwierdzenie w nie budzących wątpliwości zeznaniach D. B. (k.6046, 17 622v), B. L. (k. 5982, 11626, 8865, 16 510v), E. L. (k.6000, 16 511v), A. K. (3) (k. 12 587, 17 055v) oraz dokumentach w postaci zawiadomienia o wszczęciu egzekucji (k.11 993, 11 995), informacji Trzeciego

Urzędu Skarbowego w L. o czynnościach majątkowych J. W. (1) (k.8 698, (...)), aktów notarialnych (k.6051, 6049, 6054, 5984).

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania prawdziwości wyjaśnień J. W. (1) i M. W. (1), iż przyczyną niespłacenia w terminie pożyczek zaciągniętych przez J. W. (1) od D. B. i małżonków L. było to, że M. W. (1) nie spłacił pożyczki, jaką zaciągnął u J. W. (1).

W konsekwencji Sąd ustalił, że na dzień 18 kwietnia 2008 roku małżonkowie W. byli dłużnikami J. W. (1) z tytułu niespłaconej pożyczki zaciągniętej w dniu 2 grudnia 2005 roku w kwocie 767 000 zł przez M. W. (1), a zadłużenie z tego tytułu obejmowało należność główną i odsetki. W ocenie Sądu nie budzi również wątpliwości, że w przypadku definitywnej utraty przez J. W. (1) mieszkań stanowiących zabezpieczenie pożyczek zaciągniętych przez niego u D. B. i małżonków L., na skutek tego, iż nie miał środków na spłatę tych pożyczek gdyż M. W. (1) nie spłacił pożyczki zaciągniętej u J. W. (1), małżonkowie W. byłiby zobowiązani do naprawienia szkody, w wysokości wartości utraconych mieszkań, wyrządzonej w ten sposób J. W. (1). Przy czym na dzień 18 kwietnia 2008 roku dług małżonków W. z tego tytułu miał charakter długu przyszłego, gdyż przed tą datą nie doszło do definitywnej utraty mieszkań przez J. W. (1). Należy mieć przy tym na uwadze, że zgodnie z poglądem wyrażonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, dopuszczalne jest zwolnienie z długu przyszłego (por. uchwała z dnia 19 września 1997 r. sygn.akt III CZP 45/97). W ocenie Sądu nie było zatem podstaw do przyjęcia za treścią zarzutu, iż w dniu 18 kwietnia 2008 roku dług małżonków W. wobec J. W. (1) w istocie nie istniał, gdyż jest to stwierdzenie zbyt daleko idące. Dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie zbędna przy tym była szczegółowa weryfikacja, określonej w umowie z dnia 18 kwietnia 2008 roku, kwoty długu objętego umową. Biorąc pod uwagę kwotę należności głównej (767 000 zł), wysokość oprocentowania i okres, za jaki J. W. (1) przysługiwały odsetki (2 % miesięcznie, począwszy od 2 grudnia 2005 roku – co daje kwotę ok. 440 000 zł), ilość mieszkań, które J. W. (1) mógł utracić (8 mieszkań tj. 5 z 7 przewłaszczonych na rzecz D. B. i 3 z 4 przewłaszczonych na rzecz małżonków L.), łączna kwota długu wymagalnego i długu przyszłego mogła oscylować wokół kwoty 4 mln.zł.

W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że na dzień 18 kwietnia 2008 roku M. W. (1) był dłużnikiem wielu podmiotów. Wierzyciele próbowali odzyskać należności w toku postępowań sądowych, egzekucyjnych. Fakty te znajdują potwierdzenie w treści nie budzących wątpliwości zeznań świadków oraz dokumentów dotyczących powstania i przymusowego dochodzenia należności: zeznań A. M. (1) (k. 937, 4272, 12 029, 12 482, 12 772, 13 801, 13 805, 203, 237,15 193, 18 108v), umów pożyczki k.8778, 5944, 5945, 5946, 229, 4280; nakazu zapłaty k.4282, 4284, 4285; akt komorniczych Km 1770/08 k.2218 – 2270; Km 2083/08 k.2338 – 2352; zeznań E. K. (1) (k.5865, 16 509); zeznań E. M. (k.2420, 16 791v); zeznań K. W. (2) (k.5972, 8635, 7659, 16 511v); umowy kredytowej k.3415, 6368, 2533, 6816, 2614; akt komorniczych Km 1174/08 k.1886 - 1958; akt komorniczych Km 982/2008 k.1693 – 1801; zeznań J. L. (2) (k.13781, 16 126v, 17 126v); zeznań A. L. (1) (k.12 023, 12 381, 12 486, 4 399, 231,15 200); umowy pożyczki: k. 4429, 4426; nakazów zapłaty k.4424, 4425; wyroku w sprawie VIIP 357/08 k. 4403; akt komorniczych Km 1830/08 k.2272 – 2295, Km 2031/08 k.2297 – 2314, Km 2085/08 k.2359 – 2373; zeznań W. T. (k.6009, 16 793); nakazu zapłaty k.3315, 4175, akt komorniczych VII Km 1842/07 k.982 – 1016; zeznań E. K. (3) (k. 5815, 8882, 15 303); zeznań S. K. (1) k. 17 310v ; zeznań E. K. (2) (k. 8797, 17 028); zeznań R. C. (k.13 300, 15 509); zeznań S. B. (1) (k.12 089,17 303); umowy pożyczki k.3821, 3827, 8887, 8889; akt komorniczych Km 399/08 k.1542 – 1584, Km 1602/08 k.2176 – 2196; zeznań G. K. (k.3295, 15 306); nakazu zapłaty k.3299, faktury k.3303; akt komorniczych VIIKm 295/2007 k.246; zeznań A. K. (4) (k.3724, 17 480), faktury k.3726, akt komorniczych k.1150 – 1193; zeznań H. K. (1) (k.3393, 7739, 17 735), akt Km 1134/08 k.1804 – 1879; zeznań M. K. (1) (k.7062, 17 474), zeznań P. S. (k.7057), nakazu zapłaty k.7083, akt komorniczych VIIKm 1371/07 k.561 – 587; zeznań J. K. (2) (k.3363,15 299v), faktury k.3373 – 3376, nakazu zapłaty k.3380, akt komorniczych VII Km 1452/07 k.598 – 635; zeznań T. R. (k.4120, 16 156, 4440); faktury k.4126 – 4129, akt komorniczych II Km 1866/07 k.1054 – 1143; zeznań P. K. (1) (k.4175, 17 668), akt komorniczych VII Km 1357/07 k.528 – 536; zeznań A. G. (1) (k.4226), faktury k.4227, akt komorniczych VII Km 1704/07 k.668 – 674; zeznań M. K. (2) (k.3710, 15 302), faktur k.3715 - 3716, nakazu zapłaty k.3717, akt komorniczych Km 107/08 k.1274 – 1329; zeznań P. O. (k.3271, 15 301), umowy k.3274, faktury k.3277, nakazu zapłaty k.3286, akt komorniczych Km 739/08 k.1653 – 1677; zeznań P. B. (1) (k.3048, 7179, 16 225); zeznań J. B. (1) (k.7270,17 424v); umowy leasingu finansowego k.3091l, (...), (...); faktury k.3102, 7189; nakazu zapłaty k.3059; nakazu zapłaty k.7305, 7308; akt komorniczych Km 1538/08 k.2118

- 2164); zeznań J. T. (1) (k.3237); faktury k.3239; nakazu zapłaty k.3193; akt komorniczych VII Km 1482/07 k.640 – 662; zeznań P. W. (1) (k.3147,15 702), faktury k.3158 – 3163, nakazu zapłaty k.3166, akt komorniczych VII Km 1351/07 k.493; zeznań Z. M. (k.4554, 16 508), R. N. (k.4329, 4552, 16 365), nakazu zapłaty k.4200, akt komorniczych VII Km 2295/07 k.1232 – 1258; zeznań J. I. (k.3729,16 154v), faktur k.3755, 3736, 3740, akt komorniczych Km 216/08 k.1409 – 1510; zeznań A. O. k.4442, 16 607, nakazu zapłaty k.4451, 4464, akt komorniczych VII Km 291/08 k.1511 – 1540, VII Km 1770/07 k.744 – 974; zeznań M. K. (3) (k.3249), nakazu zapłaty k.3262, akt komorniczych Km 1269/08 k.2069 – 2092; zeznań M. T. (k.3766, 15 298), nakazu zapłaty k.3769, faktur k.3773 – 3775, akt komorniczych VII Km 1929/07 k.1018 – 1051, VII Km 2145/07 k.1195 – 1231; zeznań Z. P. k.4223, 16 363v, faktur k.4224, 4225, akt komorniczych k.1592 – 1616; zeznań S. K. (2) (k.55, 15 870), zeznań G. S. (k.63, 15 793); akt komorniczych Km 1550/08 i Km 1338/08 k.109 – 148; zeznań P. B. (2) (k.3171, 16 359v), faktury k.3177, akt komorniczych Km 2061/08 k.2316 – 2325; zeznań M. K. (4) (k.6139,17 622v), zeznań E. K. (4) (k.4111), faktury k.6141, nakazu zapłaty k.4118, akt komorniczych Km 214/08 k.1368 – 1407; zeznań T. S. (k.3919, 16 155), nakazu zapłaty k.3962, faktury k.3969, akt komorniczych Km 486/08 k.1618 – 1642; zeznań A. Z. (1) (k.4133, 16 792), faktury k.4138, nakazu zapłaty k.4144, akt komorniczych Km 2076/08 k.2328 – 2335; zeznań T. T. (k.3332, 15 305v), faktur k.3341 – 3342, nakazu zapłaty k.3350, akt komorniczych Km 174/08 k.1332 – 1366; zeznań A. G. (2) (k. 3006), nakazu zapłaty k.3009, akt komorniczych Km 1414/08 k.2094 – 2098; zeznań Z. T. (k.3010, 15 236v), nakazu zapłaty k.3015, akt komorniczych Km 1498/08 k.2105 – 2116; zeznań E. R. (z d.G.) (k.5948), akt komorniczych Km 1566/08 k.2166 – 2173 oraz w nie budzących wątpliwości zeznaniach komorników J. P. (k.683, 16 506) oraz B. P. (k.14 341, 17 308).

W ocenie Sądu brak podstaw do przyjęcia, że przedmioty, które wg zarzutu należały do D. C. cv (dwie szklarnie), (...) SA (rynny uprawowe), (...) N. leasing sp. z o.o. (kotłownia gazowa z piecem) w rzeczywistości nie stanowiły własności tych podmiotów. Na skutek połączenia z nieruchomością stały się jej częścią składową, a ich własność przypadła małżonkom W.. W konsekwencji zadysponowanie tymi rzeczami w umowie z dnia 18 kwietnia 2008 roku nie może być oceniane jako ich przywłaszczenie w rozumieniu art. 284 § 2 kk. Wnioskowanie to jest uprawnione w świetle rozstrzygnięcia, jakie zapadło w sprawie sygn. akt I C 501/08 z powództwa przeciwegzekucyjnego, wytoczonego przez spółkę (...) przeciwko wierzycielom, z wniosków których toczyło się postępowanie egzekucyjne z nieruchomości przeciwko małżonkom W.. Sąd Apelacyjny w Lublinie, oddalając zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego, odmawiające udzielania zabezpieczenia powództwa, ocenił, że rzeczy, które były przedmiotem zbycia umową z dnia 18 kwietnia 2008 roku, na skutek połączenia z nieruchomością stały się jej częściami składowymi (k.4922, 9138, 9166). W ocenie Sądu stanowisko to nie budzi wątpliwości w świetle treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2002 roku w sprawie sygn. akt I CK 5/02. Sąd Najwyższy stwierdził w nim, iż o tym, czy określone elementy stanowią części składowe jednej rzeczy złożonej, rozstrzyga obiektywna ocena gospodarczego znaczenia istniejącego między nimi fizycznego i funkcjonalnego powiązania. Jeśli są one powiązane fizycznie i funkcjonalnie, tak że tworzą razem gospodarczą całość, stanowią części składowe jednej rzeczy złożonej, choćby całość ta dała się technicznie łatwo zdemontować. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że w niniejszej sprawie nieruchomość gruntowa, szklarnie i ich wyposażenie (w postaci rynien uprawowych, kotłowni gazowej z piecem, węzła cieplnego, kotłów grzewczych z palnikami, instalacji elektrycznej i c.o., zbiorników na olej, zbiornika na CO₂) stanowiły gospodarczą całość. Funkcjonalne i fizyczne powiązanie tych elementów było tego rodzaju, że usunięcie któregokolwiek z nich uniemożliwiałoby prowadzenie gospodarstwa ogrodniczego w założony sposób.

W ocenie Sądu kontekst, w jakim doszło do zawarcia przez K. W. (1), M. W. (1), J. W. (1) umowy o przeniesienie własności rzeczy wymienionych w zarzucie XI wskazuje jednoznacznie, iż stronom umowy towarzyszył zamiar uniemożliwienia komornikowi sprzedaży gospodarstwa ogrodniczego, a tym samym udaremnienia wykonania prawomocnych orzeczeń sądów cywilnych, stwierdzających roszczenia wielu wierzycieli. Z okoliczności tych wynika, że oskarżonym chodziło o to, aby móc dalej prowadzić gospodarstwo ogrodnicze, a wierzyciele nie mogli uzyskać zaspokojenia ani z majątku służącego do produkcji ani z przychodów, które przyniesie w przyszłości gospodarstwo. Wnioskując w ten sposób, Sąd miał na uwadze, że wkrótce po zawarciu umowy z dnia 28 kwietnia 2008 roku, w dniu 15 maja 2008 roku M. W. (1) wydzierżawił grunty, na których znajdowały się szklarnie spółce (...), w której udziały J. W. (1) i jego żona kupili dzień wcześniej. Umowa została zawarta na minimum 15 lat. Dzierżawa została ujawniona w księgach wieczystych nieruchomości, wiążąc ewentualnego nabywcę nieruchomości. Do czasu zmiany stanu prawnego

(w marcu 2014 roku) ewentualny nabywca nieruchomości (także w toku postępowania egzekucyjnego) nie miał możliwości wypowiedzenia dzierżawy. Znacznie obniżało to szanse na znalezienie nabywcy nieruchomości. Pierwotnie umowa dzierżawy przewidywała uiszczanie przez spółkę (...) na rzecz M. W. (1) czynszu w kwocie 120 000 zł rocznie, jednakże już w dniu 1 lipca 2008 roku wydzierżawiający zrezygnował z pobierania czynszu. Od lipca 2008 roku potencjalny nabywca nieruchomości przez okres trwania umowy dzierżawy do 2023 roku nie doś, że nie miałby możliwości korzystania z niej, to na dodatek nie mógłby liczyć na żadne przychody z dzierżawy. Od lipca 2008 roku wierzyciele pozbawieni zostali także możliwości zaspokojenia w toku egzekucji choćby w niewielkiej części z czynszu, jaki M. W. (1) otrzymywał z tytułu dzierżawy nieruchomości. Na marginesie zauważyć należy, szanse na zaspokojenie z tego źródła wierzycieli nieuprzywilejowanych były znikome, gdyż w maju 2008 roku zasądzono od M. W. (1) na rzecz K. W. (1) i ich córki alimenty w kwocie 5 000 zł miesięcznie. Oskarżony nie kwestionował wysokości alimentów, ale ich nie płacił, a K. W. (1) w czerwcu 2008 roku wystąpiła przeciwko M. W. (1) na drogę postępowania egzekucyjnego.

To, jaki cel przyświecał oskarżonym przy zawieraniu umowy z 28 kwietnia 2008 roku (uniemożliwienie komornikowi sprzedaży gospodarstwa ogrodniczego, zapewnienie możliwości dalszego prowadzenie gospodarstwa) wynika częściowo z wyjaśnień J. W. (1). Przyznał on, że kupił spółkę (...), zawarł umowy dzierżawy na 15 lat, wpisał je do ksiąg wieczystych, aby kontynuując produkcję, zarobić pieniądze i odzyskać środki, które pożyczył M. W. (1) (k.11 832). W świetle tych wyjaśnień priorytetem było utrzymanie kontroli nad gospodarstwem ogrodniczym i możliwość czerpania dochodów z produkcji ogrodniczej. J. W. (1) przyznał także, że planował nabycie własności gospodarstwa ogrodniczego od M. W. (1), a jego wyjaśnienia w tym zakresie znajdują potwierdzenie w treści umowy przedwstępnej przeniesienia własności gospodarstwa rolnego w miejscowości Osiedle (...) na rzecz (...) sp. z o.o. (k. 13 728). Gdyby J. W. (1) zależało wyłącznie na odzyskaniu pieniędzy, które byli mu winni małżonkowie W., to najprostszym sposobem byłoby wystąpienie na drogę postępowania egzekucyjnego. Biorąc pod uwagę, że wartość nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego została oszacowana na ponad 25 mln zł (k.14 345), szanse na odzyskanie przez J. W. (1) pożyczonych pieniędzy były znaczne. J. W. (1) nie skorzystał z tej możliwości, a zawierając w imieniu spółki (...) umowę dzierżawy na określonych warunkach, zagwarantował sobie osiąganie dochodów z gospodarstwa przez minimum 15 lat i uczynił sprzedaż nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym prawie niemożliwą.

W ocenie Sądu nie budzi przy tym wątpliwości, że wszyscy troje oskarżeni mieli świadomość tego, iż w czasie, gdy zawierali umowę z dnia 28 kwietnia 2008 roku przeciwko małżonkom W. prowadzona była egzekucja. J. W. (1) przyznał tę okoliczność, wyjaśniając w postępowaniu przygotowawczym, że poprosił M. W. (1) o przepisanie nieruchomości, gdy dowiedział się o zajęciu przez komornika nieruchomości. K. W. (1) w dniu 20 listopada 2007 roku odebrała zawiadomienie o wszczęciu przeciwko niej egzekucji z wniosku firmy (...) (k.1818).

W świetle poczynionych ustaleń uzasadnione było zatem przypisanie oskarżonym czynu zarzucanego w pkt.IX, polegającego na tym, że w dniu 18 kwietnia 2008 r., działając wspólnie i w porozumieniu, zawierając umowę o zwolnieniu z długu w zamian za przeniesienie własności nieruchomości, działając w celu udaremnienia wykonania prawomocnych orzeczeń sądów cywilnych, stwierdzających roszczenia wielu wierzycieli, poprzez przeniesienie przez M. W. (1) i K. W. (1) na rzecz J. W. (1), własności nieruchomości w postaci węzła ciepłego, trzech kotłów grzewczych o mocy 3 MW każdy wraz z palnikami na olej opałowy oraz kompletnej instalacji elektrycznej i centralnego ogrzewania, dwóch kotłów grzewczych o mocy 4 MW, trzech zbiorników na olej opałowy i zbiornika na dwutlenek węgla, dwóch szklarni firmy (...) wraz z wyposażeniem w postaci rynien uprawowych firmy (...), kotłowni gazowej z piecem firmy (...) nr fabryczny (...), usiłowali uszczuplić zaspokojenie wierzycieli K. i M. małżonków W..

Skutek zawarcia umowy przeniesienia własności w postaci uszczuplenia zaspokojenia wierzycieli nie nastąpił. Było to konsekwencją faktu, iż umowa z dnia 28 kwietnia 2008 roku w części, w jakiej przenosiła własność części składowych nieruchomości, była nieważna, jako naruszająca przepis art. 47 §1 kc. Nie zapobiegła ona zajęciu części składowych nieruchomości i objęciu egzekucją także tych składników majątkowych. Wprawdzie w toku postępowania egzekucyjnego nie doszło do zaspokojenia wierzycieli z tych przedmiotów, ale nie było to skutkiem zawarcia przez oskarżonych umowy z dnia 28 kwietnia 2008 roku, lecz innych okoliczności. Skoro zatem zbycie części składowych przedmiotową umową nie było skuteczne, nie mogło doprowadzić do udaremnienia lub uszczuplenia wierzycieli,

a oskarżeni nie uświadamiali sobie tego, należy tę czynność rozpatrywać w kontekście usiłowania nieudolnego ze względu na użycie środka nienadającego się do wywołania zamierzonego skutku, w rozumieniu art. 13 § 2 kk.

Reasumując, opisanym zachowaniem oskarżeni wyczerpali przedmiotowe i podmiotowe znamiona występku z art. 300 § 2 kk w formie stadialnej usiłowania, przy czym było to usiłowanie nieudolne w rozumieniu art. 13 § 2 kk.

Przestępstwo z art. 300 § 2 kk jest przestępstwem indywidualnym. J. W. (1) nie był dłużnikiem wierzycieli wskazanych w zarzucie, stąd jego odpowiedzialność opiera się na przepisie art. 21 § 2 kk.

W ocenie Sądu, wbrew stanowisku J. W. (3), który nie przyznał się do popełnienia tego czynu, zgromadzone dowody dają podstawę do przypisania mu czynu zrzuconego w pkt.IX.

Fakt zawarcia przez J. W. (1) w dniu 18 kwietnia 2008 roku umowy darowizny, dotyczącej przeniesienia na jego żonę T. M. (1) własności dwóch szklarni firmy (...), rynien uprawowych firmy (...), kotłowni gazowej z piecem firmy (...), węzła cieplnego, kotłów grzewczych z palnikami, instalacji elektrycznej i c.o., zbiorników na olej, zbiornika na CO₂ a następnie wniesienia – działając jako pełnomocnik żony T. M. (1) - tych przedmiotów aportem do spółki z o.o. (...) w zamian za nowo utworzone udziały, nie był przez oskarżonego kwestionowany. Znajduje on potwierdzenie w treści nie budzących wątpliwości dokumentów w postaci umowy darowizny (k.9154, 3213) oraz protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) (k.12 782).

Wymienione wyżej dwie szklarnie firmy (...), rynny uprawowe firmy (...), kotłownia gazowa z piecem firmy (...), węzeł cieplny, kotły grzewczych z palnikami, instalacja elektryczna i c.o., zbiorniki na olej, zbiornik na CO₂ stanowiły przedmiot bezpośredniego działania (przedmiot czynności wykonawczej) przestępstwa zarzuconego oskarżonym w pkt.IX – usiłowania nieudolnego uszczuplenia zaspokojenia wierzycieli. Są one także przedmiotem czynności wykonawczej zarzutu z pkt XI. Pozwala to przyjąć, że przedmioty majątkowe z pkt.XI pochodzą z przestępstwa o jakim mowa z pkt.IX, chociaż oczywiste jest, że oceniając rzecz w aspekcie prawa cywilnego, umowa zawarta między małżonkami W. a J. W. (1) nie przeniosła żadnych praw majątkowych, gdyż była nieważna. Stworzyła jednak pozór, iż J. W. (1) jest osobą uprawnioną do przeniesienia własności tych przedmiotów na żonę, a finalnie na spółkę (...).

Zawieranie umów, których treścią było przeniesienie własności opisanych wyżej przedmiotów na kolejne osoby, ocenić należy jako czynności, które mogły znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia oraz ich zajęcie. W ocenie Sądu J. W. (1) miał tego świadomość i obejmował swoim zamiarem. Jednoznacznie wskazuje na to fakt, że J. W. (1), jako prezes Zarządu spółki V., wytoczył powództwo przeciwegzekucyjne, w którym prezentował stanowisko, iż doszło do skutecznego przeniesienia własności na spółkę (...), co wyłącza możliwość skierowania przez komornika egzekucji do tych przedmiotów.

Reasumując, w świetle poczynionych ustaleń, uzasadnione było przypisanie J. W. (1) czynu zrzuconego w pkt.XI, polegającego na tym, że oskarżony w okresie od 18 kwietnia 2008 r. do 17 lipca 2008 roku, w L. w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wiedząc, że przedmioty w postaci dwóch szklarni firmy (...), kotłowni gazowej z piecem firmy (...), węzła cieplnego, trzech kotłów grzewczych o mocy 3 MW każdy wraz z palnikami na olej opałowy oraz kompletną instalacją elektryczną i centralnego ogrzewania, dwóch kotłów grzewczych o mocy 4 MW, trzech zbiorników na olej opałowy i zbiornika na dwutlenek węgla pochodzą z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego z art. 300 § 2 kk, polegającego na usiłowaniu uszczuplenia zaspokojenia wierzycieli K. i M. małżonków W., przeniósł ich własność na podstawie dwóch umów z dnia 18 kwietnia 2008 roku i 17 lipca 2008 roku, a mianowicie darowizny tych rzeczy ruchomych żonie T. M. (1), a następnie oświadczeniem o objęciu udziałów działając imieniem żony T. M. (1) jako jej pełnomocnik wniósł je tytułem aportu do spółki z o.o. (...) w zamian za nowo utworzone udziały, a czynności te mogły znacznie utrudnić stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia i ich zajęcie.

Opisanym zachowaniem J. W. (1) wyczerpał zatem przedmiotowe i podmiotowe znamiona występku z art. 299 § 1 kk w zw. z art. 12 kk.

Objęte zarzutem czynności prawne podjęte przez J. W. (1) nie wywołały skutku rzeczowego w postaci przeniesienia własności przedmiotów na T. M. (1), a następnie na spółkę (...). Stworzyły jednak sytuację faktyczną, polegającą na możliwości korzystania przez T. M. (1) z cudzego mienia, faktycznego dysponowania nim, co jest równoznaczne z osiągnięciem przez nią korzyści majątkowej, w wysokości równej wartości mienia, którego dotyczyła umowa darowizny. Mając na uwadze, że wartość mienia przekraczała 200 000 zł, korzyść ta była znaczna w rozumieniu art. 115 § 5 kk. Z uwagi na to, że zgodnie z przepisem art. 115 § 4 kk korzyścią majątkową jest korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego należało ocenić, iż przypisanym zachowaniem, polegającym na przysporzeniu znacznej korzyści majątkowej dla T. M. (1), J. W. (1) wyczerpał także znamiona występku z art. 299 § 6 kk.

Wymierzając oskarżonym karę, Sąd miał na uwadze, aby jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy oskarżonych oraz by uwzględniała zasady i dyrektywy wymiaru kary określone w przepisie art.53 § 1 i 2 kk.

Oceniając stopień zawinienia oskarżonych, Sąd miał na uwadze, że w sprawie nie zachodziły okoliczności ograniczające ich swobodę wyboru i realizacji zachowania zgodnego z prawem. W szczególności oskarżeni (uwzględniając poziom rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, stan wiedzy, doświadczenia, zdolność odbioru bodźców, informacji oraz ich analizy) nie mieli ograniczonej możliwości rozpoznania faktycznego i społecznego znaczenia czynu; nie mieli ograniczonej możliwości podjęcia decyzji zgodnego z prawem zachowania (zważywszy na działanie oskarżonych w normalnej sytuacji motywacyjnej, umiejętność dokonywania wyboru spośród wielu możliwych sposobów zachowań); nie mieli ograniczonej możliwości faktycznego sterowania swoim postępowaniem w wykonaniu powziętej decyzji.

W ocenie Sądu stopień szkodliwości społecznej przestępstw przypisanych oskarżonym jest znaczny. Dokonując takiej oceny, Sąd miał na uwadze:

- czynu popełnionego na szkodę E. K. (3) M. W. (1) dopuścił się działaniem rozciągniętym w czasie, przemyślanym, zaplanowanym; czynem tym oskarżony godził w różne dobra chronione prawem, a mianowicie mienie i wiarygodność dokumentów; wartość wyłudzonego mienia i wyrządzonej szkody znacząco przewyższa kwotę graniczną, określoną w art. 115 § 5 kk;

- popełniając przestępstwo na szkodę Banku (...), M. W. (1) działał w sposób planowy, przemyślany; jego zachowanie było rozciągnięte w czasie; czynu tego dopuścił się, w pewnym zakresie, współdziałając z inną osobą; czynem tym oskarżony godził w różne dobra chronione prawem, a mianowicie mienie i bezpieczeństwo obrotu gospodarczego; wartość wyłudzonego mienia i wyrządzonej szkody znacząco przewyższa kwoty graniczne, określone w art. 115 § 5 i 6 kk;

- popełniając przestępstwo na szkodę Banku (...), K. W. (1) działała w sposób przemyślany; czynu tego dopuściła się, współdziałając z inną osobą; czynem tym oskarżona godził w różne dobra chronione prawem, a mianowicie mienie i bezpieczeństwo obrotu gospodarczego; wartość wyłudzonego mienia i wyrządzonej szkody była znacząca, bliska kwocie granicznej, określonej w art. 115 § 5 kk;

- popełniając przestępstwo na szkodę (...) sp. z o.o., M. W. (1) działał w sposób zaplanowany, przemyślany; jego zachowanie było rozciągnięte w czasie; wartość wyłudzonego mienia i wyrządzonej szkody znacząco przewyższa kwotę graniczną, określoną w art. 115 § 5 kk;

- popełniając przestępstwo przypisane w pkt.VII, M. W. (1) działał w sposób zaplanowany, przemyślany; jego zachowanie było rozciągnięte w czasie, trwało ponad 3 lata; wartość wyłudzonego mienia i wyrządzonej szkody znacząco przewyższa kwotę graniczną, określoną w art. 115 § 6 kk;

- popełniając przestępstwo przypisane w pkt.VIII, M. W. (1), K. W. (1), J. W. (4) działali na szkodę wielu pokrzywdzonych; ich działanie było zaplanowane, przemyślane, zakładało spowodowanie szkody w wysokości przekraczającej kwotę graniczną, określoną w art. 115 § 6 kk; przestępstwo zostało popełnione w konfiguracji

wieloosobowej; z drugiej zaś strony Sąd miał na uwadze, że przestępstwo to zostało popełnione w formie stadialnej usiłowania nieudolnego i nie wywołało niekorzystnych skutków dla pokrzywdzonych;

- popełniając przestępstwo przypisane w pkt.IX, J. W. (1) działał w sposób zaplanowany, przemyślany; jego zachowanie było rozciągnięte w czasie, trwało ponad rok; wartość wyłudzonego mienia i wyrządzonej szkody znacząco przewyższa kwotę graniczną, określoną w art. 115 § 6 kk;

- czynu przypisanego w pkt.X J. W. (1) dopuścił się, podejmując szereg działań w okresie kilkumiesięcznym; jego zachowanie było zaplanowane, przemyślane; przedmiotem przestępstwa było mienie o wartości znacząco przekraczającą kwotę graniczną, określoną w art. 115 § 6 kk.

Przy wymiarze kary Sąd uwzględnił ponadto, iż przed popełnieniem przestępstw przypisanych w niniejszej sprawie oskarżeni nie byli karani (k.15123, 15124, 15126, 17 966, 17 969, 17 971).

Z uwagi na to, że przypisanych czynów oskarżeni dopuścili się, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uzasadnione było wymierzenie im kar grzywny w wysokości adekwatnej do przytoczonych wyżej okoliczności oraz uwzględniającej ich sytuację majątkową.

Kary łączne wymierzono oskarżonym w oparciu o przepisy 85 kk, art.86 § 1 i 2 kk (w brzmieniu ustawy obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku), z zastosowaniem zasady asperacji, biorąc pod uwagę, że przypisane przestępstwa zostały popełnione na szkodę różnych pokrzywdzonych, godzą w różne dobra prawnie chronione, nie występuje zwartość czasowa ich popełnienia, cechuje je podobieństwo rodzaju winy, zamiarów i motywacji.

W ocenie Sądu wymierzenie oskarżonym kary łącznej pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby – na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk (w brzmieniu ustawy obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku), jest wystarczające dla osiągnięcia celów kary wobec sprawcy, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Stawiając pozytywną prognozę kryminologiczną, Sąd miał na uwadze, iż przed popełnieniem przypisanych przestępstw oskarżeni nie byli karani. Kara pozbawienia wolności nie była dotychczas wobec oskarżonych wykonywana. Wydaje się zatem, że możliwość zarządzenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności będzie powstrzymywać oskarżonych od ponownego popełnienia przestępstwa.

Nie bagatelizując w żaden sposób wagi ani naganności przypisanych oskarżonym przestępstw, wskazać należy, iż oskarżeni dopuścili się ich w specyficznej sytuacji. M. W. (1) podjął ambitne zadanie rozwoju rodzinnego gospodarstwa ogrodniczego, prowadzonego wcześniej przez jego rodziców. Zadanie to przerosło możliwości oskarżonego. M. W. (1) szukał środków na spłatę zadłużenia, powstałego w związku realizacją pierwszego etapu rozbudowy gospodarstwa, bieżące finansowanie działalności gospodarstwa, która nie przynosiła wystarczających przychodów oraz sfinansowanie budowy i wyposażenia kolejnej nowoczesnej szklarni, w czym oskarżony upatrywał rozwiązania, które przyniesie sukces ekonomiczny. Aby zdobyć niezbędne środki oskarżony posuwał się także do działań bezprawnych. Oskarżony nie był zdolny do porzucenia planów w trakcie ich realizacji, przyznania się do fiaska, wiedząc że może to oznaczać utratę gospodarstwa. K. W. (1), popełniając przypisane jej przestępstwa, wspierała męża w realizacji jego zamierzeń. Z kolei J. W. (1) dopuścił się przypisanych przestępstw w obawie przed utratą znacznych środków (w postaci pieniędzy i mieszkań, na których dokonano zabezpieczenia), które zaangażował w przedsięwzięcie M. W. (1), widząc w utrzymaniu działalności gospodarstwa (nawet kosztem innych wierzycieli i Skarbu Państwa) gwarancję ich odzyskania. Jest to więc sytuacja różna od tej, z jaką mamy do czynienia, gdy sprawcy w rzeczywistości nie mają zamiaru prowadzić działalności gospodarczej, a pozorowanie jej prowadzenia służy wyłącznie jako przykrywką dla działalności przestępczej. Był to zasadniczy argument dla oceny, iż oskarżeni powinni skorzystać z dobrodziejstwa warunkowego zawieszania wykonania orzeczonych wobec nich kar pozbawienia wolności. W ocenie Sądu względ na społeczne oddziaływanie kary nie przemawia przeciwko takiemu rozstrzygnięciu. Wymierzona represja karna jest zdaniem Sądu wystarczająco dolegliwa, gdyż obok kary pozbawienia wolności, orzeczone zostały wysokie kary grzywny.

W ocenie Sądu brak podstaw do przypisania oskarżonym czynów zarzuconych w pkt.I i III.

Fakt udzielenia przez A. M. (1) czterech pożyczek w dniach: 24 grudnia 2004 roku, 9 lutego 2005 roku, 10 i 14 stycznia 2006 roku nie budzi wątpliwości. Nie był on kwestionowany przez oskarżonych i znalazł potwierdzenie w, nie budzących w tym zakresie wątpliwości, zeznaniach A. M. (1) (k. 937, 4272, 12 029, 12 482, 12 772, 13 801, 13 805, 203, 237,15 193, 18 108v) oraz dokumentach w postaci umów (k.8778, 5944, 5945, 5946, 229, 4280). Nie budzi także wątpliwości, że przez pewien czas oskarżony przekazywał A. M. (1) co miesiąc środki na spłatę zaciągniętych przez nią kredytów i pożyczek. A. M. (1) potwierdziła, że początkowo M. W. (1) przekazywał pieniądze na spłatę rat w banku – jednorazowo równowartość raty; nie kwitowała odbioru pieniędzy; były przejściowe problemy w przekazywaniu pieniędzy; w czasie tych problemów pokrywała raty z własnych środków, a potem W. wracał do przekazywania środków na bieżące raty (k. 15 195). Sporne pozostaje jedynie, w jakiej części M. W. (1) spłacił zadłużenie, a wątpliwości w tym zakresie są konsekwencją przyjętej przez pożyczkobiorcę i pożyczkodawcę praktyki, że środki były przekazywane gotówką, bez sporządzania pokwitowań. Pokrzywdzona zeznała, że nie wie dokładnie, ile pieniędzy oddał jej M. W. (1), uważa, iż było to około 50 000 zł (k.15 197v), ale nie może podać konkretnej kwoty zadłużenia (K.15 199v). Skoro A. M. (1) nie miała interesu w zawiżeniu kwoty otrzymanej od M. W. (1) tytułem spłaty pożyczek, Sąd przyjął, iż oskarżony zwrócił pokrzywdzonej pieniądze w kwocie nie mniejszej, niż podana przez nią. Sąd jako niewiarygodne ocenił wyjaśnienia M. W. (1) z rozprawy, iż przez dwa i pół roku przekazał A. M. (1) około 300 000 zł. Początkowo co miesiąc przekazywał A. M. (1) dwukrotność raty (kwota równa kwocie raty jako jej zarobek), a w 2007 już tylko samą ratę. Wyjaśnienia M. W. (1) w tym zakresie sprzeczne są z jego relacją z postępowania przygotowawczego, iż odsetki należne A. M. (1) miał spłacać do rąk J. L. (1), a pokrzywdzonej przekazywał jedynie pieniądze równe racie. W ocenie Sądu twierdzenie M. W. (1) w postępowaniu przygotowawczym, iż spłacił całość zadłużenia wobec A. M. (1) jest niewiarygodne. Oskarżony nie kwestionował bowiem wydanemu przeciwko niemu nakazu zapłaty w postępowaniu cywilnym, co niewątpliwie uczyniłby, gdyby fakt spłaty zadłużenia istotnie miał miejsce.

W ocenie Sądu dokładne ustalenie, jaką kwotę M. W. (1) przekazał A. M. (1), nie ma jednak zasadniczego znaczenia dla oceny zasadności zarzutu. Zdaniem Sądu zgromadzone dowody nie potwierdzają bowiem tezy aktu oskarżenia, że M. W. (1) i K. W. (1) wprowadzili A. M. (1) w błąd, co do sytuacji finansowej i majątkowej, w tym zaciągniętych zobowiązań wobec osób trzecich, możliwości i zamiaru wywiązania się z powziętych zobowiązań, przeznaczenia uzyskanych środków.

Przed udzieleniem przedmiotowych pożyczek A. M. (1) miała świadomość istniejącego zadłużenia w (...) (k.15 195v), które uniemożliwiało małżonkom W. zaciągnięcie kolejnego kredytu (k.15 196v). Jak sama przyznała, wiedząc o trudnej sytuacji finansowej M. W. (1), postanowiła mu pomóc (k.13 802). Pokrzywdzona miała także świadomość tego, iż zwrot pożyczek uzależniony był od powodzenia przedsięwzięcia inwestycyjnego, jakiego podjął się M. W. (1). A. M. (1) miała świadomość tego, iż ryzyko związane z udzielaniem przez nią pożyczek jest pochodną ryzyka ekonomicznego, jakim obarczona jest inwestycja polegająca na budowie nowej szklarni. Wynika to wprost z zeznań A. M. (1), która podała, iż umówili się w ten sposób, że jak W. dostanie kredyt na drugą szklarnię i uruchomi, to nie będzie problemów ze zwrotem pieniędzy, wiedziała, że musi poczekać na uruchomienie drugiej szklarni (k. 15 194, 15 197). Liczyła na udział w spółce i pożyczkę traktowała jako wkład w działalność, liczyła na perspektywę pracy dla syna (k.15 194 v). Z tymi zeznaniami koresponduje fakt, że A. M. (1) udzielała kolejnych pożyczek, mimo że oskarżeni nie spłacili pożyczek wcześniej zaciągniętych, pomimo upływu, zastrzeżonych w umowach, terminów zwrotu środków.

Z zeznań A. M. (1) nie wynika, aby zanim udzieliła pożyczek, oskarżeni przekazywali jej nieprawdziwe informacje odnośnie swojej sytuacji majątkowej. Pokrzywdzona zeznała, że przed udzieleniem pożyczek nie prosiła o przedstawienie informacji o wynikach działalności, majątku, zadłużeniu (k.15 195v). Nie pamiętała, czy W. informowali ją, jakie przychody z planowanej działalności będą osiągać (k.15 196). Nie pytała W., czy mają jakieś zadłużenie poza kredytem w banku (k.15 196v). Nie można w szczególności zarzucić oskarżonym, że zataili przed pokrzywdzoną istnienie zadłużenia, które uniemożliwiało spełnienie w przyszłości zobowiązania w stosunku do A. M. (1). Na chwilę udzielenia pierwszej pożyczki na oskarżonych nie ciążyły inne zobowiązania, poza wynikającymi z

kredytu zaciągniętego w (...). Przed zaciągnięciem drugiej pożyczki M. W. (1) nie poinformował A. M. (1) o zaciągnięciu pożyczki w C. (...) (w dniu 3 lutego w kwocie 200 000 zł). Przed zaciągnięciem dwóch kolejnych pożyczek (umowy z 10 i 24 stycznia 2006 roku) oskarżeni nie poinformowali A. M. (1) o zaciągnięciu pożyczki u E. K. (3) (w dniu 9 stycznia 2006 roku w kwocie 212 400 zł). M. W. (1) nie poinformował A. M. (1) o tym, że na dzień 4 października 2005 roku pojawiło się zadłużenie wobec ZUS w kwocie 178 zł (k.8794), które rosło (i do końca lutego 2006 roku zwiększyło się do kwoty 9 469 zł.). Skoro jednak A. M. (1) nie domagała się od M. W. (1) i K. W. (1) przedstawienia informacji o ich zadłużeniu, milczenie oskarżonych w tym względzie nie może być oceniane jako element oszukańczych zabiegów.

Jako nieprawdziwe Sąd ocenił zeznania J. L. (1), iż w jego obecności A. M. (1) pytała W., czy mają jakieś zadłużenie. W. zaprzeczyli. Było to w trakcie pierwszej rozmowy A. M. (1) z W., a potem w trakcie wizji lokalnej, przy rodzicach W. (k. 16 132). Odmawiając wiary tym zeznaniom J. L. (1), Sąd miał na uwadze, iż są one sprzeczne z przytoczonymi wyżej zeznaniami A. M. (1), z których wynika jednoznacznie, że nie pytała małżonków W. o ich zadłużenie u innych podmiotów. W ocenie Sądu, gdyby fakt taki miał miejsce, świadczyłby o tym, że informacja taka miałaby istotne znaczenie dla A. M. (1) przy podejmowaniu decyzji o udzieleniu pożyczek, a w konsekwencji świadek nie mógłby nie pamiętać tak istotnej okoliczności, składając zeznania w sprawie. W ocenie Sądu zeznania J. L. (1) we wskazanym zakresie stanowią jedynie próbę potwierdzenia tezy o oszukańczym działaniu oskarżonych wobec A. M. (1) i zmniejszenia dyskomfortu, który może odczuwać z uwagi na to, że to on nakłonił pokrzywdzoną do udzielenia pożyczek. Jak bowiem wynika z zeznań A. M. (1), to J. L. (1) poprosił ją o udzielenie pożyczek, zajmował się oceną ekonomiczną przedsięwzięcia, zapewniał ją, że przedsięwzięcie jest jak najbardziej realne (k. 15 193v, 15 196).

Niezależnie od tego wskazać należy, że nawet gdyby zeznania J. L. (1) we wskazanym wyżej zakresie były prawdziwe, to nie wynikałoby z nich, iż oskarżeni wprowadzili A. M. (1) w błąd. Jak bowiem wskazano wyżej, przed zaciągnięciem pierwszej pożyczki od A. M. (1), oskarżeni nie mieli zobowiązań poza zadłużeniem wobec (...).

Sąd nie dał również wiary zeznaniom J. L. (1), że A. M. (1) nie chciała żadnego oprocentowania pożyczki (k.16 131v), gdyż są one w tym zakresie sprzeczne z treścią zeznań A. M. (1) oraz z treścią umów pożyczki. Jako nieprawdnie ocenić należało także zeznania J. L. (1), że M. W. (1) nie dokonał żadnych spłat przedmiotowych pożyczek (k.16 132). Także w tym zakresie jego relacja jest sprzeczna z zeznaniami A. M. (1).

Na rozprawie J. L. (1) ujawnił, że A. M. (1) poza przedmiotowymi pożyczkami pożyczka M. W. (1) drobne kwoty od 5 000 do 20 000 zł. M. W. (1) zwrócił te pieniądze (k.16 132). A. M. (1) potwierdziła te okoliczności, aczkolwiek świadkowie nie byli w stanie uzgodnić, jakie kwoty wchodziły w grę (k.18 109v). W ocenie Sądu jest to dodatkowy argument przemawiający przeciwko tezie, iż małżonkowie W., zaciągając pożyczki u A. M. (1), nie zamierzali ich spłacić.

Fakt udzielenia zaciągnięcia przez K. W. (1) i M. W. (1) pożyczek wymienionych w zarzucie III znalazł wiarygodne potwierdzenie w zeznaniach A. L. (1) (k.12 023, 12 381, 12 486, 4 399, 231,15 200) i J. L. (1) (k.13781, 16 126v, 17 126v), które w tym zakresie nie budzą wątpliwości oraz w treści dokumentów w postaci umów pożyczki (k. 4429, 4426 oraz k.5 akt INc 169/08), których autentyczność nie nasuwa zastrzeżeń. Wprawdzie relacje A. L. (1) i J. L. (1) co do pochodzenia środków przekazanych oskarżonym są niezbyt spójne i logiczne, to jednak nie jest to wystarczająca podstawa do zakwestionowania prawdziwości ich twierdzenia o przekazaniu oskarżonym pożyczek. Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom M. W. (1), że małżonkowie L. nie przekazali mu żadnych środków, a zawarcie przedmiotowych umów pożyczki były formą zabezpieczenia J. L. (1), iż otrzyma wynagrodzenie za pozyskanie finansowania dla inwestycji. Dokonując takiej oceny, Sąd miał na uwadze, że oskarżony nie kwestionował nakazów zapłaty, wydanych na podstawie przedmiotowych umów. Tłumaczenie M. W. (1), że umowy pożyczki były jedynie formą zabezpieczenia interesów J. L. (1) i nie towarzyszyło im przekazanie gotówki, nie jest przekonujące, gdyż takie umowy w żaden sposób nie uwzględniałyby interesu małżonków W.. J. L. (1) mógłby bowiem domagać się zapłaty bez względu na to, czy M. W. (1) faktycznie uzyskałby środki na inwestycję oraz jaki udział miałby J. L. (1) w pozyskaniu finansowania. Jest mało prawdopodobne, aby M. W. (1) – który w świetle zgromadzonych dowodów jawi się jako człowiek rozsądny, zapobiegliwy, dbający o swoje interesy – zdecydował się na podpisanie tak niekorzystnych umów. Dla Sądu oczywiste jest, że gdyby chodziło o uzyskanie przez J. L. (1) gwarancji, iż otrzyma wynagrodzenie za skuteczne starania o

uzyskanie finansowania dla gospodarstwa ogrodniczego, sporządzono by inną umowę, przewidującą jakąś formę gratyfikacji dla J. L. (1), a przy tym zabezpieczającą interes M. W. (1).

J. L. (1) wywodził, że padł ofiarą oszustwa, gdyż „gdyby wiedział, że zadłużenie W. to 13 mln zł, a W. – 12 mln, to by nie wchodził w 25 mln długu”. Gdyby znał listę wierzycieli w dniu udzielenia pożyczki, to by jej nie udzielił (k.16 130). Podobnie A. L. (1) zeznała, że gdyby miała wiedzę odnośnie wielomilionowego zadłużenia W., nie pożyczyla by ani złotówki (k.15 202 v). Rzecz jednak w tym, że znaczna część zadłużenia małżonków W. powstała już po udzieleniu pożyczek przez A. i J. L. (1). Najwyższe kwotowo zadłużenie – wobec Banku (...) – zostało zaciągnięte za wiedzą małżonków L., zanim udzieliłi oni drugiej pożyczki.

Z zeznań J. L. (1) na rozprawie wynika, że pytał małżonków W. o to, czy poza zadłużeniem w banku mają inne długi. W. zaprzeczyli. Było to w trakcie pierwszego spotkania (k.16 128). Na początku poznania W. powiedzieli wprost, że nie mają długów, oprócz kredytu w (...), końca kredytu inwestycyjnego na około 1 mln zł. (k.16 134v). Nie wynika jednak z tego, że informacje udzielone przez oskarżonych były niezgodne z prawdą. Rozmowa ta miała bowiem miejsce na długo przed udzieleniem pożyczek przez małżonków L.. Kredyt w (...) został ostatecznie spłacony w dniu 7 lutego 2006 roku, a pierwszej pożyczki małżonkowie L. udzieli w maju 2006 roku. Z uwagi na to, że J. L. (1) określił, iż rozmowa o wysokości zadłużenia miała miejsce „na początku poznania”, „w trakcie pierwszego spotkania” wnioskować należy, iż miało to miejsce w 2004 roku, jeszcze przed udzieleniem pierwszej pożyczki przez A. M. (1). Nie ma zatem przesłanek do ustalenia, że w czasie gdy miała miejsce rozmowa opisana przez J. L. (1), M. W. (1) miał inne długi poza zobowiązaniem wobec banku (...).

Sąd nie dał wiary zeznaniom J. L. (1), iż udzielił z żoną pożyczek małżonkom W. zanim W. zaciągnęli pożyczki u A. M. (1) (k.16 128v, 17 127). W tym zakresie jego relacja stoi w sprzeczności z treścią umów pożyczek, z których wynika jednoznacznie, że małżonkowie L. podpisali pierwszą umowę pożyczki w dniu 24 maja 2006 roku, a więc już po tym, jak A. M. (1) udzieliła czwartej pożyczki w dniu 24 stycznia 2006 roku.

J. i A. L. (2) mieli świadomość tego, że M. W. (1) nie obsługiwał prawidłowo zadłużenia w banku (...), mimo iż zrealizował inwestycję, na którą kredyt był zaciągnięty. Wiedzieli o konieczności zaciągnięcia kolejnego, dużego kredytu w innym banku, celem sfinansowania budowy nowej szklarni i uruchomienia produkcji. Udzielili pożyczek wiedząc, że oskarżeni nie spłacili pożyczek udzielonych przez A. M. (1), pomimo upływu terminów spłaty, ustalonych w umowach. Co więcej, drugiej pożyczki (z dnia 8 grudnia 2006 roku) J. L. (1) i A. L. (1) udzieliłi pomimo tego, że oskarżeni nie spłacili pierwszej, zaciągniętej u nich pożyczki (termin spłaty upłynął w dniu 29 września 2006 roku). Przytoczone okoliczności wskazują jednoznacznie, że pokrzywdzeni byli w pełni świadomi ryzyka ekonomicznego wiążącego się z udzieleniem pożyczek, których spłata uzależniona była od powodzenia przedsięwzięcia inwestycyjnego, jakiego podjął się M. W. (1).

W ocenie Sądu nie ma dostatecznych przesłanek do wnioskowania, że zaciągając pożyczki u A. M. (1) i małżonków L. M. W. (1) i K. W. (1) nie zamierzali ich spłacić. Ustalone w sprawie okoliczności wskazują, że przyczyną niespłacenia zobowiązań m.in. wobec A. M. (1) i małżonków L. były problemy natury ekonomicznej. Wprawdzie M. W. (1) udało się sfinalizować inwestycję i rozpocząć produkcję w nowej szklarni, ale nie przynosiła ona przychodów, które gwarantowałyby finansowanie bieżącej działalności i spłatę długów. Z dokumentacji przedstawionej przez Bank (...) wynika, że wobec wzrostu cen w trakcie realizacji inwestycji jej koszt wzrósł o 16 %, tj. o ponad 500 000 zł. Dodatkowe koszty oskarżony musiał sfinansować z własnych środków (k.6930, 6932). Z uwagi na niekorzystny poziom cen w lipcu 2007 roku oskarżony podjął decyzję o likwidacji nasadzeń, aby zmniejszyć koszty bieżącej działalności i uzyskać zbiory w okresie, w którym ceny będą korzystniejsze. Rachuby te nie ziściły się. Oskarżony faktycznie zlikwidował stare nasadzenia i obsadził w całości szklarnie nowymi sadzonkami, ale nie uzyskał żadnych przychodów. Nie miał bowiem środków na ogrzanie szklarni, a w konsekwencji jesienią 2007 roku pomidory wymarły. Od tej chwili M. W. (1) zaprzestał działalności na własny rachunek. Produkcja została wznowiona dopiero wówczas, gdy kontrolę nad gospodarstwem przejął J. W. (1) za pośrednictwem spółki (...). Oczywiście można zastanawiać się, na ile ekonomiczne niepowodzenie przedsięwzięcia było wynikiem okoliczności obiektywnych, a na ile wynikało z braku umiejętności,

wiedzy M. W. (1) i błędów popełnionych przez niego. Nie można jednak wnioskować, że M. W. (1) od początku zakładał taki rozwój wypadków, obejmujący fiasko finansowe przedsięwzięcia, utratę kontroli nad gospodarstwem.

Faktem jest, iż małżonkowie W. podjęli próbę przeniesienia własności części składników majątku produkcyjnego na J. W. (4), a M. W. (1) wydzierżawił J. W. (1) gospodarstwo na warunkach, które praktycznie wykluczały znalezienie nabywcy nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego. Na tej podstawie nie można jednak wnioskować, iż w chwili zaciągania zobowiązań wobec A. M. (1) czy małżonków L. oskarżeni działali z zamiarem oszustwa. Niewątpliwie działań tych nie planowali bowiem w czasie zaciągania pożyczek. Podjęli je w reakcji na fiasko finansowe przedsięwzięcia, którego skutkiem była realna obawa utraty gospodarstwa, w związku z toczącymi się postępowaniami egzekucyjnymi. W analogiczny sposób ocenić należy fakt, że M. W. (1) zaprzeczył, aby pożyczył pieniądze od małżonków L.. Zaprzeczenie to traktować należy jako nieudolną linię obrony oskarżonego, który w postępowaniu cywilnym nie kwestionował istnienia zobowiązania.

Z przytoczonych wyżej powodów należało uniewinnić M. W. (1) i K. W. (1) od zarzutów z pkt.I i III.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art.624 § 1 kpk, mając na uwadze , iż z uwagi na wysokość orzeczonych grzywien, uiszczenie kosztów sądowych w całości, byłoby dla oskarżonych zbyt uciążliwe.